

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

విశ్వామిత్ర గోత్ర భూషణైః అనంత కల్యాణ గుణాకరైః
శ్రీరంగరాజ దివ్యాజ్ఞా లబ్ధ వేదాంతాచార్య పదైః
కవితార్కిక సింహ ఇతి ప్రఖ్యాత గుణ సమాఖ్యైః
సర్వ తంత్ర స్వతంత్రైః శ్రీమద్వేంకట నాథార్జ్యైః
శ్రీమన్నిగమాంత మహా దేశికైః
సకల లోకోజ్జీవనాయ అనుగృహీతం

॥ శ్రీరంగనాథ పాదుకాసహస్రం ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

విషయసూచీ

1	ప్రస్తావపద్ధతి: ప్రథమా	3
2	సమాఖ్యాపద్ధతి: ద్వితీయా	7
3	ప్రభావపద్ధతి: తృతీయా	9
4	సమర్పణపద్ధతి: చతుర్థీ	21
5	ప్రతిప్రస్తానపద్ధతి: పంచమీ	25
6	అధికారపరిగ్రహపద్ధతి: షష్ఠీ	29
7	అభిషేకపద్ధతి: సప్తమీ	36
8	నిర్యాతనాపద్ధతి: అష్టమీ	42
9	వైతాళికపద్ధతి: నవమీ	48
10	శృంగారపద్ధతి: దశమీ	50
11	సంచారపద్ధతి: ఏకాదశీ	52
12	పుష్పపద్ధతి: ద్వాదశీ	63
13	పరాగపద్ధతి: త్రయోదశీ	69
14	నాదపద్ధతి: చతుర్దశీ	75
15	రత్నసామాన్యపద్ధతి: పంచదశీ	92
16	బహురత్నపద్ధతి: షోడశీ	101
17	పద్మరాగపద్ధతి: సప్తదశీ	110
18	ముక్తాపద్ధతి: అష్టాదశీ	116
19	మరకతపద్ధతి: ఏకోనవింశీ	125

20	ఇంద్రనీలపద్ధతిః వింశీ	129
21	బింబప్రతిబింబపద్ధతిః ఏకవింశీ	135
22	కాంచనపద్ధతిః ద్వావింశీ	139
23	శేషపద్ధతిః త్రయోవింశీ	143
24	ద్వంద్వపద్ధతిః చతుర్వింశీ	145
25	సన్నివేశపద్ధతిః పంచవింశీ	149
26	యంత్రికాపద్ధతిః షడ్వింశీ	153
27	రేఖాపద్ధతిః సప్తవింశీ	155
28	సుభాషితపద్ధతిః అష్టావింశీ	157
29	ప్రకీర్ణపద్ధతిః ఏకోనత్రింశీ	159
30	చిత్రపద్ధతిః త్రింశీ	173
31	నిర్వేదపద్ధతిః ఏకత్రింశీ	178
32	ఫలపద్ధతిః ద్వాత్రింశీ	182

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ ప్రస్తావపద్ధతిః ప్రథమా ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

సంతః శ్రీరంగపృథ్వీశచరణత్రాణశేఖరాః ।

జయంతి భువనత్రాణపదపంకజరేణవః ॥ 1.1 ॥

1

భరతాయ పరం నమోఽస్తు తస్మై

ప్రథమోదాహరణాయ భక్తిభాజాం ।

యదుపజ్ఞమశేషతః పృథివ్యాం

ప్రథితో రాఘవపాదుకాప్రభావః ॥ 1.2 ॥

2

వర్ణస్తోమైర్వకుళసుమనోవాసనాముద్వహంతీం

ఆమ్నాయానాం ప్రకృతిమపరాం సంహితాం దృష్టవంతం ।

పాదే నిత్యప్రణిహితధియం పాదుకే రంగభర్తుః

త్వన్నామానం మునిమిహ భజే త్వామహం స్తోతుకామః ॥ 1.3 ॥

3

దివ్యస్థానాత్ త్వమివ జగతీం పాదుకే గాహమానా

పాదన్యాసం ప్రథమమనఘా భారతీ యత్ర చక్రే ।

యోగక్షేమం సకలజగతాం త్వయ్యధీనం స జానన్

వాచం దివ్యాం దిశతు వసుధాశ్రోత్రజన్మా మునిర్మే ॥ 1.4 ॥

4

నీచేఽపి హంత మమ మూర్ధని నిర్విశేషం

తుంగేఽపి యన్నివిశతే నిగమోత్తమాంగే ।

ప్రాచేతసప్రభృతిభిః ప్రథమోపగీతం

స్తోష్యామి రంగపతిపాదుకయోర్మృగం తత్ || 1.5 ||

5

ధత్తే ముకుందమణిపాదుకయోర్నివేశాత్

వల్మీకసంభవగిరా సమతాం మమోక్తిః |

గంగాప్రవాహపతితస్య కియానివ స్యాత్

రథోద్దకస్య యమునాసలిలాద్విశేషః || 1.6 ||

6

విజ్ఞాపయామి కిమపి ప్రతిపన్నభీతిః

ప్రాగేవ రంగపతివిభ్రమపాదుకే త్వాం |

వ్యంక్తుం క్షమాస్సదసతీ విగతాభ్యసూయాః

సంతః స్పృశంతు సదయైర్వృద్ధయైః స్తుతిం తే || 1.7 ||

7

అశ్రద్ధధానమపి నన్వధునా స్వకీయే

స్తోత్రే నియోజయసి మాం మణిపాదుకే త్వం |

దేవః ప్రమాణమిహ రంగపతిస్తథాత్వే

తస్యైవ దేవి పదపంకజయోర్యథా త్వం || 1.8 ||

8

యదాధారం విశ్వం గతిరపి చ యస్తస్య పరమా

తమప్యేకా ధత్సే దిశసి చ గతిం తస్య రుచిరాం |

కథం సా కంసారేర్ద్రుహిణహరదుర్బోధమహిమా

కవీనాం క్షుద్రాణాం త్వమసి మణిపాదు స్తుతిపదం || 1.9 ||

9

శ్రుతప్రజ్ఞాసంపన్నహితమహిమానః కతికతి

స్తువంతి త్వాం సంతః శ్రుతికుహరకంఢూహరగిరః |

అహం త్వల్పస్తద్వద్వదిహ బహు జల్పామి తదపి

త్వదాయత్తం రంగక్షితిరమణపాదావని ! విదుః || 1.10 ||

10

యదేష స్థామి త్వాం త్రియుగచరణత్రాయిణి ! తతో

మహిమ్నః కా హానిస్తవ మమ తు సంపన్నిరవధిః |

- శునా లీఢా కామం భవతు సురసింధుర్భగవతీ
తదేషా కింభూతా స తు సపది సంతాపరహితః || 1.11 || 11
- మితప్రేక్షాలాభక్షణపరిణమత్ప్తంచషపదా
మదుక్తిస్త్వయ్యేషా మహితకవిసంరంభవిషయే |
న కస్యేయం హాస్యా హరిచరణధాత్రి ! క్షితితలే
ముహుర్వాత్యాధూతే ముఖపవనవిఘ్నార్జితమివ || 1.12 || 12
- నిస్సందేహానిజాపకర్షవిషయోత్కర్షోఽపి హర్షోదయ -
ప్రత్యూఢక్రమభక్తివైభవభవద్వైయాత్యవాచాలితః |
రంగాధీశపదత్రవర్ణనకృతారంభైర్నిగుంభైర్గిరాం
నర్మాస్వాదిషు వేంకటేశ్వరకవిర్నాసీరమాసీదతి || 1.13 || 13
- రంగక్షాపతిరత్నపాదు ! భవతీం తుష్టూషతో మే జవాత్
జ్యంభంతాం భవదీయశింజితసుధాసందోహసందేహదాః |
శ్లాఘాఘూర్ణితచంద్రశేఖరజటాజంఘాలగంగాపయః
త్రాసాదేశవిశృంఖలప్రసరణోత్సిక్తాః స్వయం సూక్తయః || 1.14 || 14
- హిమవన్నళసేతుమధ్యభాజాం
భరతాభ్యర్చితపాదుకావతంసః |
అతపోధనధర్మతః కవీనాం
అఖిలేష్వస్మి మనోరథేష్వబాహ్యః || 1.15 || 15
- అనిదంప్రథమస్య శబ్దరాశేః
అపదం రంగధురీణపాదుకే ! త్వాం |
గతభీతిరభిష్టువన్ విమోహాత్
పరిహాసేన వినోదయామి నాథం || 1.16 || 16

వృత్తిభిర్బహువిధాభిరాశ్రితా
వేంకటేశ్వరకవేః సరస్వతీ ।

అద్య రంగపతిరత్నపాదుకే !
నర్తకీవ భవతీం నిషేవతాం || 1.17 ||

17

అపారకరుణాంబుధేస్తవ ఖలు ప్రసాదాదహం
విధాతుమపి శక్నుయాం శతసహస్రికాం సంహితాం ।

తథాపి హరిపాదుకే ! తవ గుణౌఘలేశస్థితేః
ఉదాహృతిరియం భవేదితి మితాఽపి యుక్తా స్తుతిః || 1.18 ||

18

అనుకృతనిజనాదాం సూక్తిమాపాదయంతీ
మనసి వచసి చ త్వం సావధానా మమ స్యాః ।

నిశమయతి యథాసౌ నిద్రయా దూరముక్తః
పరిషది సహ లక్ష్మ్యా పాదుకే ! రంగనాథః || 1.19 ||

19

త్వయి విహితా స్తుతిరేషా పదరక్షిణీ ! భవతి రంగనాథపదే ।
తదుపరి కృతా సపర్యా నమతామివ నాకినాం శిరసి || 1.20 ||

20

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే ప్రస్తావపద్ధతిః ప్రథమా ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ సమాఖ్యాపద్ధతిః ద్వితీయా ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధిత్తాం సదా హృది ॥

వందే విష్ణుపదాసక్తం తమృషిం తాంచ పాదుకాం ।

యథార్థా శరజిత్సంజ్ఞా మచ్ఛిత్తవిజయాద్యయోః ॥ 2.1 ॥

21

ద్రమిడోపనిషన్నివేశశూన్యాన్ అపి లక్ష్మీరమణాయ రోచయిష్యన్ ।

ధ్రువమావిశతి స్మ పాదుకాత్మా శరకోపః స్వయమేవ మాననీయః ॥ 2.2 ॥

22

నియతం మణిపాదుకే ! దధానః

స మునిస్తే శరకోప ఇత్యభిఖ్యాం ।

త్వదుపాశ్రితపాదజాతవంశ -

ప్రతిపత్త్యై పరమాతతాన రూపం ॥ 2.3 ॥

23

మునినా మణిపాదుకే ! త్వయా చ

ప్రథితాభ్యాం శరకోపసంజ్ఞయైవ ।

ద్వితయం సకలోపజీవ్యమాసీత్

ప్రథమేన శ్రుతిరన్యతస్తదర్థః ॥ 2.4 ॥

24

ఆకర్ణ్య కర్ణామృతమాత్మవంతో

గాథాసహస్రం శరకోపసూరేః ।

మంజుప్రణాదాం మణిపాదుకే ! త్వాం

తదేకనామానమనుస్మరంతి ॥ 2.5 ॥

25

యః సప్తపర్వవ్యవధానతుంగాం
 శేషత్వకాష్టామభజన్మురారేః |
 తస్యాపి నామోద్వహనాత్ త్వయాఽసౌ
 లఘూకృతోఽభూచ్ఛరకోపసూరిః || 2.6 ||

26

శయ్యాత్మనా మధురిపోరసి శేషభూతా
 పాదాశ్రయేణ చ పునర్ద్విగుణీకృతం తత్ |
 భూయోఽపి భాగవతశేషతయా తదేవ
 వ్యంక్తుం పదావని ! శరారిపదం బిభర్షి || 2.7 ||

27

పద్యేన దేవి ! శరకోపమునిస్తవాసీత్
 తస్యాపి నామవహనాన్మణిపాదుకే ! త్వం |
 శేషీ బభూవ యువయోరపి శేషశాయీ
 శేషం త్వశేషమపి శేషపదే స్థితం వః || 2.8 ||

28

వింధ్యస్తంభాదవిహతగతేర్విష్వగాచాంతసింధోః
 కుంభీసూనోరసురకబలగ్రాసినః స్వైరభాషా |
 నిత్యం జాతా శరరిపుతనోర్నిష్పతంతీ ముఖాత్ తే
 ప్రాచీనానాం శ్రుతిపరిషదాం పాదుకే ! పూర్వగణ్యా || 2.9 ||

29

శరకోప ఇతి సమాఖ్యా తవ రంగధురీణపాదుకే ! యుక్తా |
 సూతే సహస్రమేవం సూక్తిః స్వయమేవ యన్మయా భవతీ || 2.10 ||

30

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే సమాఖ్యాపద్ధతిః ద్వితీయా ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ ప్రభావపద్ధతిః తృతీయా ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధిత్తాం సదా హృది ॥

వందే తద్ రంగనాథస్య మాన్యం పాదుకయోర్యుగం ।

ఉన్నతానామవనతిః నతానాం యత్ర చోన్నతిః ॥ 3.1 ॥

31

నిశ్శేషమంబరతలం యది పత్రికా స్యాత్

సప్తార్ణవో యది సమేత్య మషీ భవిత్రీ ।

వక్తా సహస్రవదనః పురుషః స్వయం చేత్

లిఖ్యేత రంగపతిపాదుకయోః ప్రభావః ॥ 3.2 ॥

32

వేదోపబృంహణకుతూహలినా నిబద్ధం

విశ్వంభరాశ్రుతిభవేన మహర్షిణా యత్ ।

వ్యాసేన యచ్ఛ మధుసూదనపాదరక్షే !

ద్వే చక్షుషీ త్వదనుభావమవేక్షితుం నః ॥ 3.3 ॥

33

ప్రత్యక్షయంతి పరిశుద్ధధియో యథావత్

రామాయణే రఘుపురందరపాదరక్షే ! ।

శశ్వత్ ప్రపంచితమిదంపరయైవ వృత్త్యా

సంక్షేపవిస్తరదశాసు తవానుభావం ॥ 3.4 ॥

34

అల్పశ్రుతైరపి జనైరనుమీయసే త్వం

రంగేశపాదు ! నియతం నిగమోపగీతా ।

సారం తదర్థముపబృంహయితుం ప్రణీతం

రామాయణం తవ మహిమ్ని యతః ప్రమాణం || 3.5 ||

35

తిష్ఠంతు శ్రుతయస్తతోఽపి మహితం జాగర్తి తత్ పాదుకే !

తత్తాదృక్ప్రథనాయ తావకగుణగ్రామాయ రామాయణం |

యస్యాసీదరవిందసంభవవధూమంజీరశింజారవ -

స్పర్థాదుర్ధరపాదబద్ధఫణితిర్వల్మీకజన్మా కవిః || 3.6 ||

36

భక్తిప్రహ్వపురప్రభంజనజటావాటీసనీడస్ఫురత్

చూడారగ్వధవాసనాపరిమళస్త్యానే స్తుమః పాదుకే |

రంగక్షోణిభృదంఘ్రిపద్మయుగళేపూర్ణప్రపత్తేః ఫలం

నిశ్చిన్వంతి విపశ్చితః శమధనా నిత్యం యదుత్తంసనం || 3.7 ||

37

మాతర్మాధవపాదుకే ! తవ గుణాన్ కః స్తోతుమస్తోకధీః

కోటీరేషు యదర్పణప్రణయినాం సేవాక్షణే స్వర్గిణాం |

అన్యోన్యం క్షిపతామహంప్రథమికాసమ్మర్దకోలాహలం

విష్వక్సేనవిహారవేత్తలతికాకంపశ్చిరాల్లుంపతి || 3.8 ||

38

యోషిద్భూతదృషంత్యపోధశకటస్థేమాని వైమానిక -

స్తోతస్విన్యపలంభనాని భసితోదంచత్పరీక్షింతి చ |

దూత్యాదిష్వపి దుర్వచాని పదయోః కృత్యాని మత్వేవ యత్

ధత్తే తత్ప్రణయం తదేవ చరణత్రాణం వృణే రంగిణః || 3.9 ||

39

వందే తన్మధుకైటభారిపదయోర్మిత్రం పదత్రద్వయం

యత్తద్ భక్తిభరానతేన శిరసా యత్ర క్వచిత్ బిభ్రతి |

ద్విత్రబహ్మవినాడికావధిపదవ్యత్యాసశంకాభర -

త్రాసోత్కంపదశావినంస్థళధృతిస్తైవిష్టపానాం గణః || 3.10 ||

40

పద్మాకాంతపదాంతరంగవిభవోద్రిక్తం పదత్రం భజే
 యద్ భక్త్యా నమతాం త్రివిష్టపసతాం చూడాపదేష్వర్పితం |
 నిత్యాపీతనఖేందుదీధితిసుధాసందోహముచ్చైర్వమ -
 త్యంతర్నూనమమాంతమంతికలసచ్ఛేషాపటచ్ఛద్మనా || 3.11 ||

41

తద్విష్ణోః పరమం పదత్రయుగళం త్రయ్యంతపర్యంతగం
 చింతాతీతవిభూతికం వితరతు శ్రేయాంసి భూయాంసి నః |
 యద్విక్రాంతిదశాసముత్థితపదప్రస్యందిపాధస్వినీ -
 సఖ్యేనేవ సదా నతస్య తనుతే మౌళా స్థితిం శూలినః || 3.12 ||

42

అంబున్యంబునిధేరనన్యగతిభిర్మీనైః కియద్ గమ్యతే
 క్లేశేనాపి కియద్ వ్యలంఘి రభసోత్తుంగైః ప్లవంగేశ్వరైః |
 విజ్ఞాతా కియతే పునః క్షితిభృతా మంథేన గంభీరతా
 కిం తైః కేశవపాదుకాగుణమహంభోధేస్తటస్థా వయం || 3.13 ||

43

పదకమలరజోభిర్వాసితే రంగభర్తుః
 పరిచితనిగమాంతే పాదుకే ధారయంతః |
 అవిదితపరిపాకం చంద్రముత్తంసయంతే
 పరిణతభువనం తత్ పద్మమధ్యాసతే వా || 3.14 ||

44

సకృదపి కిల మూర్ధ్నా శార్జ్గణః పాదుకే ! త్వాం
 మనుజమనువహంతం దేహబంధవ్యపాయే |
 ఉపచరతి యథార్హం దేవవర్గస్త్యదీయః
 స తు నియమితభృత్యో జోషమాస్తే కృతాంతః || 3.15 ||

45

పదసరసిజమేతత్ పాదుకే ! రంగభర్తుః
 ప్రతినిధిపదవీం తే గాహతే స్వేన భూమ్నా |
 తదిదమపరధా చేత్ తిష్ఠతస్తస్య నిత్యం
 కథమివ విదితార్థాస్త్యాం భజంతే మహంతః || 3.16 ||

46

శ్రుతిశిరసి నిగూఢం కర్మణాం చోదితానాం
 త్వదవధి వినివేశం నాధిగతుం క్షమాణాం ।
 పరిహసతి మురారేః పాదుకే ! బాలిశానాం
 పశువధపరిశేషాన్ పండితో నామయజ్ఞాన్ ॥ 3.17 ॥

47

జనయితుమలమర్హ్యం దైత్యజిత్వాదరక్షే !
 నమతి మహతి దేవే నాకసింధోర్విశీర్ణాః ।
 ముహురహిపతిచూడామౌళిరత్నాభిఘాతాత్
 పరిణతలఘిమానః పాథసామూర్మయస్తే ॥ 3.18 ॥

48

పదసరసిజయోస్త్యం పాదుకే ! రంగభర్తుః
 మనసి మునిజనానాం మౌళిదేశే శ్రుతీనాం ।
 వచసి చ సుకవీనాం వర్తసే నిత్యమేకా
 తదిదమవగతం తే శాశ్వతం వైశ్వరూప్యం ॥ 3.19 ॥

49

పరిసరవినతానాం మూర్ధ్ని దుర్వర్ణపంక్తిం
 పరిణమయసి శౌరేః పాదుకే ! త్వం సువర్ణం ।
 కుహకజనవిదూరే సత్పథే లబ్ధవృత్తేః
 క్వ ను ఖలు విదితస్తే కోఽప్యసౌ ధాతువాదః ॥ 3.20 ॥

50

బలిమథనవిహారాద్వర్ధమానస్య విష్ణోః
 అఖిలమతిపతద్భిర్విక్రమైరప్రమేయః ।
 అవధిమనధిగచ్ఛన్ పాపరాశిర్మదీయః
 సమజని పదరక్షే ! సావధిస్త్వన్మహిమ్నా ॥ 3.21 ॥

51

తటభువి యమునాయాస్తస్థుషీ యన్నివేశాత్
 వహతి నిగమశాఖావైభవం నీపశాఖా ।
 పదకమలమిదం తత్ పాదుకే ! రంగభర్తుః
 త్వయి భజతి విభూతిం పశ్య శాఖానుశాఖాం ॥ 3.22 ॥

52

శిరసి వినిహితాయాం భక్తినమ్రే భవత్యాం
 సపది తనుభృతస్తామున్నతిం ప్రాప్నువంతి |
 మధురిపుపదరక్షే ! యద్వశేనైవ తేషాం
 అనితరసులభం తద్ధామ హస్తాపచేయం || 3.23 ||

53

సకృదపి భువనేఽస్మిన్ శార్జ్జిణః పాదుకే ! త్వాం
 ఉపనిషదనుకల్పైరుత్తమాంగైర్దధానాః |
 నరకమివ మహంతో నాకముల్లంఘయంతః
 పరిషది నివిశంతే ప్రాక్తనానాం గురూణాం || 3.24 ||

54

శమదమగుణదాంతోదంతవైదేశికానాం
 శరణమశరణానాం మాదృశాం మాధవస్య |
 పదకమలమిదం తే పాదుకే ! రక్షమాసీత్
 అనుదయనిధనానామాగమానాం నిధానం || 3.25 ||

55

పరిచితపదపద్మాం పాదుకే ! రంగిణస్త్యాం
 త్రిభువనమహనీయాం సాదరం ధారయంతః |
 నిజశిరసి నిలీనం దేవి ! మందారమాల్యం
 నిగమపరిమళైస్తే వాసయంతీవ దేవాః || 3.26 ||

56

కనకసరిదనూపే కల్పవృక్షస్య భూష్ణోః
 పదకిసలయలగ్నా పాదుకే ! మంజరీ త్వం |
 పరిణతిమధురాణాం యా ఫలానాం సవిత్రీ
 వహసి నిగమబృందైః సంపదం షట్పదానాం || 3.27 ||

57

పరికలయసి చేన్మాం పద్మవాసానిషేవ్యే
 పదకమలయుగే త్వం పాదుకే ! రంగభర్తుః |
 అవిదితనిగమానాం నూనమస్మాదృశానాం
 అఘటితఘటనీ తే శక్తిరావిష్కృతా స్యాత్ || 3.28 ||

58

శ్రుతిశతశిరశ్చూడాపీడే నిపీడయితుం క్షమే
 దురితసరితామోఘానేతానమోఘవిసర్పిణః |
 క్రమపరిణమద్వేధః శ్రేణీశిఖామణిఘట్టనా
 మస్యణితతలే రంగక్షోణీభృతో మణిపాదుకే || 3.29 ||

59

జగజ్జననరక్షణక్షపణసంగినో రంగిణః
 పవిత్రతమమాద్రియే భగవతః పదత్రద్వయం |
 శివత్వకరణక్షమత్రిదివసింధుసంబంధినం
 ప్రధావ్య చరణం నిజం ప్రణీదధాతి యత్ర ప్రభుః || 3.30 ||

60

యదధ్వరభుజాం శిరః పదయుగం చ రంగేశితుః
 దృఢం ఘటయితుం క్షమం భవతి శేషశేషిత్వతః |
 శిరస్తమిదమస్తు మే దురితసింధుముష్టింధయం
 కదధ్వవిహతిక్షమం కిమపి తత్ పదత్రద్వయం || 3.31 ||

61

సముత్క్షిపతి చేతసి స్థిరనివేశితా తావకీ
 ముకుందమణిపాదుకే ! ముహురుపాసనావాసనా |
 ఉదర్కపరికర్కశానుపరిపర్వణా ఖర్వితాన్
 అనర్థశతగర్భితానమరశంభళీవిభ్రమాన్ || 3.32 ||

62

విగాహంతే రంగక్షితిపతిపదత్రాయణి ! సకృత్
 వహంతస్త్వామంతర్వనిహితకుచేలవ్యతికరాః |
 మదోద్ధామస్తంబేరమకరటనిర్యన్మధుర్భురీ
 పరీవాహప్రేంఖద్భృమరముఖరామంగణభువం || 3.33 ||

63

అధిదైవతమాపతత్సు కల్పే -
 ష్వధికారం భజతాం పితామహానాం |
 అభిరక్షతు రంగభర్తురేషా
 కరుణా కాచన పాదుకామయీ నః || 3.34 ||

64

ధ్రువమింద్రియనాగశృంఖలా వా
 నిరయద్వారనివారణార్గళా వా |
 అనపాయపదాధిరోహిణీ వా
 మమ రంగేశవిహారపాదుకే ! త్వం || 3.35 ||

65

శరణాగతసార్థవాహశీలాం
 శ్రుతిసీమంతపదప్రసాధనార్హాం |
 అధిరంగముపాస్మహే మురారేః
 మహనీయాం తపనీయపాదుకే ! త్వాం || 3.36 ||

66

ఇహ యే భవతీం భజంతి భక్త్యా
 కృతినః కేశవపాదుకే ! నియుక్తాః |
 కథయాంబ తిరోహితం తృతీయం
 నయనం త్రీణి ముఖాని వా కిమేషాం || 3.37 ||

67

మధువైరిపరిగ్రహేషు నిత్యం
 క్షమయా త్వం మణిపాదుకే ! సమేతా |
 తదపి క్షమసే న కిం పరేషాం
 త్రిదశాధీశ్వరశేఖరే నివేశం || 3.38 ||

68

ద్వితయం ప్రతియంతి రంగభర్తుః
 కతిచిత్ కాంచనపాదుకే ! శరణ్యం |
 అభయాన్వితమగ్రిమం కరం వా
 భవతీశేఖరితం పదాంబుజం వా || 3.39 ||

69

భరతాశ్వసనేషు పాదశబ్దం
 వసుధాశ్రోత్రసముద్భవో మునీంద్రః |
 పఠతి త్వయి పాదుకే ! తతస్త్యం
 నియతం రామపదాదభిన్నభూమా || 3.40 ||

70

మకుటేషు నివిశ్య దిక్పతీనాం
 పదమేవ ప్రతిపద్య దైత్యహంతుః |
 పరిరక్షసి పాదుకే ! పదం త్వం
 క్వ ను భిద్యేత గరీయసాం ప్రభావః || 3.41 ||

71

జగతామభిరక్షణే త్రయాణాం
 అధికారం మణిపాదుకే ! వహంత్యోః |
 యువయోః పరికర్మకోటిలగ్నం
 చరణద్వంద్వమవైమి రంగభర్తుః || 3.42 ||

72

పదరక్షిణీ ! వత్సలా నికామం
 రఘువీరస్య పదాంబుజాదపి త్వం |
 యదసౌ భరతస్త్యయాంశవత్త్వాత్
 న పునస్తాదృశమన్వభూద్వియోగం || 3.43 ||

73

అభిగమ్య ముకుందపాదుకే ! త్వాం
 అపనీతాతపవారణైః శిరోభిః |
 హరితాం పతయో దురాపమన్యైః
 అనఘచ్ఛాయమవాప్నువంతి భోగం || 3.44 ||

74

అపహాయ సితాసితానుపాయాన్
 అరవిందేక్షణపాదుకే ! మహంతః |
 త్వదనన్యతయా భజంతి వృత్తిం
 త్వదసాధారణభోగసాభిలాషాః || 3.45 ||

75

ప్రణమంతి న వా విధేర్విపాకాత్
 య ఇమే రంగనరేంద్రపాదుకే ! త్వాం |
 ఉపజాతమనుత్తమాంగమేషాం
 ఉభయేషామపి చిత్రముత్తమాంగం || 3.46 ||

76

తవ కేశవపాదుకే ! ప్రభావో
 మమ దుష్కర్మ చ నన్వనంతసారే ।
 నియమేన తథాఽపి పశ్చిమస్య
 ప్రథమేనైవ పరాభవం ప్రతీమః ॥ 3.47 ॥

77

అస్తభూషణతయైవ కేవలం
 విశ్వమేతదఖిలం బిభర్తి యః ।
 అక్లమేన మణిపాదుకే ! త్వయా
 సోఽపి శేఖరతయైవ ధార్యతే ॥ 3.48 ॥

78

రామపాదసహధర్మచారిణీం
 పాదుకే ! నిఖిలపాతకచ్ఛిదం ।
 త్వామశేషజగతామధీశ్వరీం
 భావయామి భరతాధిదేవతాం ॥ 3.49 ॥

79

చూడాకపాలవ్యతిషంగదోషం
 విమోచయిష్యన్నివ విష్ణుపద్యాః ।
 కృతాదరః కేశవపాదరక్షే !
 బిభర్తి బాలేందువిభూషణస్త్వాం ॥ 3.50 ॥

80

త్వయైవ నిత్యం మణిపాదరక్షే !
 రాజన్వతీ సృష్టిరియం ప్రజానాం ।
 స్త్రీరాజ్యదోషప్రశమాయ నూనం
 నిర్దిశ్యసే నాథవిశేషణేన ॥ 3.51 ॥

81

బిభర్తి నిత్యం మణిపాదుకే ! త్వం
 విశ్వంభరం ధామ నిజేన భూమ్నా ।
 తవానుభావశ్చుళకీకృతోఽయం
 భక్తైరజస్రం భవతీం దధానైః ॥ 3.52 ॥

82

పరస్య పుంసః పదసన్నికర్షే
 తుల్యాధికారాం మణిపాదుకే ! త్వాం ।
 ఉత్తంసయంతి స్వయముత్తమాంగైః
 శేషాసమం శేషగరుత్మదాద్యాః ॥ 3.53 ॥

83

ముకుందపాదాంబుజధారిణీ ! త్వాం
 మోహదనుత్తంసయతాం జనానాం ।
 మూర్ధ్ని స్థితా దుర్లిపయో భవంతి
 ప్రశస్తవర్ణావళయస్తదీయాః ॥ 3.54 ॥

84

భూమిః శ్రుతీనాం భువనస్య ధాత్రీ
 గుణైరనంతా విపులా విభూత్యా ।
 స్థిరా స్వయం పాలయితుం క్షమా నః
 సర్వంసహ శౌరిపదావని ! త్వం ॥ 3.55 ॥

85

స్థైర్యం కులక్షోణిభృతాం విధత్సే
 శేషాదయస్త్యాం శిరసా వహంతి ।
 పదప్రసూతా పరమస్య పుంసః
 పృథ్వీ మహిమ్నా మణిపాదుకే ! త్వం ॥ 3.56 ॥

86

దైత్యాధిపానాం బలినాం కిరీటా
 నిక్షేపణం తే యది నాభ్యనందన్ ।
 రంగేశపాదావని ! రంగధామ్నః
 సోపానతాం ప్రాప్య వహంత్యమే త్వాం ॥ 3.57 ॥

87

శేషో గరుత్మాన్ మణిపాదపీఠీ
 త్వం చేతి పాదావని ! విశ్వమాన్యాః ।
 తుల్యాధికారా యది కిన్ను సంతః
 త్వామేవ నిత్యం శిరసా వహంతి ॥ 3.58 ॥

88

పరస్య పుంసః పరమం పదం తత్
 బిభర్షి నిత్యం మణిపాదుకే ! త్వం ।
 అన్యాయశాం వ్యోమసదాం పదాని
 త్వయ్యాయతంతే యదిదం న చిత్తం ॥ 3.59 ॥

89

పాదౌ మురారేః శరణం ప్రజానాం
 తయోస్తదేవాసి పదావని ! త్వం ।
 శరణ్యతాయాస్త్యమనన్యరక్షా
 సందృశ్యసే విశ్రమభూమిరేకా ॥ 3.60 ॥

90

అన్యేషు పద్మాకమలాసనాద్వైః
 అంగేషు రంగాధిపతేః శ్రితేషు ।
 పదావని ! త్వామధిగమ్య జాతం
 పదం మురారేరధిదైవతం నః ॥ 3.61 ॥

91

క్షణం సరోజేక్షణపాదుకే ! యః
 కృతాదరః కింకురుతే భవత్యాః ।
 అకించనస్యాపి భవంతి శీఘ్రం
 భ్రూకింకరాస్తస్య పురందరాద్యాః ॥ 3.62 ॥

92

వహంతి యే మాధవపాదుకే ! త్వాం
 ఉహ్యంత ఏతే దివి నిర్విఘాతాః ।
 హంసేన నిత్యం శరదభ్రభాసా
 కైలాసగౌరేణ కకుద్మతా వా ॥ 3.63 ॥

93

రుద్రం శ్రితో దేవగణః స రుద్రః
 పద్మాసనం సోఽపి చ పద్మనాభం ।
 స త్వామనంతో న పునస్త్యమన్యం
 క ఏష పాదావని ! తే ప్రభావః ॥ 3.64 ॥

94

పరస్య ధామ్నః ప్రతిపాదనార్హాం
 వదంతి విద్యాం మణిపాదుకే ! త్వాం ।
 యతస్తవైవాధిగమే ప్రజానాం
 దూరీభవత్యుత్తరపూర్వమంహః ॥ 3.65 ॥

95

ధన్యా ముకుందస్య పదానుషంగాత్
 ధనీయతా యేన సమర్చితా త్వం ।
 వాసస్తదీయో మణిపాదరక్షే !
 లక్ష్మ్యాఽళకామప్యధరీకరోతి ॥ 3.66 ॥

96

పదేన విష్ణోః కిముతేతరేషాం
 విసృజ్య సంగం సముపాసతే త్వాం ।
 కరోషి తాన్ కిం త్వమపేతకామాన్
 కాలేన పాదావని ! సత్యకామాన్ ॥ 3.67 ॥

97

అభ్యాసయోగేన నిగృహ్యమాణైః అంతర్ముఖైరాత్మవిదో మనోభిః ।
 మాతస్త్యయా గుప్తపదం ప్రభావాత్ అన్వేషయంత్యాగమికం నిధానం ॥ 3.68 ॥

98

మూర్ధ్నా దధానాం మణిపాదుకే ! త్వాం ఉత్తంసితం వా పురుషం భవత్యా ।
 వదంతి కేచిత్ వయమామనామః త్వమేవ సాక్షాదధిదైవతం నః ॥ 3.69 ॥

99

మూర్ధ్నా సతామధస్తాత్ ఉపరి చ విష్ణోః పదేన సంఘటితాం ।
 అదవీయసీం విముక్తేః పదవీమవయంతి పాదుకే ! భవతీం ॥ 3.70 ॥

100

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే ప్రభావపద్ధతిః తృతీయా ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ సమర్పణపద్ధతిః చతుర్థీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

భజామః పాదుకే ! యాభ్యాం భరతస్యౌగ్రజస్తదా ।

ప్రాయః ప్రతిప్రయాణాయ ప్రాస్థానికమకల్పయత్ ॥ 4.1 ॥

101

రాజ్యం విహాయ రఘువంశమహీపతీనాం

పౌరాంశ్చ పాదరసికాన్ పృథివీం చ రక్తాం ।

త్వామేవ హంత చరణావని ! సంప్రయాస్యన్

ఆలంబత ప్రథమముత్తరకోసలేంద్రః ॥ 4.2 ॥

102

ప్రాప్తే ప్రయాణసమయే మణిపాదరక్షే !

పౌరానవేక్ష్య భవతీ కరుణప్రలాపాన్ ।

మంజుప్రణాదముఖరా వినివర్తనార్థం

రామం పదగ్రహణపూర్వమయాచతేవ ॥ 4.3 ॥

103

మత్స్యా తృణాయ భరతో మణిపాదరక్షే !

రామేణ తాం విరహితాం రఘురాజధానీం ।

త్వామేవ సప్రణయముజ్జయినీమవంతీం

మేనే మహోదయమయీం మధురామయోధ్యాం ॥ 4.4 ॥

104

రామాత్మనః ప్రతిపదం మణిపాదరక్షే !

విశ్వంభరస్య వహనేన పరీక్షితాం త్వాం ।

- విశ్వస్య దేవి వహనే వినివేశయిష్యన్
విస్త్రబ్ధ ఏవ భరతో భవతీం యయాచే || 4.5 || 105
- భక్త్యా పరం భవతు తద్ భరతస్య సాధోః
త్వత్పార్థనం రఘుపతౌ మణిపాదరక్షే ! |
కేనాఽఽశయేన స మునిః పరమార్థదర్శీ
భద్రాయ దేవి ! జగతాం భవతీమవాదీత్ || 4.6 || 106
- రామే వనం వ్రజతి పంక్తిరథే ప్రసుప్తే
రాజ్యాపవాదచకితే భరతే తదానీం |
ఆశ్వాసయేత్ క ఇవ కోసలవాసినస్తాన్
సీతేవ చేత్ త్వమపి సాహసవృత్తిరాసీః || 4.7 || 107
- పాదావని ! ప్రభవతో జగతాం త్రయాణాం
రామాదపి త్వమధికా నియతం ప్రభావాత్ |
నో చేత్ కథం ను భరతస్య తమేవ లిప్సోః
ప్రత్యాయనం పరిపణం భవతీ భవిత్రీ || 4.8 || 108
- మన్యే నియుజ్య భవతీం మణిపాదరక్షే !
పార్థిగ్రహస్య భరతస్య నివారణార్థం |
రత్నాకరం సపది గోష్పదయన్ విజిగ్యే
రామః క్షణేన రజనీచరరాజధానీం || 4.9 || 109
- పాదావని ! ప్రభుతరానపరాధవర్గాన్
సోఢుం క్షమా త్వమసి మూర్తిమతీ క్షమైవ |
యత్ త్వాం విహాయ నిహతాః పరిపంథినస్తే
దేవేన దాశరథినా దశకంఠముఖ్యాః || 4.10 || 110

వాక్యే గరీయసి పితుర్విహితేఽప్యతృప్త్యా
 మాతుర్మనోరథమశేషమవంధ్యయిష్యన్ |
 మన్యే తదా రఘుపతిర్భరతస్య తేనే
 మాతస్త్వయైవ మణిమౌలినివేశలక్ష్మీం || 4.11 || 111

పాదాంబుజాద్విగళితాం పరమస్య పుంసః
 త్వామాదరేణ వినివేశ్య జటాకలాపే |
 అంగీచకార భరతో మణిపాదరక్షే !
 గంగాధిరూఢశిరసో గిరిశస్య కాంతిం || 4.12 || 112

అవికలమధికర్తుం రక్షణే సప్తలోక్యా
 రఘుపతిచరణేన న్యస్తదివ్యానుభావాం |
 అభజత భరతస్త్వామంజసా పాదరక్షే !
 మణిమకుటనివేశత్యాగధన్యేన మూర్ధ్నా || 4.13 || 113

ఇయమవికలయోగక్షేమసిద్ధ్యై ప్రజానాం
 అలమితి భరతేన ప్రార్థితామాదరేణ |
 రఘుపతిరధిరోహన్నభ్యషించత్ స్వయం త్వాం
 చరణనఖమణీనాం చంద్రికానిర్హరేణ || 4.14 || 114

ప్రణయిని పదపద్మే గాఢమాశ్లిష్యతి త్వాం
 విధిసుతకథితం తద్వైభవం తే విదంతః |
 అనుదినమృషయస్తామర్చయంత్యగ్న్యూగారే
 రఘుపతిపదరక్షే ! రామగిర్యాశ్రమస్థాః || 4.15 || 115

నియతమధిరురోహ త్వామనాథేయశక్తిం
 నిజచరణసరోజే శక్తిమాధాతుకామః |
 స కథమితరథా త్వాం న్యస్య రామో విజహ్రా
 దృషదుపచితభూమౌ దండకారణ్యభాగే || 4.16 || 116

రఘుపతిపదపద్మాద్రత్నపీఠే నివేష్టుం
 భరతశిరసి లగ్నాం ప్రేక్ష్య పాదావని ! త్వాం ।
 పరిణతపురుషార్థః పౌరవర్గః స్వయం తే
 విధిమభజత సర్వో వందివైతాళికానాం ॥ 4.17 ॥

117

అనన్యరాజన్యనిదేశనిష్ఠాం
 చకార పృథ్వీం చతురర్ణవాంతాం ।
 భ్రాతుర్యయాసోర్భరతస్తదా త్వాం
 మూర్ధ్నా వహన్ మూర్తిమతీమివాజ్ఞాం ॥ 4.18 ॥

118

యద్ భ్రాత్రే భరతాయ రంగపతినా రామత్వమాతస్థపా
 నిత్యోపాస్యనిజాంఘ్రినిష్క్రయతయా నిశ్చిత్య విశ్రాణితం ।
 యోగక్షేమవహం సమస్తజగతాం యద్ధీయతే యోగిభిః
 పాదత్రాణమిదం మితంపచకథామహ్నాయ మే నిహ్నూతాం ॥ 4.19 ॥

119

భరతస్యేవ మమాపి ప్రశమిత విశ్వాపవాదదుర్జాతా ।
 శేషేవ శిరసి నిత్యం విహరతు రఘువీరపాదుకే ! భవతీ ॥ 4.20 ॥

120

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే సమర్పణపద్ధతిః చతుర్థి ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ ప్రతిప్రస్థానపద్ధతిః పంచమీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధిత్తాం సదా హృది ॥

ప్రశస్తే రామపాదాభ్యాం పాదుకే పర్యుపాస్మహే ।

ఆన్యశంస్యం యయోరాసీత్ ఆశ్రితేష్వనవగ్రహం ॥ 5.1 ॥

121

భృశాతురసహోదరప్రణయఖండనస్వైరిణా

పదేన కిమనేన మే వనమిహావనాదిచ్ఛతా ।

ఇతీవ పరిహాయ తన్నివవృతే స్వయం యత్ పురా

పదత్రమిదమాద్రియే ధృతజగత్తయం రంగిణః ॥ 5.2 ॥

122

దశవదనవినాశం వాంఛతో యస్య చక్రే

దశరథమనఘాక్తిం దండకారణ్యయాత్రా ।

స చ భరతవిమర్దే సత్యసంధస్త్యయాసీత్

రఘుపతిపదరక్షే ! రాజధానీం ప్రయాంత్యా ॥ 5.3 ॥

123

అభ్యుపేతవినివృత్తిసాహసా

దేవి ! రంగపతిరత్నపాదుకే ।

అత్యశేత భవతీ మహీయసా

పారతంత్ర్యవిభవేన మైథిలీం ॥ 5.4 ॥

124

అవ్యాహతాం రఘుపతేర్వహతః ప్రతిజ్ఞాం

అంసాధిరోహణరసే విహతే ధరణ్యాః ।

ప్రాదాన్నివృత్య భవతీ మణిపాదరక్షే !

స్పర్శం పదేన విగతవ్యవధానభేదం || 5.5 ||

125

మంత్రాభిషేకవిరహాద్భజతా విశుద్ధిం

సంస్కారవర్జనవశాదభిసంస్కృతేన |

మూర్ధ్నా నినాయ భరతో మణిపాదుకే ! త్వాం

రామాజ్ఞయా వినిహితామివ రాజ్యలక్ష్మీం || 5.6 ||

126

రక్షార్థమస్య జగతో మణిపాదరక్షే !

రామస్య పాదకమలం సమయే త్యజంత్యోః |

కిం దుష్కరం తవ విభూతిపరిగ్రహో వా

కిం వా విదేహదుహితుః కృపణా దశా సా || 5.7 ||

127

సీతాసఖస్య సహసా చరణారవిందాత్

భక్త్యా నతే కృతపదా భరతోత్తమాంగే |

ఆరుహ్య నాగమభితో భవతీ వితేనే

మాయూరచామరభరం మణిరశ్మిజాలైః || 5.8 ||

128

మూర్ధ్నా ముకుందపదరక్షిణి ! బిభ్రతస్త్వాం

ఆవిర్మదస్య రఘువీరమదావళస్య |

ఆమోదిభిస్సపది దానజలప్రవాహైః

లేభే చిరాద్వసుమతీ రుచిరం విలేపం || 5.9 ||

129

ఆశాః ప్రసాధయితుమంబ ! తదా భవత్యాం

దైవాదకాండశరదీవ సముత్థితాయాం |

స్తోకావశేషసలిలాస్సహసా బభూవుః

సాకేతయౌవతవిలోచనవారివాహః || 5.10 ||

130

అంతే వసన్నచరమస్య కవేస్స యోగీ
 వన్యాన్ ప్రగృహ్య వివిధానుపదావిశేషాన్ ।
 ఆతస్థుషీం రఘుకులోచితమౌపవాహ్యం
 ప్రత్యుజ్జగామ భవతీం భరతోపనీతాం ॥ 5.11 ॥

131

మాతస్త్వదాగమనమంగళదర్శినీనాం
 సాకేతపక్ష్యళదృశాం చటులాక్షిభృంగైః ।
 జాతాని తత్ర సహసా మణిపాదరక్షే !
 వాతాయనాని వదనైః శతపత్రితాని ॥ 5.12 ॥

132

సాకేతసీమ్ని భవతీ మణిపాదరక్షే !
 మాంగల్యలాజనికరైరవకీర్యమాణా ।
 కీర్తిస్వయంవరపతేర్భరతస్య కాలే
 వైవాహికీ జనని ! వహ్నిశిఖేవ రేజే ॥ 5.13 ॥

133

ఛత్రేందుమండలవతీ మణిపాదుకే ! త్వం
 వ్యాధూతచామరకలాపశరప్రసూనా ।
 సద్యో బభూవిథ సమగ్రవికాసహేతుః
 సాకేతపౌరవనితానయనోత్పలానాం ॥ 5.14 ॥

134

ప్రేక్షంత వక్త్రైర్మణిపాదరక్షే !
 శత్రుంజయం శైలమివాధిరూఢాం ।
 రామాభిధానప్రతిపన్నహర్షైః
 ఉత్తానిత్తైరుత్తరకోసలాస్తాం ॥ 5.15 ॥

135

ద్రష్టుం తదా రాఘవపాదరక్షే !
 సీతామివ త్వాం వినివర్తమానాం ।
 ఆసన్నయోధ్యాపురసుందరీణాం
 ఔత్సక్యలోలాని విలోచనాని ॥ 5.16 ॥

136

ఆస్థాయ తత్ర స్ఫుటబిందునాదం
 స్తంబేరమం తాదృశసన్నివేశం ।
 అదర్శయస్త్వం పురమధ్యభాగే
 పాదావని ! త్వత్ప్రణవాశ్రయత్వం ॥ 5.17 ॥

137

దశగ్రీవస్తంబేరమదళనదుర్ధాంతహృదయే
 విహారస్వాచ్ఛంద్యాత్ విశతి రఘుసింహే వనభువం ।
 స్వవాత్సల్యక్రోడీకృతభరతశాబేవ భవతీ
 నిరాబాధాం పాదావని ! న విజహౌ కోసలగుహాం ॥ 5.18 ॥

138

క్షైకేయావరదానదుర్ద్దిననిరాలోకస్య లోకస్య యత్
 త్రాణార్థం భరతేన భవ్యమనసా సాకేతమానీయత ।
 రామత్యాగసహైరసహ్యవిరహం రంగక్షితీంద్రస్య తత్
 పాదత్రాణమనన్యతంత్రఫణితేరాపీడమీడిమహి ॥ 5.19 ॥

139

సముపస్థితే ప్రదోషే సహసా వినివృత్య చిత్రకూటవనాత్ ।
 అభజత పునర్జనపదం వత్సం ధేనురివ పాదుకే ! భవతీ ॥ 5.20 ॥

140

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే ప్రతిప్రస్థానపద్ధతిః పంచమీ ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ అధికారపరిగ్రహపద్ధతిః షష్ఠీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

అధీష్టే పాదుకా సా మే యస్యాః సాకేతవాసిభిః ।
అన్వయవ్యతిరేకాభ్యాం అన్వమీయత వైభవం ॥ 6.1 ॥

141

మోచితస్థిరచరానయత్నతః కోసలాంజనపదానుపాస్మహే ।
యేషు కాంశ్చన బభూవ వత్సరాన్ దైవతం దనుజవైరిపాదుకా ॥ 6.2 ॥

142

సామ్రాజ్యసంపదివ దాసజనోచితా త్వం
రామేణ సత్యవచసా భరతాయ దత్తా ।
స త్వాం నివేశ్య చరణావని ! భద్రపీఠే
పుణ్ధీం బుభోజ బుభుజే చ యశోవిభూతిం ॥ 6.3 ॥

143

భోగాననన్యమనసాం మణిపాదుకే ! త్వం
పుష్టాసి హంత భజతామనుషంగసిద్ధాన్ ।
తేనైవ నూనమభవద్భరతస్య సాధోః
అప్రార్థితం తదిహ రాజ్యమవర్జనీయం ॥ 6.4 ॥

144

రామప్రయాణజనితం వ్యపనీయ శోకం
రత్నాసనే స్థితవతీ మణిపాదరక్షే ! ।
పుణ్ధీం నిజేన యశసా విహితోత్తరీయాం
ఏకాతపత్రతిలకాం భవతీ వితేనే ॥ 6.5 ॥

145

రామాజ్ఞయా పరవతీ పరిగృహ్య రాజ్యం
 రత్నాసనం రఘుకులోచితమాశ్రయంతీ |
 శుద్ధాం పదావని ! పునర్భవతీ వితేనే
 స్వాతంత్ర్యలేశకలుషాం భరతస్య కీర్తిం || 6.6 ||

146

పౌలస్త్యవీరవదనస్తబకావసానాత్
 పుష్పాణి దండకవనేష్వపచేతుమిచ్ఛోః |
 రక్షాధురం ధృతవతీ మణిపాదుకే ! త్వం
 రామస్య మైథిలసుతాసహితే ప్రచారే || 6.7 ||

147

పాదావని ! ప్రచలచామరబృందమధ్యే
 భద్రాసనాస్తరగతా భవతీ విరేజే |
 ఆకీర్ణదివ్యసలిలే కటకే సుమేరోః
 అంభోజినీవ కలహాయితహంసయూథా || 6.8 ||

148

మాన్యే రఘూద్వహపదే మణిపాదుకే ! త్వాం
 విన్యస్య విగ్రహవతీమివ రాజ్యలక్ష్మీం |
 ఆలోలమక్షవలయీ భరతో జటావాన్
 ఆలంబ్య చామరమనన్యమనాః సిషేవే || 6.9 ||

149

ప్రాప్తే దివం దశరథే భరతే విలక్షే
 పర్యాకులేషు భృశముత్తరకోసలేషు |
 త్వం చేదుపేక్షితవతీ క ఇవాభవిష్యత్
 గోపాయితం గుహసఖస్య విభోః పదం తత్ || 6.10 ||

150

భ్రాతుర్యదంబ ! విరహాద్ భరతే విషణ్ణే
 దాక్షిణ్యమాశ్రితవతీ మణిపాదుకే ! త్వం |
 ఆసీదశేషజగతాం శ్రవణామృతం తత్
 వాచాలకాహళసహం బిరుదం తదా తే || 6.11 ||

151

రాజ్యం తదా దశరథాదను రామతః ప్రాక్
 బిభ్రాణయా చరణరక్షిణి ! వీతభేదం ।
 తుల్యాధికారభజనేన బభూవ ధన్యో
 వంశస్త్వయాఽంబ ! మనువంశ మహీపతీనాం ॥ 6.12 ॥

152

వర్షాణి తాని వృషళో న తపాంసి తేపే
 బాలో న కశ్చిదపి మృత్యువశం జగామ ।
 రాజ్యే తవాంబ ! రఘుపుంగవపాదరక్షే !
 నైవాపరం ప్రతివిధేయమభూత్ ప్రసక్తం ॥ 6.13 ॥

153

విశ్వం త్వదాశ్రితపదాంబుజసంభవాయాం
 యస్యాం ప్రతిష్ఠితమిదం మణిపాదరక్షే ! ।
 ఆసీదనన్యశరణా సమయే యథావత్
 సాఽపి త్వయా వసుమతీ విహితప్రతిష్ఠా ॥ 6.14 ॥

154

ప్రాయేణ రామవిరహవ్యథితా తదానీం
 ఉత్సంగమాశ్రితవతీ తవ రాజ్యలక్ష్మీః ।
 తామేవ దేవి ! నను జీవయితుం జలార్ద్రాం
 అంగీచకార భవతీ భరతోపనీతాం ॥ 6.15 ॥

155

వీరవ్రతప్రణయిని ప్రథమే రఘూణాం
 ప్రాప్తే చిరాయ భరతే వ్రతమాసిధారం ।
 త్వక్త్వా పదావని ! తదా వివిధాన్ విహారాన్
 ఏకాసికావ్రతమపూర్వమవర్తయస్త్వం ॥ 6.16 ॥

156

కాకుత్స్థపాదవిరహప్రతిపన్నమౌనాం
 నిష్పందతాముపగతాం మణిపాదరక్షే ! ।
 ఆశ్వాసయన్నివ ముహుర్భరతస్తదానీం
 శీతైరవీజయత చామరమారుతైస్త్యాం ॥ 6.17 ॥

157

యత్ర క్వచిద్విహారతోఽపి పదారవిందం
 రక్ష్యం మయా రఘుపతేరితి భావయంత్యా |
 నిశ్శేషమేవ సహసా మణిపాదరక్షే !
 నిష్కుంటకం జగదిదం విదధే భవత్యా || 6.18 ||

158

రామం త్వయా విరహితం భరతం చ తేన
 త్రాతుం పదావని ! తదా యదభూత్ ప్రతీతం |
 రామానుజస్య తవ చాంబ ! జగత్ సమస్తం
 జాగర్తి తేన ఖలు జాగరణవ్రతేన || 6.19 ||

159

అంతః పురే పరిజన్తైః సమయోపయాతైః
 అభ్యర్చితా భవసి యా వినయోపపన్నైః |
 సా కోసలేశ్వరపదావని ! భూపతీనాం
 సంఘట్టనం మకుటపంక్తిభిరన్వభూస్త్యం || 6.20 ||

160

ప్రాప్యధికారముచితం భువనస్య గుప్త్యై
 భద్రాసనం భరతవందితమాశ్రయంత్యా |
 మధ్యేఽవతీర్ణమివ మాధవపాదరక్షే !
 మాతస్త్యయాఽపి మనువంశమహీపతీనాం || 6.21 ||

161

రాజాసనే రఘుకులోద్వహపాదరక్షే !
 నీరాజనం సమభవత్ సమయోచితం తే |
 శ్లాఘావశేన బహుశః పరిఘూర్ణితాభిః
 సామంతమౌళిమణిమంగళదీపికాభిః || 6.22 ||

162

పృథ్వీపతీనాం యుగపత్ కిరీటాః
 ప్రత్యర్థినాం ప్రాణితుమర్థినాం చ |
 ప్రాపుస్తదా రాఘవపాదరక్షే !
 త్వదీయమాస్థానికపాదపీఠం || 6.23 ||

163

ప్రణమ్య రంగేశ్వరపాదరక్షే !
 దూరోపనీతైరుపదావిశేషైః |
 సభాజయంతి స్మ తదా సభాయాం
 ఉచ్చైస్తరాముత్తరకోసలాస్త్యాం || 6.24 ||

164

అపావృతద్వారమయంతితాశ్వం
 రంగేశపాదావని ! పూర్వమాసీత్ |
 త్వయా యదృచ్ఛాసుఖసుప్తపాంథం
 రామే వనస్థేఽపి పదం రఘూణాం || 6.25 ||

165

అనన్యభక్తిర్మణిపాదుకే ! త్వాం
 అభ్యర్చయన్ దాశరథిర్ద్వితీయః |
 వికల్ప్యమానః ప్రథమేన కీర్త్యా
 వంద్యః స్వయం వ్యోమసదాం బభూవ || 6.26 ||

166

అరణ్యయోగ్యం పదమస్పృశంతీ
 రామస్య రాజార్హపదే నివిష్టా |
 ఆస్థాననిత్యాసికయా నిరాస్థః
 స్వర్గౌకసాం స్వైరగతేర్విఘాతం || 6.27 ||

167

రాజాసనే చేద్భవతీ నిషణ్ణా
 రంగేశపాదావని ! తన్న చిత్రం |
 యత్రాధిరూఢాః క్రమశః పురా త్వాం
 ఉత్తంసయంతే రఘుసార్వభౌమాః || 6.28 ||

168

భద్రాసనం చేత్ పరివృత్తమాసీత్
 దేవి ! క్షణం దక్షిణతోముఖం తే |
 కథం భవేత్ కాంచనపాదరక్షే !
 రామస్య రక్షోమృగయావిహారః || 6.29 ||

169

యావత్ త్వయా రాఘవపాదరక్షే !

జిగీషితా రాక్షసరాజధానీ ।

మాలేవ తావల్లుళితా మదాందైః

ఉద్యానశాఖామృగయూథపైస్తే || 6.30 ||

170

మహీక్షితాం రాఘవపాదరక్షే !

భద్రాసనస్థాం భవతీం స్పృశంతః ।

పూర్వం తథాత్వే నియతేఽపి భూయః

కల్యాణతామానశిరే కిరీటాః || 6.31 ||

171

అనిచ్ఛతః పాండరమాతపత్రం

పిత్రా వితీర్ణం మణిపాదరక్షే ! ।

ఆసీత్ త్వదర్థం విధృతేన తేన

ఛాయా సమగ్రా భరతస్య మౌళౌ || 6.32 ||

172

పాదుకే ! రఘుపతౌ యదృచ్ఛయా

ప్రస్థితే వనవిహారకౌతుకాత్ ।

ఆధిరాజ్యమధిగమ్య తే యువాం

అక్షతం వసుమతీమరక్షతం || 6.33 ||

173

రఘువీరపదానుషంగమాత్రాత్

పరిబర్హేషు నివేశితా యది త్వం ।

అధికారదినే కథం పునస్తే

పరివారాస్తవ పాదుకే ! బభూవుః || 6.34 ||

174

పురుషార్థచతుష్టయార్థినీనాం

పరిషత్ తే మహితా వసిష్ఠముఖ్యైః ।

క్రయవిక్రయపట్టణం ప్రజానాం

అభవత్ కాంచనపాదుకే ! తదానీం || 6.35 ||

175

మనుజత్వతిరోహితేన శక్యే
వపుషైకేన విరోధినాం నిరాసే ।

అభజద్భరతాదిభేదమీశః

స్వయమారాధయితుం పదావని ! త్వాం ॥ 6.36 ॥

176

మగధాంగకళింగవంగముఖ్యాన్
విమతాన్ రంధ్రగవేషిణః ససైన్యాన్ ।

రఘుపుంగవపాదుకే ! విజిగ్యే

భరతః శాసనముద్వహాన్ భవత్యాః ॥ 6.37 ॥

177

అనితరవహనీయం మంత్రిముఖ్యైర్యదా తత్
త్వయి వినిహితమాసీత్ సూర్యవంశాధిరాజ్యం ।

రఘుపతిపదరక్షే ! రత్నపీఠే తదానీం

శ్రియమివ దదృశుస్త్యాం సాదరం లోకపాలాః ॥ 6.38 ॥

178

పరిహృతదండకాధ్వగమనం పదరక్షిణి ! తత్

పరిణతవిశ్వసంపదుదయం యువయోర్ద్వితయం ।

రఘుపతిరత్నపీఠమధిరుహ్య తదా విదధే

వ్యపగతవైరిభూపనిలయం వసుధావలయం ॥ 6.39 ॥

179

ప్రాప్తోదయా తదానీం కిమపి తమస్తన్నిరాకరోద్భవతీ ।

తనురివ మనుకులజనుషాం ప్రసవిత్రీ రత్నపాదుకే ! సవితూః ॥ 6.40 ॥

180

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే అధికారపరిగ్రహపద్ధతిః షష్ఠీ ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ అభిషేకపద్ధతిః సప్తమీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

పాహి నః పాదుకే ! యస్యాః విధాస్యన్ అభిషేచనం ।

ఆభిషేచనికం భాండం చక్రే రామః ప్రదక్షిణం ॥ 7.1 ॥

181

రాఘవస్య చరణౌ పదావని !

ప్రేక్షితుం త్వదభిషేకమీషతుః ।

ఆభిషేచనికభాండసన్నిధౌ

యత్ప్రదక్షిణగతిః శనైర్యయౌ ॥ 7.2 ॥

182

మూర్ధాభిషిక్తైర్నియమేన వాపశ్యా

విచింత్య నూనం రఘునాథపాదౌ ।

రత్నాసనస్థాం మణిపాదుకే ! త్వాం

రామానుజన్మా భరతోఽభ్యషించత్ ॥ 7.3 ॥

183

భ్రాతుర్నియోగేఽప్యనివర్తమానం

రాజ్యాభిషేకం చ పరిత్యజంతం ।

రామానుజౌ తౌ నను పారతంత్ర్యాత్

ఉభావృభాభ్యాం భవతీ జిగాయ ॥ 7.4 ॥

184

నివేశ్య రంగేశ్వరపాదరక్షే !

భద్రాసనే సాదరమభ్యషించత్ ।

వశీ వసిష్ఠో మనువంశజానాం
మహీక్షితాం వంశపురోహితస్త్యాం || 7.5 || 185

కృతాభిషేకా భవతీ యథావత్
రంగేశపాదావని ! రత్నపీఠే |
గంగానిపాతస్సపితాం సుమేరోః
అధిత్యకాభూమిమధశ్చకార || 7.6 || 186

వసిష్ఠముఖ్యైర్విహితాభిషేకాం
రాజ్యాసనే రామనివేశయోగ్యే |
తుష్టావ రంగేశ్వరపాదరక్షే !
ప్రాచేతసస్త్యాం ప్రథమః కవీనాం || 7.7 || 187

రక్షోవధార్థం మణిపాదరక్షే !
రామాత్మనో రంగపతేః ప్రవాసే |
రక్షోపకారాద్భవతీ వితేనే
రాజన్యతీం కోసలరాజధానీం || 7.8 || 188

ప్రాప్తాభిషేకా మణిపాదరక్షే !
ప్రతాపముగ్రం ప్రతిపద్యమానా |
శశాస పృథ్వీం భవతీ యథావత్
సాకేతసింహాసనసార్యభౌమే || 7.9 || 189

దశాననాదీన్ మణిపాదరక్షే !
జిగీషతో దాశరథేర్వియోగాత్ |
జాతోపతాపా త్వయి సంప్రయుక్తైః
తీర్థోదక్తైరుచ్ఛ్వసితా ధరిత్రీ || 7.10 || 190

అధ్యాసితం మనుముఖైః క్రమశో నరేంద్రైః

ఆరోప్య దేవి ! భవతీం తపనీయపీఠం ।

రాజ్యాభిషేకమనఘం మణిపాదరక్షే !

రామోచితం తవ వశం భరతో వితేనే ॥ 7.11 ॥

191

స్నేహాన దేవి ! భవతీం విషయేఽభిషించన్

ద్విస్సప్తసంఖ్యభువనోదరదీపరేఖాం ।

జాతం రఘూద్వహాదివాకరవిప్రయోగాత్

అంధం తమిస్తమహరద్భరతః ప్రజానాం ॥ 7.12 ॥

192

హస్తాపచేయపురుషార్థఫలప్రసూతేః

మూలం పదావని ! ముకుందమహీరుహస్త్వం ।

ఛాయావిశేషమదిశద్యదసౌ ప్రజానాం

ఆవర్జితైస్త్యయి శుభైరభిషేకతోయైః ॥ 7.13 ॥

193

అహ్నాయ రామవిరహాత్పరిఖిన్నవృత్తేః

ఆశ్వాసనాయ భవతీ మణిపాదరక్షే ! ।

తీర్థాభిషేకమపదిశ్య వసుంధరాయాః

చక్రే తదా సముచితం శిశిరోపచారం ॥ 7.14 ॥

194

మాలిన్యమాశ్రితవతీ మణిపాదరక్షే !

పంకేన కేకయసుతాకలహోత్థితేన ।

శుద్ధిం పరామధిజగామ వసుంధరేయం

త్వత్తః క్షణాన్నిపతితైరభిషేకతోయైః ॥ 7.15 ॥

195

ఆవర్జితం మునిగణేన జగద్విభూత్యై

తోయం పదావని ! తదా త్వయి మంత్రపూతం ।

మూలావసేకసలిలం నిగమద్రుమాణాం

శాపోదకం చ సమభూత్క్షణదాచరాణాం ॥ 7.16 ॥

196

విప్రోషితే రఘుపతౌ భవతీ యథార్హం
 మాన్యే పదే స్థితిమతీ మనువంశజానాం ।
 ఆత్మన్యధర్వనిపుణైః ప్రహితైః ప్రజానాం
 అశ్రూణ్యపాస్యదభిషేకజలప్రవాహైః ॥ 7.17 ॥

197

ప్రాయో విశోషితరసా పతివిప్రయోగాత్
 పర్యాకులీకృతసముద్రపయోధరా గౌః ।
 అంబ ! త్వదీయమభిషేకపయః పిబంతీ
 ధేనుర్బభూవ జగతాం ధనధాన్యదోగ్రీ ॥ 7.18 ॥

198

వృత్తే యథావదభిషేకవిధౌ బభాసే
 పశ్చాత్తవాంబ ! భరతేన ధృతః కిరీటః ।
 ఆకస్మికస్వకులవిప్లవశాంతిహర్షాత్
 ప్రాప్తస్త్విషామివ పతిర్మణిపాదుకే ! త్వాం ॥ 7.19 ॥

199

మనువంశపురోహితేన మంత్రైః
 అభిమంత్య త్వయి పాదుకే ! ప్రయుక్తం ।
 అభిషేకజలం క్షణేన రాజ్ఞాం
 శమయామాస సముత్థితాన్ ప్రతాపాన్ ॥ 7.20 ॥

200

పాదపాదుపహృతా రఘూద్వహాత్
 ఆలవాలమివ పీఠమాశ్రితా ।
 అభ్యషేచి భవతీ తపోధనైః
 పారిజాతలతికేవ పాదుకే ! ॥ 7.21 ॥

201

అలఘుభిరభిషేకవ్యాప్యతైరంబుభిస్తే
 దినకరకులదైన్యం పాదుకే ! క్షాళయిష్యన్ ।
 స ఖలు కమలయోనేః సూనురాధత్త మంత్రే -
 ష్వధికనియమయోగాం శక్తిమాధర్వణేషు ॥ 7.22 ॥

202

- దినకరకులజానాం దేవి ! పృథ్వీపతీనాం
 నిరుపధిమధికారం ప్రాప్నువత్యాం భవత్యాం ।
 అజనిషత సమస్తాః పాదుకే ! తావకీన -
 స్నపనసలిలయోగాన్నిమ్నగాస్తుంగభద్రాః ॥ 7.23 ॥ 203
- తవ విధివదుపాత్తే సార్వభౌమాభిషేకే
 భరతసమయవిద్భిః పాదుకే ! మంత్రిముఖ్యైః ।
 త్వదవధినిజకర్మస్థాయినీనాం ప్రజానాం
 ప్రథమయుగవిశేషాః ప్రాదురాసన్ విచిత్రాః ॥ 7.24 ॥ 204
- అవసితరిపుశబ్ధానన్వభూస్త్వం తదానీం
 రఘుపతిపదరక్షే ! లబ్ధరాజ్యాభిషేకా ।
 చలితభుజలతానాం చామరగ్రాహిణీనాం
 మణివలయనినాదైర్మేదురాన్ మంత్రఘోషాన్ ॥ 7.25 ॥ 205
- సముచితమభిషేకం పాదుకే ! ప్రాప్నువత్యాం
 త్వయి వినిపతితానాం దేవి ! తీర్థోదకానాం ।
 ధ్వనిరనుగతమంత్రః సీదతాం కోసలానాం
 శమయితుమలమాసీత్సంకులానార్తనాదాన్ ॥ 7.26 ॥ 206
- దివిషదనువిధేయం దేవి ! రాజ్యాభిషేకం
 భరత ఇవ యది త్వం పాదుకే ! నాన్వమంస్థాః ।
 కథమివ రఘువీరః కల్పయేదల్పయత్నః
 త్రిచతురశరపాతైస్తాదృశం దేవకార్యం ॥ 7.27 ॥ 207
- కతిచన పదపద్మస్పర్శసౌఖ్యం త్యజంతీ
 వ్రతమతులమధాస్త్వం వత్సరాన్ సావధానా ।
 రఘుపతిపదరక్షే ! రాక్షసైస్తాసితానాం
 రణరణకవిముక్తం యేన రాజ్యం సురాణాం ॥ 7.28 ॥ 208

అథర్వోపజ్ఞం తే విధివదభిషేకం విదధతాం

వసిష్ఠాదీనామప్యపచితచమత్కారభరయా ।

త్వదాస్థాన్యా రంగక్షితిరమణపాదావని ! తదా

లఘీయస్యో జాతా రఘుపరిషదాహోపురుషికాః ॥ 7.29 ॥

209

అభిషేచయతు స రామః పదేన వా స్పృశతు పాదుకే ! భవతీం ।

అవిశేషితమహిమా త్వం క్వ వా విశేషః క్షమాసమేతానాం ॥ 7.30 ॥

210

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు

శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే అభిషేకపద్ధతిః సప్తమీ ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ నిర్యాతనాపద్ధతిః అష్టమీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధితాం సదా హృది ॥

అభిషేకోత్సవాత్తస్మాత్ యస్యా నిర్యాతనోత్సవః ।

అత్యరిచ్యత తాం వందే భవ్యాం భరతదేవతాం ॥ 8.1 ॥

211

ఉపాస్య వర్షాణి చతుర్దశ త్వాం

ఉత్తారికాముత్తరకోసలస్థాః ।

సనందనాద్వైరపి దుర్విగాహం

సాంతానికం లోకమవాపురర్చ్యం ॥ 8.2 ॥

212

పాదావని ! ప్రత్యయితో హనూమాన్

సీతామివ త్వాం చిరవిప్రయుక్తాం ।

ప్రణమ్య పౌలస్త్యరిపోరుదంతం

విజ్ఞాపయామాస వినీతవేషః ॥ 8.3 ॥

213

తవాభిషేకాన్మణిపాదరక్షే !

మూలే నిషేకాదివ వృద్ధియోగ్యాత్ ।

జహుస్తదైవ త్రిదశాంగనానాం

ప్రమూనతాం పత్రలతాంకురాణి ॥ 8.4 ॥

214

సర్వతస్త్వదభిషేకవాసరే

సమ్యగుద్భృతసమస్తకంటకే ।

రాఘవస్య విపినేషు పాదుకే !

యత్ర కామగమతా వ్యవస్థితా || 8.5 ||

215

కిం చతుర్దశభిరేవ వత్సరైః

నిత్యమేవ మణిపాదుకే యువాం ।

పాదయోస్త్రిభువనాధిరాజయోః

యౌవరాజ్యమధిగచ్ఛతం స్వయం || 8.6 ||

216

రామస్య రాక్షసవధత్వరితస్య కాలే

పాదావని ! ప్రకటయన్నివ పార్ష్ణిగుప్తిం ।

ఆచిత్రకూటమధిగమ్య శశంస వార్తాం

అవ్యాహతత్వదభిషేకమృదంగనాదః || 8.7 ||

217

భద్రాణి దేవి ! జగతాం ప్రతిపాదయిష్యన్

ప్రాగేవ యేన భవతీం భరతోఽభ్యషించత్ ।

మన్యే కపీశ్వరవిభీషణయోర్యథావత్

సంతన్యతే స్మ తత ఏవ కిలాభిషేకః || 8.8 ||

218

సంభిద్యమానతమసాసరయూపనీతైః

సంవర్ధితస్తవ శుభైరభిషేకతోయైః ।

మన్యే బభూవ జలధిర్మణిపాదరక్షే !

రామాస్త్రపావకశిఖాభిరశోషణీయః || 8.9 ||

219

పాదావని ! త్వదభిషేచనమంగలార్థం

భేరీశతం భృశమతాడ్యత యత్ప్రతీతైః ।

ఆకర్ణ్య తస్య సహసా తుములం నినాదం

లంకాకవాటనయనాని నిమీలీతాని || 8.10 ||

220

తాపోద్గమస్త్యదభిషేకజలప్రవాహైః

ఉత్సారితస్త్యరితముత్తరకోసలేభ్యః ।

లేభే చిరాయ రఘుపుంగవపాదరక్షే !

లంకావరోధసుదృశాం హృదయేషు వాసం || 8.11 ||

221

ఆవర్జితం విధివిదా మణిపాదరక్షే !

పద్మాసనప్రియసుతేన పురోహితేన ।

ఆసీన్నిదానమభిషేకజలం త్వదీయం

నక్తంచరప్రణయినీనయనోదకానాం || 8.12 ||

222

దేవి ! త్వయా స్నపనసంపది సంశ్రితాయాం

దగ్ధే పురే దశముఖస్య వలీముఖేన ।

ఆసీత్తతః ప్రభృతి విశ్వజనప్రతీతం

అద్భ్యోఽగ్నిరిత్యవితథం వచనం మునీనాం || 8.13 ||

223

ఆయోధ్యకైస్త్యదభిషేకసమిద్ధహర్షైః

ఆధ్మాపితాః శ్రుతిసుఖం నను తే తదానీం ।

రామస్య రాక్షసశిరోలవనేఽప్యశామ్యన్

యేషాం ధ్వనిర్విజయశంఖరవో బభూవ || 8.14 ||

224

ప్రథయితుమభిషేకం పాదుకే ! తావకీనం

దురితశమనదక్షే దుందుభౌ తాడ్యమానే ।

సపది పరిగృహీతం సాధ్వసం దేవి ! నూనం

దశవదనవధూనాం దక్షిణైర్నేత్రకోశైః || 8.15 ||

225

రఘుపతిపదరక్షే ! రత్నపీఠే యదా త్వాం

అఖిలభువనమాన్యామభ్యషించద్వసిష్ఠః ।

దశముఖమహిషీభిర్దేవి ! బాష్పాయితాభిః

స్తనయుగమభిషేక్తుం తత్క్షణాదన్వమంస్థాః || 8.16 ||

226

రామాస్త్రాణి నిమిత్తమాత్రమిహ తే లభ్యాభిషేకా స్వయం
 రక్షస్తతపయాంచకార భవతీ భద్రాసనస్థాయినీ ।
 యద్దోష్టామతివేలదర్పదవధుజ్వాలోష్మలానాం తదా
 నిష్పిష్టైః కలధౌతశైలశిఖరైః కర్పూరచూర్ణాయితం ॥ 8.17 ॥

227

శ్రుత్వైవం హనుమన్ముఖాద్రఘపతేః ప్రత్యాగతిం తత్క్షణాత్
 ఆసీదద్భురతానువర్తనవశాదారూఢకుంభస్థలాం ।
 కాలోన్నిద్రకదుష్ణదానమదిరామాద్యద్విరేషధ్వని -
 శ్లాఘాచాటుభిరస్తుతేవ భవతీం శత్రుంజయః కుంజరః ॥ 8.18 ॥

228

ప్రత్యాగతస్య భవతీమవలోక్య భర్తుః
 పాదారవిందసవిధే భరతోపనీతాం ।
 పూర్వాభిషేకవిభవాభ్యుచితాం సపర్యాం
 మధ్యే సతామకృత మైథిలరాజకన్యా ॥ 8.19 ॥

229

సంప్రేక్ష్య మైథిలసుతా మణిపాదరక్షే !
 ప్రత్యుద్గతస్య భవతీం భరతస్య మౌలౌ ।
 నిర్దిశ్య సా నిభృతమంజలినా పురస్తాత్
 తారాదికాః ప్రియసఖీరశిషత్ప్రణంతుం ॥ 8.20 ॥

230

తుల్యేఽపి దేవి ! రఘువీరపదాశ్రయత్వే
 పూర్వాభిషేకమధిగమ్య గరీయసీ త్వం ।
 తేనైవ ఖల్వభజతాం మణిపాదరక్షే !
 రక్షఃప్లవంగమపతీ భవతీం స్వమూర్ధ్నా ॥ 8.21 ॥

231

నిర్వృత్తరాక్షసచమూమృగయావిహారో
 రంగేశ్వరః స ఖలు రాఘవవంశగోష్ఠా ।

- వంశక్రమాదుపనతం పదమాదదానో
మాన్యం పునస్త్వయి పదం నిదధే స్వకీయం || 8.22 || 232
- తత్తాదృశోశ్చరణయోః ప్రణిపత్య భర్తుః
పౌరాస్త్వయా విధృతయోః ప్రతిపన్నసత్త్వాః |
ప్రాప్తాభిషేకవిభవామపి పాదుకే ! త్వాం
ఆనందబాష్పసలిలైః పునరభ్యషించన్ || 8.23 || 233
- మాతస్త్వయైవ సమయే విషమేఽపి సమ్యక్
రాజన్వతీం వసుమతీమవలోక్య రామః |
సంజీవనాయ భరతస్య సమగ్రభక్తేః
సత్యప్రతిశ్రవతయైవ చకార రాజ్యం || 8.24 || 234
- పాదావని ! ప్రతిగతస్య పురీమయోధ్యాం
పౌలస్త్వహంతురభిషేకజలార్ద్రమూర్తేః |
అంసే యథార్థమధివాస్య నిజైర్యశోభిః
కస్తూరికేవ నిహితా వసుధా త్వయైవ || 8.25 || 235
- యాఽసౌ చతుర్దశ సమాః పతివిప్రయుక్తా
విశ్వంభరా భగవతీ విధృతా భవత్యా |
విన్యస్య తాం రఘుపతేర్భుజశైలశృంగే
భూయోఽపి తేన సహితాం భవతీ బభార || 8.26 || 236
- నిస్తీర్ణదుఃఖజలధేరనఘస్య దేవి !
త్వత్సంప్రయుక్తరఘునాథపదాన్వయేన |
సద్యః సనందనముఖైరపి దుర్నిరీక్షా
సామ్రాజ్యసంపదపరా భరతస్య జజ్ఞే || 8.27 || 237

నిర్గత్య దేవి ! భరతాంజలిపద్మమధ్యాత్
 భూయః సమాగతవతీ పురుషోత్తమేన ।
 పద్మేవ భద్రమఖిలం మణిపాదరక్షే
 ప్రాదుశ్చకార భవతీ జగతాం త్రయాణాం ॥ 8.28 ॥

238

రఘుపతిమధిరోప్య స్వోచితే రత్నపీఠే
 ప్రగుణమభజథాస్త్యం పాదుకే ! పాదపీఠం ।
 తదపి బహుమతిస్తే తాదృశీ నిత్యమాసీత్
 క్వ ను ఖలు మహితానాం కల్ప్యతే తారతమ్యం ॥ 8.29 ॥

239

అనువృత్తరామభావః శంకే నిర్విష్టచక్రవర్తిపదాం ।
 అధునాఽపి రంగనాథః సచమత్కారం పదేన భజతి త్వాం ॥ 8.30 ॥

240

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే నిర్యాతనాపద్ధతిః అష్టమీ ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ వైతాళికపద్ధతిః నవమీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధిత్తాం సదా హృది ॥

నమస్తే పాదుకే ! పుంసాం సంసారార్ణవసేతవే ।

యదారోహస్య వేదాంతా వందివైతాలికాః స్వయం ॥ 9.1 ॥

241

ఉచితముపచరిష్యన్ రంగనాథ ! ప్రభాతే

విధిశివసనకాద్యాన్ బాహ్యకక్ష్యానిరుద్ధాన్ ।

చరణకమలసేవాసౌఖ్యసామ్రాజ్యభాజాం

ప్రథమవిహితభాగాం పాదుకామాద్రియేథాః ॥ 9.2 ॥

242

పద్మాజుష్టం భజతు చరణం పాదుకా లబ్ధవారా

ప్రత్యాసన్నాస్తవ పరిజనాః ప్రాతరాస్థానయోగ్యాః ।

అర్థోన్మేషాదధికసుభగామర్థనిద్రానుషంగాం

నాభీపద్మే తవ నయనయోర్నాథ ! పశ్యంతు శోభాం ॥ 9.3 ॥

243

ఉపనమతి ముహూర్తం శేషసిద్ధాంతసిద్ధం

తదిహ చరణరక్షా రంగనాథ త్వయైషా ।

మృదుపదమధిరూఢా మంజుభిః శింజితైః స్వైః

ఉపదిశతు జనానాముత్సవారంభవార్తాం ॥ 9.4 ॥

244

రంగాధీశ ! మరుద్గణస్య మకుటాదామ్నాయబృందస్య వా

ప్రత్యానీయ సమర్పితా విధిముఖైర్వారక్రమాదాగతైః ।

వాహరోహణసంభృతం శ్రమభరం సమ్యగ్వివేతుం క్షమా
 లీలాసంచరణప్రియా స్పృశతు తే పాదాంబుజం పాదుకా || 9.5 || 245

వృత్తం క్రమేణ బహుధా నియుతం విధీనాం
 అర్థం ద్వితీయమిదమంకురితం తవాహ్నాః |
 నీలాసఖీభిరుపనీయ నివేశ్యమానా
 మంక్షుం ప్రభో ! త్వరయతే మణిపాదుకా త్వాం || 9.6 || 246

దివ్యాప్సరోభిరుపదర్శితదీపవర్గే
 రంగాధిరాజ ! సుభగే రజనీముఖేఽస్మిన్ |
 సంరక్షిణీ చరణయోః సవిలాసవృత్తిః
 నీరాజనాసనమసౌ నయతు స్వయం త్వాం || 9.7 || 247

ఆసనాదుచితమాసనాంతరం రంగనాథ ! యది గంతుమీహసే |
 సన్నతేన విధినా సమర్పితాం సప్రసాదమధిరోహ పాదుకాం || 9.8 || 248

పరిజనవనితాభిః ప్రేషితః ప్రాంజలిస్త్యాం
 ప్రణమతి మదనోఽయం దేవ ! శుద్ధాంతదాసః |
 ఫణిపతిశయనీయం ప్రాపయిత్రి సలీలం
 పదకమలమియం తే పాదుకా పర్యుపాస్తాం || 9.9 || 249

ఇతి నిగమవందివచసా సమయే సమయే గృహీతసంకేతః |
 అభిసరతి రంగనాథః ప్రతిపదభోగాయ పాదుకే ! భవతీం || 9.10 || 250

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే వైతాళికపద్ధతిః నవమీ ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ శృంగారపద్ధతిః దశమీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శౌరేః శృంగారచేష్టానాం ప్రసూతిం పాదుకాం భజే ।

యామేష భుంక్తే శుద్ధాంతాత్ పూర్వం పశ్చాదపి ప్రభుః ॥ 10.1 ॥

251

ప్రణతత్రిదశేంద్రమౌళిమాలా మకరందార్ద్రపరాగపంకిలేన ।

అనులింపతి పాదుకే ! స్వయం త్వాం అనురూపేణ పదేన రంగనాథః ॥ 10.2 ॥

252

అవదాతహిమాంశుకానుషక్తం

పదరక్షే ! త్వయి రంగిణః కదాచిత్ ।

కిమపి స్థితమద్వితీయమాల్యం

విరలావస్థితమౌక్తికం స్మరామి ॥ 10.3 ॥

253

అసహాయగృహీతరంగనాథాం

అవరోధాంగణసీమ్ని పాదుకే ! త్వాం ।

సుదృశః స్వయమర్చయంతి దూరాత్

అవతంసోత్పలవాసితైరపాంగైః ॥ 10.4 ॥

254

నిర్విశ్యమానమపి నూతనసన్నివేశం

క్షైవల్యకల్పితవిభూషణకాయకాంతిం ।

కాలేషు నిర్విశసి రంగయువానమేకా

శృంగారనిత్యరసికం మణిపాదరక్షే ! ॥ 10.5 ॥

255

నిద్రాయితస్య కమితుర్మణిపాదుకే ! త్వం
 పర్యంకికాపరిసరం ప్రతిపద్యమానా |
 శ్వాసానిలప్రచలితేన భజస్యభీక్షం
 నాభీసరోజరజసా నవమంగరాగం || 10.6 ||

256

శయితవతి రజన్యాం పాదుకే ! రంగబంధౌ
 చరణకమలపార్శ్వే సాదరం వర్తసే త్వం |
 ఫణిపతిశయనీయాదుత్థితస్య ప్రభాతే
 ప్రథమనయనపాతం పావనం ప్రాప్తుకామా || 10.7 ||

257

చరణకమలసంగాద్ద్రంగనాథస్య నిత్యం
 నిగమపరిమళం త్వం పాదుకే ! నిర్వమంతీ |
 నియతమతిశయానా వర్తసే సావరోధం
 హృదయమధివసంతీం మాలికాం వైజయంతీం || 10.8 ||

258

ఉపనిషదబలాభిర్నిత్యముత్తంసనీయం
 కిమపి జలధికన్యాహస్తసంవాహనార్హం |
 తవ తు చరణరక్షే ! దేవి లీలారవిందం
 చరణసరసిజం తచ్చారు చాణూరహంతుః || 10.9 ||

259

అఖిలాంతఃపురవారేష్వనేకవారం పదావని ! స్వైరం |
 అనుభవతి రంగనాథో విహారవిక్రాంతిసహచరీం భవతీం || 10.10 ||

260

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే శృంగారపద్ధతిః దశమీ ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ సంచారపద్ధతిః ఏకాదశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధిత్తాం సదా హృది ॥

అగ్రతస్తే గమిష్యామి మృద్నంతీ కుశకంటకాన్ ।

ఇతి సీతాఽపి యద్వృత్తిం ఇయేష ప్రణమామి తాం ॥ 11.1 ॥

261

శరదః శతమంబ ! పాదుకే ! స్యాం

సమయాహూతపితామహస్తుతాని ।

మణిమంటపికాసు రంగభర్తుః

త్వదధీనాని గతాగతాని పశ్యన్ ॥ 11.2 ॥

262

త్వదధీనపరిక్రమో ముకుందః

తదధీనస్తవ పాదుకే ! విహారః ।

ఇతరేతరపారతంత్ర్యమిత్రం

యువయోః సిద్ధమనన్యతంత్రభూమ్నో ॥ 11.3 ॥

263

రజసా తమసా చ దుష్టసత్త్వే

గహనే చేతసి మామకే ముకుందః ।

ఉచితం మృగయావిహారమిచ్ఛన్

భవతీమాదృత పాదుకే ! పదాభ్యాం ॥ 11.4 ॥

264

క్షమయా జగతామపి త్రయాణాం

అవనే దేవి ! పదావని ! త్వయైవ ।

అభిగమ్యతమోఽపి సంశ్రితానాం

అభిగంతా భవతి స్వయం ముకుందః || 11.5 ||

265

శిరసా భవతీం దధాతి కశ్చిత్

విధృతః కోఽపి పదస్పృశా భవత్యా |

ఉభయోర్మధువైరిపాదరక్షే !

త్వదధీనాం గతిమామనంతి సంతః || 11.6 ||

266

స్పృశతః శిరసా పదేన చ త్వాం

గతిముద్దిశ్య ముకుందపాదుకే ! ద్వౌ |

అవరోహతి పశ్చిమః పదాత్స్వాత్

అధిరోహత్యనఘస్తదేవ పూర్వః || 11.7 ||

267

సమయేష్వపదిశ్య జైత్రయాత్రాం

వివిధాంతః పురవాగురావ్యతీతః |

నియతం మణిపాదుకే ! భవత్యా

రమతే వర్తన్తి రంగసార్వభౌమః || 11.8 ||

268

నిజసంహననప్రసక్తలాస్యం

చరతి త్వామధిరుహ్య రంగనాథః |

పదరక్షిణి ! పావనత్వమాస్తాం

రసికాస్వాదమతః పరం న విద్యుః || 11.9 ||

269

పదయోరనయోః పరస్య పుంసః

త్వదనుగ్రాహ్యవిహారపద్ధతేర్వా |

శిరసో మణిపాదుకే ! శ్రుతీనాం

మనసో వా మమ భూషణం త్వమేకా || 11.10 ||

270

కృపయా మధువైరిపాదరక్షే !

కఠినే చేతసి మామకే విహర్తుం |

- మకుటేషు దివౌకసాం విధత్తే
భవతీ రత్నవిసంస్థలేషు యోగ్యాం || 11.11 || 271
- చరణద్వయమర్భకస్య శౌరేః
శరదంభోరుహచాతురీధురీణం |
శకటాసురతాడనేఽపి గుప్తం
తవ శక్త్యా కిల పాదుకే ! తదాసీత్ || 11.12 || 272
- ఉత్తస్థుషో రంగశయస్య శేషాత్
ఆస్థానసింహాసనమారురుక్షోః |
మధ్యేనిశాంతం మణిపాదుకే ! త్వాం
లీలాపదన్యాససఖీం ప్రపద్యే || 11.13 || 273
- ప్రాప్తాధికారాః పతయః ప్రజానాం
ఉత్తంసితాముత్తమపాదుకే ! త్వాం |
రంగేశితుః స్వైరవిహారకాలే
సంయోజయంత్యంఘ్రిసరోజయుగ్మే || 11.14 || 274
- త్వయాఽనుబద్ధాం మణిపాదరక్షే
లీలాగతిం రంగశయస్య పుంసః |
నిశామయంతో న పునర్భజంతే
సంసారకాంతారగతాగతాని || 11.15 || 275
- వ్యూహానుపూర్వీరుచిరాన్ విహారాన్
పదక్రమేణ ప్రతిపద్యమానా |
బిభర్షి నిత్యం మణిపాదుకే ! త్వం
మురద్విషో మూర్తిరివ త్రిలోకీం || 11.16 || 276
- పదేషు మందేషు మహత్స్వపి త్వం
నీరంధ్రసంశ్లేషవతీ మురారేః |

ప్రత్యాయనార్థం కిల పాదుకే ! నః
స్వాభావికం దర్శయసి ప్రభావం || 11.17 ||

277

కృపావిశేషాత్క్షమయా సమేతాం
ప్రవర్తమానాం జగతో విభూత్యై |
అవైమి నిత్యం మణిపాదుకే ! త్వాం
ఆకస్మికీం రంగపతేః ప్రసత్తిం || 11.18 ||

278

ఉపాగతానాముపతాపశాంత్యై
సుఖావగాహం గతిముద్వహంతీం |
పశ్యామి శౌరేః పదవాహినీం త్వాం
నిమ్నేషు తుంగేషు చ నిర్విశేషాం || 11.19 ||

279

సహ ప్రయాతా సతతం ప్రయాణే
ప్రాప్తాసనే సంశ్రితపాదపీఠా |
అలంఘనీయా సహజేన భూమ్నా
ఛాయేవ శౌరేర్మణిపాదుకే ! త్వం || 11.20 ||

280

పదస్పృశా రంగపతిర్భవత్యా
విచక్రమే విశ్వమిదం క్షణేన |
తదస్య మన్యే మణిపాదరక్షే !
త్వయైవ విఖ్యాతమురుక్రమత్వం || 11.21 ||

281

సంచారయంతీ పదమన్వతిష్ఠః
సహాయకృత్యం మణిపాదరక్షే ! |
మాతస్త్వమేకా మనువంశగోప్తః
గోపాయతో గౌతమధర్మదారాన్ || 11.22 ||

282

త్వత్తస్త్రివిష్టపచరానసపత్నయిష్యన్
 ఆరుహ్య తార్క్ష్యమవరుహ్య చ తత్క్షణేన |
 శుద్ధాంతభూమిషు పునర్మణిపాదరక్షే !
 విశ్రామ్యతి త్వయి విహారవశేన శౌరిః || 11.23 ||

283

విక్రమ్య భూమిమఖిలాం బలినా ప్రదిష్టాం
 దేవే పదావని ! దివం పరిమాతుకామే |
 ఆసీదతో దినకరస్య కరోపతాపాత్
 సంరక్షితుం పదసరోజముపర్యభూస్త్యం || 11.24 ||

284

త్వత్సంగమాన్నను సకృద్విధిసంప్రయుక్తా
 శుద్ధిం పరామధిజగామ శివత్వహేతుం |
 రంగాధిరాజపదరక్షిణి ! కీదృశీ సా
 గంగా బభూవ భవదీయగతాగతేన || 11.25 ||

285

వృద్ధిం గవాం జనయితుం భజతా విహారాన్
 కృష్ణేన రంగరసికేన కృతాశ్రయాయాః |
 సంచారతస్తవ తదా మణిపాదరక్షే !
 బృందావనం సపది నందనతుల్యమాసీత్ || 11.26 ||

286

మాతస్త్రయీమయతయా చరణప్రమాణే
 ద్వే విక్రమేషు వివిధేషు సహాయభూతే |
 నాథస్య సాధుపరిరక్షణకర్మణి త్వం
 దుష్కృద్వినాశనదశాసు విహంగరాజః || 11.27 ||

287

పాదావని ! క్వచన విక్రమణే భుజానాం
 పంచాయుధీ కరరుహైర్భజతే వికల్పం |
 నిత్యం త్వమేవ నియతా పదయోర్మురారేః
 తేనాసి నూనమవికల్పసమాధియోగ్యా || 11.28 ||

288

అక్షేత్రవిద్భిరధిగంతుమశక్యవృత్తిః

మాతస్త్వయా నిరవధిర్నిధిరప్రమేయః |

రథ్యాంతరేషు చరణావని ! రంగసంగీ

వాత్సల్యనిఘ్నమనసా జనసాత్కృతోఽసౌ || 11.29 ||

289

సంపద్యతే సముచితం క్రమమాశ్రయంత్యా

సద్వర్తనా భగవతోఽపి గతిర్భవత్యా |

ఈష్టే పదావని ! పునః క ఇవేతరేషాం

వ్యావర్తనస్య విషమాదపథప్రచారాత్ || 11.30 ||

290

రంగేశ్వరేణ సహ లాస్యవిశేషభాజో

లీలోచితేషు తవ రత్నశిలాతలేషు |

మధ్యే స్థితాని కతిచిన్మణిపాదరక్షే !

సభ్యాన్ విశేషమనుయోక్తమితి ప్రతీమః || 11.31 ||

291

నిత్యం పదావని ! నివేశ్య పదం భవత్యాం

నిష్పందకల్పపరిమేయపరిచ్ఛదాని |

శృంగారశీతళతరాణి భవంతి కాలే

రంగేశ్వరస్య లలితాని గతాగతాని || 11.32 ||

292

భోగార్చనాని కృతిభిః పరికల్పితాని

ప్రీత్యైవ రంగనృపతిః ప్రతిపద్యమానః |

పశ్యత్సు నిత్యమితరేషు పరిచ్ఛదేషు

ప్రత్యాసనం భజతి కాంచనపాదుకే ! త్వాం || 11.33 ||

293

అంతస్తృతీయనయనైః స్వయముత్తమాంగైః

ఆవిర్భవిష్యదతిరిక్తముఖాంబుజైర్వా |

న్యస్యంతి రంగరసికస్య విహారకాలే

వారక్రమేణ కృతినో మణిపాదుకే ! త్వాం || 11.34 ||

294

రంగేశ్వరే సమధిరూఢవిహంగరాజే
 మాతంగరాజవిధృతాం మణిపాదుకే ! త్వాం ।
 అన్వాసతే విధృతచారుసితాతపత్రాః
 స్వర్గౌకసః సుభగచామరలోలహస్తాః ॥ 11.35 ॥

295

విష్ణోః పదం గతివశాదపరిత్యజంతీం
 లోకేషు నిత్యవిషమేషు సమప్రచారాం ।
 అన్వేతుమర్హతి ధృతామఖిలైః సురేంద్రైః
 గంగా కథం ను గరుడధ్వజపాదుకే ! త్వాం ॥ 11.36 ॥

296

భిక్షామపేక్ష్య దనుజేంద్రగృహం ప్రయాతుః
 గుప్త్యై గవాం విహరతో వహతశ్చ దూత్యం ।
 తత్తాదృశాని చరణావని ! రంగభర్తుః
 త్వత్సంగమేన సుభగాని విచేష్టితాని ॥ 11.37 ॥

297

నిర్వ్యజ్యమాననవతాళలయప్రథిమ్నా
 నిర్యంత్రణేన నిజసంచరణక్రమేణ ।
 మృద్వాసి రంగనృపతేర్మణిపాదుకే ! త్వం
 దుఃఖాత్మకాన్ ప్రణమతాం దురితప్రరోహన్ ॥ 11.38 ॥

298

నిత్యం య ఏవ జగతో మణిపాదరక్షే !
 సత్తాస్థితిప్రయతనేషు పరం నిదానం ।
 సోఽపి స్వతంత్రచరితస్త్వదధీనవృత్తిః
 కా వా కథా తదితరేషు మితంపచేషు ॥ 11.39 ॥

299

నిర్విష్టనాగశయనేన పరేణ పుంసా
 న్యస్తే పదే త్వయి పదావని ! లోకహేతోః ।
 స్వర్గౌకసాం త్వదనుధావనతత్పరాణాం
 సద్యః పదాని విపదామపదం భవంతి ॥ 11.40 ॥

300

శరదుపగమకాలే సంత్యజన్ యోగనిద్రాం

శరణముపగతానాం త్రాణహేతోః ప్రయాస్యన్ |
జలధిదుహితురంకాన్మందమాదాయ దేవి !

త్వయి ఖలు నిదధాతి స్వం పదం రంగనాథః || 11.41 ||

301

స్పృశసి పదసరోజం పాదుకే ! నిర్విఘాతం

ప్రవిశసి చ సమస్తాం దేవి ! శుద్ధాంతకక్ష్యాం |
అపరమపి మురారేః పూర్వమాభీరకన్యా -

స్వభిసరణవిధీనామగ్రిమా సాక్షిణీ త్వం || 11.42 ||

302

ప్రతిభవనమనన్యే పాదుకే ! త్వత్ప్రభావాత్

వివిధవపుషి దేవే విభ్రమద్యూతకాలే |
అభిలషితసపత్నీగేహయాత్రావిఘాతం

గ్లహయతి రహసి త్వాం షోడశస్తీసహస్రం || 11.43 ||

303

తటభువి యమునాయాశ్చన్నవృత్తౌ ముకుందే

ముహురధిగమహేతోర్ముహ్యతాం యౌవతానాం |
శమయితుమలమాసీచ్ఛంఖచక్రాదిచిహ్నౌ

ప్రతిపదవిచికిత్సాం పాదుకే ! పద్ధతిస్తే || 11.44 ||

304

అధిగతబహుశాఖాన్ మంజువాచః శుకాదీన్

సరసిజనిలయాయాః ప్రీతయే సంగ్రహీతుం |
ప్రకటితగుణజాలం పాదుకే ! రంగబంధోః

ఉపనిషదటవీషు క్రీడితం త్వత్సనాథం || 11.45 ||

305

మునిపరిషది గీతం గౌతమీరక్షణం తే

ముహురనుకలయంతో మంజువాచః శకుంతాః |
ఉషసి నిజకులాయాదుత్థితా దండకేషు

స్వయమపి పదరక్షే ! స్వైరమామ్రేడయంతి || 11.46 ||

306

యమనియమవిశుద్ధైర్యం న పశ్యంతి చిత్తైః

శ్రుతిషు చుళకమాత్రం దృశ్యతే యస్య భూమా |

సులభనిఖిలభావం మాంసదృష్టేర్జ్జనస్య

స్వయముపహరసి త్వం పాదుకే ! తం పుమాంసం || 11.47 ||

307

నిధిమివ నిరపాయం త్వామనాదృత్య మోహాత్

అహమివ మమ దోషం భావయన్ క్షుద్రమర్థం |

మయి సతి కరుణాయాః పూర్ణపాత్రే త్వయా కిం

పరముపగమనీయః పాదుకే ! రంగనాథః || 11.48 ||

308

కమపి కనకసింధోః సైకతే సంచరంతం

కలశజలధికన్యామేదినీదత్తహస్తం |

అనిశమనుభవేయం పాదుకే ! త్వయ్యధీనం

సుచరితపరిపాకం సూరిభిః సేవనీయం || 11.49 ||

309

పరిసరముపయాతా పాదుకే ! పశ్య మాతః

కరణవిలయభేదాత్కాందిశీకే వివేకే |

పురుషముపనయంతీ పుండరీకాక్షమగ్రే

పునరుదరనివాసక్లేశవిచ్ఛేదనం నః || 11.50 ||

310

సా మే భూయాత్సపది భవతీ పాదుకే ! తాపశాంత్యై

యామారూఢో దివమివ శుభైః సేవ్యమానో మరుద్భిః |

సౌదామన్యా సహ కమలయా సహ్యాజావృద్ధిహేతుః

కాలే కాలే చరతి కరుణావర్షకః కృష్ణమేఘః || 11.51 ||

311

సత్యాల్లోకాత్సకలమహితాత్స్థానతో వా రఘూణాం

శంకే మాతః ! సమధికగుణం సైకతం సహ్యాజాయాః |

పూర్వంపూర్వం చిరపరిచితం పాదుకే ! యత్యజంత్యా

నీతో నాథస్తదిదమితరన్నీయతే న త్వయాఽసౌ || 11.52 ||

312

అగ్రే దేవి ! త్వయి సుమనసామగ్రిమైరంతరంగైః
 విన్యస్తాయాం వినయగరిమావర్జితాదుత్తమాంగాత్ |
 దత్తే పాదం దరముకుళితం త్వత్ప్రభావాతిశంకీ
 దేవః శ్రీమాన్ దనుజమథనో జైత్రయాత్రాస్వనన్యః || 11.53 ||

313

పౌరోదంతాన్ పరికలయితుం పాదుకే ! సంచరిష్టోః
 వ్యక్తావ్యక్తా వశికవిశిఖావర్తినీ రంగభర్తుః |
 వేలాతీతశ్రుతిపరిమళైర్వ్యక్తిమభ్యేతి కాల్యే
 విన్యాసైస్తే విబుధపరిషన్మౌళివిన్యాసదృశ్యైః || 11.54 ||

314

ఆసంస్కారాద్ద్విజపరిషదా నిత్యమభ్యస్యమానా
 శ్రేయోహేతుః శిరసి జగతః స్థాయినీ స్వేన భూమ్నా |
 రంగాధీశే స్వయముదయిని క్షేప్తమంధం తమిస్తం
 గాయత్రీవ త్రిచతురపదా గణ్యసే పాదుకే ! త్వం || 11.55 ||

315

భవతీం పరస్య పురుషస్య రంగిణో
 మహిమానమేవ మణిపాదు ! మన్మహే |
 కథమన్యథా స్వమహిమప్రతిష్ఠితః
 ప్రతితిష్ఠతి త్వయి పదాత్పదం ప్రభుః || 11.56 ||

316

తిథిరష్టమీ యదవతారవైభవాత్
 ప్రథమా తిథిస్త్రీజగతామజాయత |
 మణిపాదుకే ! తముపనీయ వీధికా -
 స్వతిథీకరోషి తదనన్యచక్షుషాం || 11.57 ||

317

అపారప్రఖ్యాతేరశరణశరణ్యత్వయశసా
 నను త్వం రంగేందోశ్చరణకమలస్యాపి శరణం |
 యయా లభ్యః పంగుప్రభృతిభిరసౌ రంగనగర -
 ప్రతోళీపర్యంతే నిధిరనఘవాచాం నిరవధిః || 11.58 ||

318

తత్తద్వాసగృహంగణప్రణయినః శ్రీరంగశృంగారిణో

వాల్లభ్యాదవిభక్తమంథరగతిస్త్వం మే గతిః పాదుకే ! !

లీలాపంకజహల్లకోత్పలగళన్మాధ్వీకసేకోత్థితా

యత్రామోదవికల్పనా వివృణుతే శుద్ధాంతవారక్రమం || 11.59 ||

319

సంభవతు పాదరక్షే ! సత్యసుపర్ణాదిరౌపవాహ్యగణః |

యాత్రాసు రంగభర్తుః ప్రథమపరిస్పందకారణం భవతీ || 11.60 ||

320

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు

శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే సంచారపద్ధతిః ఏకాదశీ ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ పుష్పపద్ధతిః ద్వాదశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధిత్తాం సదా హృది ॥

శౌరేః సంచారకాలేషు పుష్పవృష్టిర్ద్దివశ్చృతా ।

పర్యవస్యతి యత్రైవ ప్రపద్యే తాం పదావనీం ॥ 12.1 ॥

321

దైవతం మమ జగత్తయార్చితా

దివ్యదంపతివిహారపాదుకా ।

పాణిపాదకమలార్పణాత్తయోః

యా భజత్యనుదినం సభాజనం ॥ 12.2 ॥

322

తవ రంగరాజమణిపాదు ! నతో

విహితార్హణః సురసరిత్సయసా ।

అవతంసచంద్రకలయా గిరిశో

నవకేతకీదళమివార్పయతి ॥ 12.3 ॥

323

కుసుమేషు సమర్పితేషు భక్తైః

త్వయి రంగేశపదావని ! ప్రతీమః ।

శరకోపమునేస్త్యదేకనామ్నః

సుభగం యత్సురభిత్వమస్య నిత్యం ॥ 12.4 ॥

324

పదే పరస్మిన్ భువనే విధాతుః

పుణ్యైః ప్రసూనైః పుళినే సరయ్యాః ।

మధ్యే చ పాదావని ! సహ్యసింధోః
ఆసీచ్ఛతుస్సానమివార్చనం తే || 12.5 ||

325

తవైవ రంగేశ్వరపాదరక్షే !
సౌభాగ్యమవ్యాహతమాప్తుకామాః |
సురద్రుమాణాం ప్రసవైః సుజాతైః
అభ్యర్చయంత్యప్సరసో ముహుస్త్యాం || 12.6 ||

326

నివేశితాం రంగపతేః పదాబ్జే
మన్యే సపర్యాం మణిపాదరక్షే ! |
త్వదర్పణాదాపతితామపశ్యత్
గాండీవధన్వా గిరిశోత్తమాంగే || 12.7 ||

327

పత్రాణి రంగనృపతేర్మణిపాదరక్షే !
ద్విత్రాణ్యపి త్వయి సమర్ప్య విభూతికామాః |
పర్యాయలబ్ధపురుహూతపదాః శచీనాం
పత్రాంకురాణి విలిఖంతి పయోధరేషు || 12.8 ||

328

నిర్వర్తయంతి తవ యే నిచితాని పుష్పైః
వైహారికాణ్యపవనాని వసుంధరాయాం |
కాలేన తే కమలలోచనపాదరక్షే !
క్రీడంతి నందనవనే కృతినః పుమాంసః || 12.9 ||

329

అర్చంతి యే మధుభిదో మణిపాదరక్షే !
భావాత్మకైరపి పరం భవతీం ప్రసూనైః |
మందారదామసుభగైర్మకుటైరజస్తం
బృందారకాః సురభయంతి పదం తదీయం || 12.10 ||

330

అస్పృష్టదోషపరిమర్శమలంఘ్యమన్యైః
 హస్తాపచేయమఖిలం పురుషార్థవర్గం ।
 చిత్రం జనార్దనపదావని ! సాధకానాం
 త్వయ్యర్పితాః సుమనసః సహసా ఫలంతి ॥ 12.11 ॥

331

వందారుభిః సురగణైస్త్యయి సంప్రయుక్తా
 మాలా విభాతి మధుసూదనపాదరక్షే ! ।
 విక్రాంతవిష్ణుపదసంశ్రయబద్ధసఖ్యా
 భాగీరథీవ పరిరంభణకాంక్షిణీ తే ॥ 12.12 ॥

332

యే నామ రంగనృపతేర్మణిపాదుకే ! త్వాం
 అభ్యర్చయంతి కమలైరధికర్తుకామాః ।
 ఆరోపయత్యవహితా నియతిః క్రమాత్తాన్
 కల్పాంతరీయకమలాసనపత్రికాసు ॥ 12.13 ॥

333

త్వయ్యర్పితాని మనుజైర్మణిపాదరక్షే !
 దూర్వాంకురాణి సులభాన్యథవా తులస్యః ।
 సారాధికాః సపది రంగనరేంద్రశక్త్యా
 సంసారనాగదమనౌషధయో భవంతి ॥ 12.14 ॥

334

ఆరాధ్య నూనమసురార్దనపాదుకే ! త్వాం
 ఆముష్మికాయ విభవాయ సహస్రపత్రైః ।
 మన్వంతరేషు పరివర్తిషు దేవి ! మర్త్యాః
 పర్యాయతః పరిణమంతి సహస్రనేత్రాః ॥ 12.15 ॥

335

ధన్యైస్త్యయి త్రిదశరక్షకపాదరక్షే !
 పుష్పాణి కాంచనమయాని సమర్పితాని ।
 విస్త్రంసినా వినమతో గిరిశోత్తమాంగాత్
 ఆరగ్వధేన మిలితాన్యపుథగ్భవంతి ॥ 12.16 ॥

336

విశ్వోపసర్గశమనం త్వయి మన్యమానైః
 వైమానికైః ప్రణిహితం మణిపాదరక్షే !
 పద్మాసహాయపదపద్మనఖార్చిషస్తే
 పుష్పోపహరవిభవం పునరుక్తయంతి || 12.17 ||

337

నాకౌకసాం శమయితుం పరిపంథివర్గాన్
 నాథే పదం త్వయి నివేశయితుం ప్రవృత్తే !
 త్వత్సంశ్రితాం విజహతస్తులసీం వమంతి
 ప్రస్థానకాహళరవాన్ ప్రథమం ద్విరేషాః || 12.18 ||

338

రంగేశపాదపరిభోగసుజాతగంధాం
 సంప్రాప్య దేవి ! భవతీం సహ దివ్యపుష్పైః |
 నిత్యోపదర్శితరసం న కిలాద్రియంతే
 నాభీసరోజమపి నందనచంచరీకాః || 12.19 ||

339

ప్రాగేవ కాంచనపదావని ! పుష్పవర్షాత్
 సంవర్తితే శమితదైత్యభయైః సురేంద్రైః |
 పద్మేక్షణస్య పదపద్మనివేశలాభే
 పుష్పాభిషేకముచితం ప్రతిపద్యసే త్వం || 12.20 ||

340

దిశి దిశి మునిపత్న్యో దండకారణ్యభాగే
 న జహతి బహుమానాన్నానమద్యాపి మూలం |
 రఘుపతిపదరక్షే ! త్వత్పరిష్కారహేతోః
 అపచితకుసుమానామాశ్రమానోకహానాం || 12.21 ||

341

ఘటయసి పరిపూర్ణాన్ కృష్ణమేఘప్రచారే
 కృతిభిరుపహితైస్త్యం కేతకీగర్భపాత్రైః |
 వరతనుపరిణామాద్వామతః శ్యామళానాం
 ప్రణతిసమయలగ్నాన్ పాదుకే ! మౌళిచంద్రాన్ || 12.22 ||

342

పరిచరణనియుక్తైః పాదుకే ! రంగభర్తుః

పవనతనయముఖ్యైరర్పితాం త్వత్సమీపే ।

వినతవిధిముఖేభ్యో నిర్విశేషాం ద్విరేషాః

కథమపి విభజంతే కాంచనీం పద్మపంక్తిం ॥ 12.23 ॥

343

విధిశివపురుహూతస్పర్శితైర్దివ్యపుష్పైః

త్వయి సహ నిపతంతస్తత్తదుద్యానభృంగాః ।

మధురిపుపదరక్షే ! మంజుభిః స్వైర్నినాదైః

అవిదితపరమార్థాన్ నూనమధ్యాపయంతి ॥ 12.24 ॥

344

ప్రశమయతి జనానాం సంజ్వరం రంగభర్తుః

పరిసరచలితానాం పాదుకే ! చామరాణాం ।

అనుదినముపయాతైరుత్థితం దివ్యపుష్పైః

నిగమపరిమళం తే నిర్విశన్ గంధవాహః ॥ 12.25 ॥

345

అఖిలభువనరక్షానాటికాం దర్శయిష్యన్

అనిమిషతరుపుష్పైరర్చితే రంగమధ్యే ।

అభినయమనురూపం శిక్షయత్యాత్మనా త్వాం

ప్రథమవిహితలాస్యః పాదుకే ! రంగనాథః ॥ 12.26 ॥

346

అగళితనిజరాగాం దేవి ! విష్ణోః పదం తత్

త్రిభువనమహనీయాం ప్రాప్య సంధ్యామివ త్వాం ।

భవతి విబుధముక్తైః స్పష్టతారానుషంగం

పరిసరపతితైస్తే పారిజాతప్రసూనైః ॥ 12.27 ॥

347

వ్యంజంత్యేతే విభవమనఘం రంజయంతః శ్రుతీర్నః

ప్రాధ్వం రంగక్షితిపతిపదం పాదుకే ! ధారయంత్యాః ।

నాదైరంతర్నిహితనిగమైర్నందనోద్యానభృంగాః

దివ్యైః పుష్పైః స్నపితవపుషో దేవి ! సౌస్నాతికాస్తే ॥ 12.28 ॥

348

కిం పుష్పైస్తుళసీదళైరపి కృతం దూర్వాఽపి దూరే స్థితా
 త్వత్పూజాసు ముకుందపాదు ! కృపయా త్వం కామధేనుః సతాం ।
 ప్రత్యగ్రాహృతదర్భపల్లవలవగ్రాసాభిలాషోన్ముఖీ
 ధేనుస్తీష్ఠతు సా వసిష్ఠభవనద్వారోపకంఠస్థలే ॥ 12.29 ॥

349

చూడారగ్వధరజసా చూర్ణస్నపనం విధాయ తే పూర్వం ।
 రంగేశపాదుకే ! త్వాం అభిషేచతి మౌళిగంగయా శంభుః ॥ 12.30 ॥

350

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే పుష్పపద్ధతిః ద్వాదశీ ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ పరాగపద్ధతిః త్రయోదశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధిత్తాం సదా హృది ॥

పాంతు వః పద్మనాభస్య పాదుకాకేళిపాంసవః ।

అహల్యాదేహనిర్మాణపర్యాయపరమాణవః ॥ 13.1 ॥

351

తవ సంచరణాద్రజో విధూతం

యదిదం రంగనరేంద్రపాదరక్షే ! ।

అలమేతదనావిలాని కర్తుం

కతకక్షోద ఇవాశు మానసాని ॥ 13.2 ॥

352

పునరుక్తపితామహానుభావాః

పురుషాః కేచిదమీ పునంతి విశ్వం ।

మధువైరిపదారవిందబంధోః

అపరాగాస్తవ పాదుకే ! పరాగైః ॥ 13.3 ॥

353

అభియుక్తజనో నిజార్భకాణాం

బహుశో రంగనరేంద్రపాదరక్షే ! ।

అవలేపపిశాచమోచనార్థం

రజసా లింపతి తావకేన దేహన్ ॥ 13.4 ॥

354

శిరసా పరిగృహ్య లోకపాలాః

తవ రంగేశ్వరపాదుకే ! రజాంసి ।

విషమేషు బలేషు దానవానాం

వ్యపనీతాన్యశిరస్తమావిశంతి || 13.5 ||

355

కృతినః శిరసా సముద్వహంతః

కతిచిత్కేశవపాదుకే ! రజస్తే |

రజసస్తమసోఽపి దూరభూతం

పరిపశ్యంతి విశుద్ధమేవ సత్త్వం || 13.6 ||

356

అధికం పదమాశ్రితోఽపి వేధాః

ప్రయతో రంగధురీణపాదరక్షే ! |

అభివాంఛతి సంగమం పరాగైః

అభిజాతైస్తవ దేవి ! నాభిజాతః || 13.7 ||

357

శుద్ధసత్త్వవపుషైవ భవత్యా

పాదుకే ! విరజసౌ హరిపాదౌ |

అస్తు కిం పునరిదం రజసా తే

శుద్ధసత్త్వమయతా మనుజానాం || 13.8 ||

358

తద్రజస్తవ తనోతి పాదుకే !

మానసాన్యకరినాని దేహీనాం |

ప్రస్తరస్య పదవీగతస్య యత్

వ్యాచకార మునిధర్మదారతాం || 13.9 ||

359

రంగేశయస్య పురుషస్య జగద్విభూత్యై

రథ్యాపరిక్రమవిధౌ మణిపాదరక్షే ! |

సీమంతదేశమనవద్యసరస్వతీనాం

సిందూరయంతి భవతీచరితాః పరాగాః || 13.10 ||

360

మాన్యేన రంగనృపతేర్మణిపాదరక్షే !

చూడాపదాని రజసా తవ భూషయంతః |

- కాలక్రమేణ భజతాం కమలాసనత్వం
నాభీసరోజరజసాం నివసంతి మధ్యే || 13.11 || 361
- మాతర్ముకుందచరణావని ! తావకీనాః
చింతావశీకరణచూర్ణవిశేషకల్పాః |
సంచారపాంసుకణికాః శిరసా వహంతో
విశ్వం పునంతి పదపద్మపరాగలేశైః || 13.12 || 362
- ఆయోజితాన్యమలధీభిరనన్యలభ్యే
పాదావని ! శ్రుతివధూపటవాసకృత్యే |
త్వత్స్వంచరప్రచలితాని రజాంసి శౌరేః
ప్రఖ్యాపయంతి పదపద్మపరాగశోభాం || 13.13 || 363
- మూర్ధానమంబ ! మురభిన్నణిపాదరక్షే !
యేషాం కదాఽపి రజసా భవతీ పునాతి |
త్వామేవ తే సుకృతినః స్నపయంతి కాలే
మందారదామరజసా మకుటచ్యుతేన || 13.14 || 364
- రథ్యావిహారరజసా పరిధూసరాంగీం
రంగేశ్వరస్య లళితేషు మహోత్సవేషు |
ప్రస్ఫోటయత్యవనతో మణిపాదుకే ! త్వాం
గౌరీపతిః స్వయమిభాజినపల్లవేన || 13.15 || 365
- నేదీయసాం నిజపరాగనివేశపూర్వం
స్పృష్ట్వా శిరాంసి భవతీ భవరోగభాజాం |
గాఢం నిపీడ్య గరుడధ్వజపాదరక్షే !
మానగ్రహం శమయతీవ పరైరసాధ్యం || 13.16 || 366
- ఆపాతవల్లవతనోరకుమారయానః
పాదావని ! ప్రవిశతో యమునానికుంజాన్ |

ఆసీదనంగసమరాత్పురతః ప్రవృత్తః

సేనాపరాగ ఇవ తే పదవీపరాగః || 13.17 ||

367

గంగాపగాతటలతాగృహమాశ్రయంత్యాః

పాదావని ! ప్రచలితం పదవీరజస్తే |

ప్రాయేణ పావనతమం ప్రణతస్య శంభోః

ఉద్ధూళనం కిమపి నూతనమాతనోతి || 13.18 ||

368

అంతే తదా త్వమవిళంబితమానయంతీ

రంగాద్భుజంగశయనం మణిపాదరక్షే ! |

కామం నివర్తయితుమర్హసి సంజ్వరం మే

కర్పూరచూర్ణపటలైరివ ధూళిభిస్తే || 13.19 ||

369

రంగేశపాదసహధర్మచరి ! త్వదీయాన్

మాళా నివేశ్య మహితాన్ పదవీపరాగాన్ |

సంతస్త్రివర్గపదవీమతిలంఘయంతో

మాళా పదం విదధతే విబుధేశ్వరాణాం || 13.20 ||

370

మాతస్తదా మాధవపాదరక్షే !

త్వయి ప్రసక్తం త్వరయోపయాంత్యాం |

పరామృశేయం పదవీపరాగం

ప్రాణైః ప్రయాణాయ సముజ్జహానైః || 13.21 ||

371

తథాగతా రాఘవపాదరక్షే !

సంపశ్యమానేషు తపోధనేషు |

ఆసీదహల్యా తవ పాంసులేశైః

అపాంసులూనాం స్వయమగ్రగణ్యా || 13.22 ||

372

పశ్యామి పద్మేక్షణపాదరక్షే !

భవాంబుధిం పాతుమివ ప్రవృత్తాన్ |

భక్తోపయానత్వరయా భవత్యాః

పర్యస్యమానాన్ పదవీపరాగాన్ || 13.23 ||

373

పంచాయుధీ భూషణమేవ శౌరేః

యతస్తవైతే మణిపాదరక్షే !

వితన్వతే వ్యాప్తదిశః పరాగాః

శాంతోదయాన్ శత్రుచమూపరాగాన్ || 13.24 ||

374

పరిణతిమకరోరాం ప్రాప్తయా యత్ప్రభావాత్

అలభత శిలయా స్వాన్ గౌతమో ధర్మదారాన్ |

పునరుపజనిశంకావారకం పాదుకే ! తత్

ప్రశమయతి రజస్తే రాగయోగం ప్రజానాం || 13.25 ||

375

రజనివిగమకాలే రామగాథాం పఠంతః

కుశికతనయముఖ్యాః పాదుకే ! భావయంతే |

ఉపలశకలసక్తైస్తత్పరాగైరకాండే

జనితమునికళత్రాన్ దండకారణ్యభాగాన్ || 13.26 ||

376

శుభసరణిరజోభిః శోభయంతీ ధరిత్రీం

పరిణతిరమణీయాన్ ప్రక్షరంతీ పుమర్థాన్ |

భవసి భువనవంద్యా పాదుకే ! రంగభర్తుః

శరణముపగతానాం శాశ్వతీ కామధేనుః || 13.27 ||

377

పవనతరళితస్తే పాదుకే ! రంగభర్తుః

విహరణసమయేషు వ్యాప్తవిశ్వః పరాగః |

విషమవిషయవర్త్యవ్యాకులానామజస్తం

వ్యపనయతి జనానాం వాసనారేణుజాలం || 13.28 ||

378

నిష్ప్రత్యూహముపాసిషీమహి ముహుర్నిశ్శేషదోషచ్ఛిదో

నిత్యం రంగధురంధరస్య నిగమస్తోమార్చితే పాదుకే ! |

ధత్తే మూర్ధభిరాదిపద్మజనితా తత్తాదృశీ సంతతిః

యత్సంచారపవిత్రితక్షితిరజః పంక్తిం చతుష్పంచషైః || 13.29 ||

379

రజసా పరోరజస్తత్ న ఖలు న లంఘ్యత భగవతోఽపి పదం |

కిముత హృదయం మదీయం భవతీ యది నామ పాదుకే ! న స్యాత్ || 13.30 || 380

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు

శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే పరాగపద్ధతిః త్రయోదశీ ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ నాదపద్ధతిః చతుర్థశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రుతీనాం భూషణానాం తే శంకే రంగేంద్రపాదుకే ! ।

మిథః సంఘర్షసంజాతం రజః కిమపి శింజితం ॥ 14.1 ॥

381

మురభిన్నణిపాదుకే ! భవత్యాః

స్తుతిమాకర్ణయతాం మయా నిబద్ధాం ।

అవధీరయసీవ మంజునాదైః

అచమత్కారవచాంసి దుర్జనానాం ॥ 14.2 ॥

382

విహితేష్వభివాదనేషు వేదైః గమనోదీరితగర్భరత్ననాదా ।

మధురం మధువైరిపాదరక్షే ! భవతీ ప్రత్యభివాదనం విధత్తే ॥ 14.3 ॥

383

స్వదతే కిమిహైవ రంగనాథో

మయి తిష్ఠన్ యది వా పదే పరస్మిన్ ।

ఇతి పృచ్ఛసి దేవి ! నూనమస్మాన్

మధురైస్త్వం మణిపాదుకే నినాదైః ॥ 14.4 ॥

384

అవరోధగతస్య రంగభర్తుః

గతిషు వ్యంజితగర్భరత్ననాదా ।

ప్రతిసంల్లపసీవ పాదుకే ! త్వం

కమలానూపురమంజుశింజితానాం ॥ 14.5 ॥

385

మురభిచ్ఛరణారవిందరూపం
 మహితానందమవాప్య పూరుషార్థం ।
 అనఘైర్మణిపాదుకే ! నినాదైః
 అహమన్నాద ఇతీవ గాయసి త్వం ॥ 14.6 ॥

386

మధువైరిపదాంబుజం భజంతీ
 మణిపాదావని ! మంజుశింజితేన ।
 పఠసీవ ముహుః స్వయం ప్రజానాం
 అపరోపజ్ఞమరిష్టశాంతిమంత్రం ॥ 14.7 ॥

387

శ్రుతిభిః పరమం పదం మురారేః
 అనిదంకారమనేవమిత్కుపాత్తం ।
 ఇదమిత్రమితి బ్రవీషి నూనం
 మణిపాదావని ! మంజుభిః ప్రణాదైః ॥ 14.8 ॥

388

మునయః ప్రణిధానసన్నిరుద్ధే
 హృది రంగేశ్వరరత్నపాదుకే ! త్వాం ।
 వినివేశ్య విభావయంత్యనన్యాః
 ప్రణవస్య ప్రణిధిం తవ ప్రణాదం ॥ 14.9 ॥

389

మధురం మణిపాదుకే ! ప్రవృత్తే
 భవతీ రంగపతేర్విహారకాలే ।
 అభయార్థనయా సమభ్యుపేతాన్
 అవిసంవాదయతీవ మంజునాదైః ॥ 14.10 ॥

390

శ్రవసోర్మమ పారణాం దిశంతీ
 మణిపాదావని ! మంజుళైః ప్రణాదైః ।
 రమయా క్షమయా చ దత్తహస్తం
 సమయే రంగధురీణమానయేథాః ॥ 14.11 ॥

391

అనుయాతి నిత్యమమృతాత్మికాం కలాం
 తవ రంగచంద్రమణిపాదు ! ఝంకృతం ।
 శ్రవసా ముఖేన పరిభుజ్య యత్క్షణాత్
 అజరామరత్వముపయాంతి సాధవః ॥ 14.12 ॥

392

పరుషైరజస్త్రమసతామనర్థకైః
 పరివాదపైశునవికత్తనాదిభిః ।
 మధుక్వేటభారిమణిపాదుకే ! మమ
 శ్రుతిదుష్కృతాని వినివారయ స్వనైః ॥ 14.13 ॥

393

పాదుకే ! పరిజనస్య దూరతః
 సూచయంతి ఖలు తావకాః స్వనాః ।
 లీలయా భుజగతల్పముజ్ఞతః
 శ్రీమతస్త్రీచతురాన్ పదక్రమాన్ ॥ 14.14 ॥

394

దేవి ! దైత్యదమనాయ సత్స్వరం
 ప్రస్థితస్య మణిపాదుకే ! ప్రభోః ।
 విశ్వమంగళవిశేషసూచకం
 శాకునం భవతి తావకం రుతం ॥ 14.15 ॥

395

దాతుమర్హసి తదా మమ శ్రుతౌ
 దేవి ! రంగపతిరత్నపాదుకే ! ।
 విహ్వలస్య భవదీయశింజితం
 స్వాదు కర్ణరసనారసాయనం ॥ 14.16 ॥

396

అహముపరి సమస్తదేవతానాం
 ఉపరి మమైష విభాతి వాసుదేవః ।
 తదిహ పరతరం న కించిదస్మాత్
 ఇతి వదసీవ పదావని ! ప్రణాదైః ॥ 14.17 ॥

397

అవనతవిబుధేంద్రమౌళిమాలా

మధుమదశిక్షితమంధరప్రయాతా |

ప్రథయసి పరిరబ్ధశౌరిపాదా

మణికలహేన వియాతజల్పితాని || 14.18 ||

398

ఆస్థానేషు త్రిదశమహితాన్ వర్తయిత్వా విహారాన్

స్థానే స్థానే నిజపరిజనం వారయిత్వా యథార్హం |

వాసాగారం స్వయముపసరన్ పాదుకే ! మంజునాదాం

ఆపర్యంకాన్న ఖలు భవతీం రంగనాథో జహాతి || 14.19 ||

399

అంతర్వస్తైర్మణిభిరుదితం పాదుకే ! రంగబంధౌ

మందం మందం నిహితచరణే మంజుళం తే నినాదం |

పశ్యంత్యాదిక్రమపరిణతేః ప్రాక్తనీం తాం పరాయా

మన్యే మిత్రావరుణవిషయాదుచ్ఛరంతీమవస్థాం || 14.20 ||

400

ప్రఖ్యాతానాం పరిషది సతాం కారయిత్వా ప్రతిజ్ఞాం

ప్రాయేణ త్వాం ప్రథితవిభవాం వర్ణయంతీ మయా త్వం |

పాదన్యాసక్రమమనుగుణం ప్రాప్య రంగాధిరాజాత్

పద్యారంభాన్ గణయసి పరం పాదుకే ! స్వైర్నినాదైః || 14.21 ||

401

విష్ణోరస్మిన్ పదసరసిజే వృత్తిభేదైర్విచిత్రైః

ఐదంపర్యం నిగమవచసామైకకంఠ్యేన సిద్ధం |

ఇత్థం పుంసామనిపుణధియాం పాదుకే ! త్వం తదేవ

స్పృష్టా సత్యం వదసి నియతం మంజునా శింజితేన || 14.22 ||

402

ఆమ్నాయైస్తామనితరపరైః స్తోతుమభ్యుద్యతానాం

మధ్యే భక్త్యా మధువిజయినః పాదుకే ! మోహభాజాం |

శిక్షాతత్త్వస్థలితవచసాం శిక్షయస్యేవ పుంసాం

మాత్రాదీని స్వయమనుపదం మంజుభిః స్వైర్నినాదైః || 14.23 ||

403

లక్ష్మీకాంతం కమపి తరుణం రథ్యయా నిష్పతంతం
 రాగాద్ ద్రష్టుం త్వరితమనసాం రాజధానీవధూనాం ।
 ప్రత్యాదేశం భజతి మధురైః పాదుకే ! శింజితైస్తే
 చేతోహరీ కుసుమధనుషః శింజినీమంజనాదః ॥ 14.24 ॥

404

రంగాధీశే సహ కమలయా సాదరం యాయజుక్తైః
 సారం దివ్యం సవనహవిషాం భోక్తూమాహాయమానే ।
 నేదీయోభిర్నిగమవచసాం నిత్యమంహః ప్రతీపైః
 ప్రత్యాలాపం దిశతి భవతీ పాదుకే ! శింజితైః స్వైః ॥ 14.25 ॥

405

ఉపాస్య నూనం మణిపాదుకే ! త్వాం
 రంగేశపాదాంబుజరాజహంసీం ।
 పత్యుః ప్రజానామలభంత పూర్వం
 మంజు స్వనం వాహనరాజహంసాః ॥ 14.26 ॥

406

అనాదిమాయారజనీవశేన
 ప్రస్వాపభాజాం ప్రతిబోధనార్హాం ।
 పశ్యామి నిత్యోదితవాసరస్య
 ప్రభాతనాందీమివ పాదుకే ! త్వాం ॥ 14.27 ॥

407

శృణోతు రంగాధిపతిః ప్రజానాం
 ఆర్తధ్వనిం క్వాపి సముజ్జహంసం ।
 ఇతీవ మత్వా మణిపాదుకే ! త్వం
 మందప్రచారైర్మృదుశింజితాఽసి ॥ 14.28 ॥

408

అంతే మమార్తిం శమయిష్యతస్తాం
 అగ్రేసరాణ్యాపతతో మురారేః ।
 శ్రమోపపన్నః శృణుయాం భవత్యాః
 శీతాని పాదావని ! శింజితాని ॥ 14.29 ॥

409

స్వాదూని రంగేశ్వరపాదరక్షే !

శ్రోత్రైః పిబంతస్తవ శింజితాని ।

పచంత్యవిద్యోపచితానశేషాన్

అంతర్గతానాత్మవిదః కషాయాన్ || 14.30 ||

410

అవైమి రంగాధిపతేః సకాశాత్

అవేక్షమాణేషు జనేషు రక్షాం ।

ఉదారనాదాం మణిపాదుకే ! త్వాం

ఓమిత్యనుజ్ఞాక్షరముద్గిరంతీం || 14.31 ||

411

మధుద్విషః స్వైరవిహార హేతుః

మంజస్వనాన్ శిక్షయసీవ మాతః ! ।

పర్యంతభాజోర్మణిపాదరక్షే !

పద్మాధరణ్యోర్మణినూపురాణి || 14.32 ||

412

ప్రాస్థానికేషు సమయేషు సమాగతేషు

ప్రాప్తా పదం పరిచితం ద్విజపుంగవేన ।

పుష్టాసి రంగనృపతేర్మణిపాదుకే ! త్వం

పుణ్యాహఘోషమివ గర్భమణిప్రణాదైః || 14.33 ||

413

ఆర్తధ్వనేరుచితముత్తరమంతకాలే

కర్ణేషు మంజునినదేన కరిష్యసీతి ।

వాసం భజంతి కృతినో మణిపాదరక్షే !

పుణ్యేషు దేవి ! పుళినేషు మరుద్వృధాయాః || 14.34 ||

414

దూత్యే బలేర్విమథనే శకటస్య భంగే

యాత్రోత్సవేషు చ విభోః ప్రతిపన్నసఖ్యా ।

వీరాయితాని బిరుదోపహితాని నూనం

మంజుస్వనైః ప్రథయసే మణిపాదుకే ! త్వం || 14.35 ||

415

స్తోతుం ప్రవృత్తమపి మాం నిగమస్తుతాం త్వాం
 వ్యాసజ్యమానకరణం విషయేష్వజస్తం ।
 అంతర్మణిధ్వనిభిరచ్యుతపాదుకే ! త్వం
 సంబోధయస్యనుకలం సహజానుకంపా ॥ 14.36 ॥

416

దేవస్య దానవరిపోర్మణిపాదరక్షే !
 ప్రస్థానమంగళవిధౌ ప్రతిపన్ననాదాం ।
 మా భైష్ట సాధవ ఇతి స్వయమాలపంతీం
 జానే జగత్త్రితయరక్షణదీక్షితాం త్వాం ॥ 14.37 ॥

417

స్వచ్ఛందవిభ్రమగతౌ మణిపాదుకే ! త్వం
 పాదారవిందమధిగమ్య పరస్య పుంసః ।
 జాతస్వనా ప్రతిపదం జపసీవ సూక్తం
 విద్రావణం కిమపి వైరివరూఢినీనాం ॥ 14.38 ॥

418

రక్షార్థమాశ్రితజనస్య సముజ్జిహానే
 రంగేశ్వరే శరది శేషభుజంగతల్పాత్ ।
 నాదాస్తవ శ్రుతిసుఖా మణిపాదరక్షే !
 ప్రస్థానశంఖనినదాత్ ప్రథమే భవంతి ॥ 14.39 ॥

419

నిత్యం పదాంబురుహయోరిహ గోపికాం త్వాం
 గోపీజనప్రియతమో మణిపాదరక్షే ।
 సంపన్నఘోషవిభవాం గతిభిర్నిజాభిః
 ప్రీత్యేవ న త్యజతి రంగసమాశ్రితోఽపి ॥ 14.40 ॥

420

ప్రాయః పదావని ! విభోః ప్రణతార్తిహంతుః
 ప్రస్థానమంగళవిధౌ ప్రథమోద్యతాని ।
 త్వచ్ఛింజితాని సపది స్వయమారభంతే
 కాలోచితాన్ కనకకాహళశంఖనాదాన్ ॥ 14.41 ॥

421

ఆమ్రేడితశ్రుతిగణైర్నినదైర్మణీనాం
 ఆమ్నాయవేద్యమనుభావమభంగురం తే ।
 ఉద్ధాస్యతాం నియతమిచ్ఛసి సామగానాం
 తానప్రదానమివ శౌరిపదావని ! త్వం ॥ 14.42 ॥

422

రథ్యాసు రంగన్యపతేర్మణిపాదరక్షే !
 త్వద్గర్భరత్నజనితో మధురః ప్రణాదః ।
 సందర్శనోత్సుకధియాం పురసుందరీణాం
 సంపద్యతే శ్రవణమోహనమంత్రఘోషః ॥ 14.43 ॥

423

ఆకస్మికేషు సమయేష్వపవార్య భృత్యాన్
 అంతః పురం విశతి రంగపతౌ సలీలం ।
 వ్యామోహనేన భవతీ సుదృశామధీతే
 మంజస్వనేన మదనోపనిషద్రహస్యం ॥ 14.44 ॥

424

యాత్రావిహారసమయేషు సముత్థితం తే
 రంగాధిపస్య చరణావని ! మంజ నాదం ।
 పర్యాకులేంద్రియమృగగ్రహణాయ పుంసాం
 సమ్మోహనం శబరగీతమివ ప్రతీమః ॥ 14.45 ॥

425

ప్రాయేణ సహ్యాదుహితుర్నదరాజకన్యా
 జామాతురాగమనసూచనమీహమానా ।
 మంజప్రణాదసుభగైర్మణిపాదుకే ! త్వాం
 అంతర్యుతామకృత యౌతకరత్నఖండైః ॥ 14.46 ॥

426

నిత్యం విహారసమయే నిగమానుయాతైః
 విక్షేపతాండవితగర్భమణిప్రసూతైః ।
 నాదైః స్వయం నరకమర్దనపాదరక్షే !
 నాదావసాననిలయం వదసీవ నాథం ॥ 14.47 ॥

427

సాధారణేషు యువయోర్మణిపాదరక్షే !
 దేవస్య దానవరిపోస్త్రీషు విక్రమేషు |
 అద్యాపి శింజితమిషాదనువర్తమానం
 న్యూనాధికత్వవిషయం కలహం ప్రతీమః || 14.48 ||

428

ప్రాయః పదావని ! విభోః ప్రణయాపరాధే
 మానగ్రహం శమయితుం మహిషీజనానాం |
 ఉచ్ఛారయంతి నినదైస్తవ గర్భరత్నా -
 న్యుద్ఘాతమక్షరముపాశ్రయభారతీనాం || 14.49 ||

429

అంతశ్చరేషు పవనేషు జితేష్వభిజ్ఞాః
 ప్రత్యజ్ఞుభీం పరిణమయ్య మనఃప్రవృత్తిం |
 ఆస్వాదయంతి సరసం మణిపాదరక్షే !
 నాదావసానసమయే భవతీనినాదం || 14.50 ||

430

దాక్షిణ్యమత్ర నియతం నియతా సుధాఽస్మిన్
 ఇత్యుద్గతో నియతమచ్యుతపాదరక్షే ! |
 ప్రత్యేకసంశ్రితపదస్తతయే భవత్యోః
 సంఘర్షవాద ఇవ మధ్యమణిప్రణాదః || 14.51 ||

431

సంచారకేళికలహాయితగర్భరత్నా
 సాంసిద్ధికం సకలజంతుషు సార్వభౌమం |
 రక్షార్థినాం ప్రథయసీవ పదావని ! త్వం
 రంగేశ్వరస్య నిరవగ్రహమాన్యశంస్యం || 14.52 ||

432

ప్రాప్తం పరం పురిశయం పురుషం మునీనాం
 అభ్యస్యతామనుదినం ప్రణవం త్రిమాత్రం |
 శ్రీరంగరాజచరణావని ! శింజితం తే
 శంకే సమున్నయనసామవిశేషఘోషం || 14.53 ||

433

నిత్యం సమాహితధియాముపదర్శయంతీ
 నాగేశయం కిమపి ధామ నిజోర్ధ్వభాగే ।
 హృత్కర్ణికామనుగతా మణిపాదుకే ! త్వం
 మంజస్వనా స్ఫురసి వాగ్భ్రమరీ పరేవ ॥ 14.54 ॥

434

మానేషు దానవరిపోర్మణిపాదరక్షే !
 త్వామాశ్రితేషు నిగమేష్వవధీరితేషు ।
 మంజస్వనైర్వదసి మైవమితీవ మాతః !
 వేలాం లిలంఘయిషతో మనుజాన్నిరోద్ధుం ॥ 14.55 ॥

435

క్రందత్సు కాతరతయా కరణవ్యపాయే
 రంగోపశల్యశయితేషు జనేష్వలక్ష్మ్యం ।
 ఆసీదసి త్వరితమస్థలితానుకంపా
 మాతేవ మంజనినదా మణిపాదుకే ! త్వం ॥ 14.56 ॥

436

భాస్వత్సువర్ణవపుషాం మణిపాదరక్షే !
 పద్మాసహాయపదపద్మవిభూషణానాం ।
 మంజీరశింజితవికల్పితమంజనాదా
 మంజూషికేవ భవతీ నిగమాంతవాచాం ॥ 14.57 ॥

437

రంగేశపాదకమలాత్ త్వదధీనవృత్తేః
 అన్యేషు కేషుచిదలక్ష్మ్యమనన్యవేద్యం ।
 ఆమ్నాయగూఢమబహిర్మణిభిః క్వణద్భిః
 నేదీయసాం ప్రథయసీవ నిజానుభావం ॥ 14.58 ॥

438

కాలోపపన్నకరణాత్యయనిర్విచేష్టే
 జాతశ్రమే మయి జనార్దనపాదరక్షే ! ।
 ఆశ్వాసనాయ పురతః ప్రసరంతు మాతః !
 వార్తాహరాస్తవ రవాః శమితార్తయో మే ॥ 14.59 ॥

439

సంరక్షణాయ సమయే జగతాం త్రయాణాం
 యాత్రాసు రంగన్యపతేరుపతస్థపీషు |
 సంపత్యతే శ్రుతిసుఖైర్మణిపాదరక్షే !
 మంగళ్యసూక్తిరనఘా తవ మంజనాదైః || 14.60 ||

440

గర్భోపలైర్గమనవేగవశాద్విలోలైః
 వాచాలితా మధుభిదో మణిపాదరక్షే |
 ప్రస్తాపి భావితధియాం పథి దేవయానే
 ప్రస్థానమంగళమృదంగవిశేషఘోషం || 14.61 ||

441

పర్యంకమాశ్రితవతో మణిపాదుకే ! త్వం
 పాదం విహాయ పరికల్పితమౌనముద్రా |
 శ్రోతుం ప్రభోరవసరం దిశసీవ మాతః !
 నాభీసరోజశయితార్భకసామగీతిం || 14.62 ||

442

భోగాయ దేవి ! భవతీ మణిపాదరక్షే !
 పద్మాసహాయమధిరోప్య భుజంగతల్పే |
 విశ్వస్య గుప్తిమధిక్రత్య విహరహీనా
 వాచంయమా కిమపి చింతయతీవ కార్యం || 14.63 ||

443

నిత్యప్రబోధసుభగే పురుషే పరస్మిన్
 నిద్రాముపేయుషి తదేకవిహరశీలా |
 మంజుస్వనం విజహతీ మణిపాదుకే ! త్వం
 సంవేశమిచ్ఛసి పరం చరణాంతికస్థా || 14.64 ||

444

లాస్యం విహాయ కిమపి స్థితమాశ్రయంతీ
 రంగేశ్వరేణ సహితా మణిమండపేషు |
 మంజుస్వనేషు విరతేష్వపి విశ్వమేతత్
 మౌనేన హంత భవతీ ముఖరీకరోతి || 14.65 ||

445

విస్మాపితేవ భవతీ మణిపాదరక్షే !
 వైరోచనేర్వితరణేన తథావిధేన |
 ఏతావతాఽలమితి దేవి ! గృహీతపాదా
 నాథం త్రివిక్రమమవారయతేవ నాదైః || 14.66 ||

446

సామాని రంగన్యపతిః సరసం చ గీతం
 లీలాగతేషు వినివారయతి స్వతంత్రః |
 శ్రోతుం తవ శ్రుతిసుఖాని విశేషవేదీ
 మంజూని కాంచనపదావని ! శింజితాని || 14.67 ||

447

తత్తాదృశీం ప్రథయతా రుచిరాం స్వరేఖాం
 వర్ణాధికేన మధుసూదనపాదరక్షే ! |
 పశ్యంతి చిత్తనికషే వినివేశ్య సంతో
 మంజుస్వనేన తవ నైగమికం సువర్ణం || 14.68 ||

448

ముగ్ధస్య హంత భవతీం స్తువతో మమైతా -
 న్యాకర్ణ్య నూనమయథాయథజల్పితాని |
 ఇత్థం వద త్వమితి శిక్షయితుం ప్రణాదాన్
 మంజూనుదీరయసి మాధవపాదుకే ! త్వం || 14.69 ||

449

ఆదౌ సహస్రమితి యత్సహసా మయోక్తం
 తుష్టూషతా నిరవధిం మహిమార్ణవం తే |
 ఆమ్రేడయస్యథ కిమేతదమృష్యమాణా
 మంజుస్వనేన మధుజిన్మణిపాదుకే ! త్వం || 14.70 ||

450

పరిమితపరిబర్హం పాదుకే ! సంచరిష్టౌ
 త్వయి వినిహితపాదే లీలయా రంగనాథే |
 నియమయతి విపంచీం నిత్యమేకాంతసేవీ
 నిశమయితుముదారాన్నారదస్తే నినాదాన్ || 14.71 ||

451

విహరతి విశిఖాయాం రంగనాథే సలీలం
 గమనవశవిలోలైర్గర్భరత్నైః క్వణంత్యాః |
 మణివలయనినాదైర్మంజుశైస్తే దిశంతి
 ప్రతివచనముదారం పాదుకే ! పౌరనార్యః || 14.72 ||

452

అనుకృతసవనీయస్తోత్రశస్త్రాం నినాదైః
 అనుగతనిగమాం త్వామాస్థితో రంగనాథః |
 అనితరవిబుధార్థం హవ్యమాస్వాదయిష్యన్
 విశతి చరణరక్షే ! యజ్ఞవాటం ద్విజానాం || 14.73 ||

453

చరణకమలమేతద్ద్రంగనాథస్య నిత్యం
 శరణమితి జనానాం దర్శయంతీ యథావత్ |
 ప్రతిపదమపి హృద్యం పాదుకే ! స్వాదుభావాత్
 అనువదతి పరం తే నాదమామ్నాయపంక్తిః || 14.74 ||

454

రహితభుజగతల్పే త్వత్సనాథే ప్రజానాం
 ప్రతిభయశమనాయ ప్రస్థితే రంగనాథే |
 ప్రథమముదయమానః పాదుకే ! తూర్యఘోషాత్
 ప్రతిఫలతి నినాదః పాంచజన్యే త్వదీయః || 14.75 ||

455

వకుళధరతనుస్త్వం సంహితాం యామపశ్యః
 శ్రుతిపరిషది తస్యాః సౌరభం యోజయంతి |
 హరిచరణసరోజామోదసమ్మోదితాయాః
 ప్రతిపదరమణీయాః పాదుకే ! తే నినాదాః || 14.76 ||

456

దనుతనయనిహంతురైత్తయాత్రానుకూలే
 శరదుపగమకాలే సహ్యాజామాపతంతి |
 శ్రుతిమధురముదారం శిక్షితుం తే నినాదం
 పరిహృతనిజవాసాః పాదుకే ! రాజహంసాః || 14.77 ||

457

విహరణసమయేషు ప్రత్యహం రంగభర్తుః
 చరణనఖమయూఖైః సోత్తరీయా విశుద్ధైః |
 పరిణమయసి నాదం పాదుకే ! గర్భరత్నైః
 దమయితుమివ శిష్యాన్ దీర్ఘికారాజహంసాన్ || 14.78 ||

458

పరిషది విరతాయాం పాదుకే ! రంగభర్తుః
 పరిజనమపవార్య ప్రస్థితస్యావరోధాన్ |
 మణినికరసముద్యన్మంజనాదాపదేశాత్
 అభిలపసి యథార్థం నూనమాలోకశబ్దం || 14.79 ||

459

గురుజననియతం తద్ గోపికానాం సహస్రం
 దినకరతనయాయాః సైకతే దివ్యగోపః |
 వశమనయదయత్నాత్ వంశనాదానుయాతైః
 తవ ఖలు పదరక్షే ! తాదృశైర్మంజనాదైః || 14.80 ||

460

నిజపదవినివేశాన్నిర్వశేషప్రచారాన్
 పరిణమయతి భక్తాన్ రంగనాథో యథా మాం |
 ఇతి విహరణకాలే మంజుశింజావిశేషైః
 హితముపదిశసీవ ప్రాణినాం పాదుకే ! త్వం || 14.81 ||

461

అయమయమితి తైస్తైః కల్పితానధ్వభేదాన్
 ప్రతిపదమవలోక్య ప్రాణినాం వ్యాకులానాం |
 చటులమణికలాపైః శౌరిపాదావని ! త్వం
 ముఖరయసి విహరైర్ముక్తిఘంటాపథార్థ్యం || 14.82 ||

462

పదకమలముదారం దర్శయంతీ మురారేః
 కలమధురనినాదా గర్భరత్నైర్విలోలైః |
 విషమవిషయతృప్తావ్యాకులాని ప్రజానాం
 అభిముఖయసి నూనం పాదుకే ! మానసాని || 14.83 ||

463

మధురిపుపదరక్షే ! మందబుద్ధౌ మయి త్వాం
 అనవధిమహిమానం త్వత్ప్రసాదాత్ స్తువానే |
 మణినికరసముత్తైర్మంజునాదైః కవీనాం
 ఉపరమయసీ తాంస్తాన్ నూనముత్సేకవాదాన్ || 14.84 ||

464

శరణముపగతే త్వాం శార్జ్గిణః పాదరక్షే !
 సకృదితి విధిసిద్ధం త్వక్తుకామే విమోహాత్ |
 ప్రచలితమణిజాలవ్యంజితైః శింజితైః స్వైః
 అలమలమితి నూనం వారయస్యాదరేణ || 14.85 ||

465

వికలకరణవృత్తౌ విహ్వలాంగే విలక్షం
 విలపతి మయి మోహద్బిభ్రతీ శౌరిపాదం |
 పరిసరమధిగంతుం పశ్య పాదావని ! త్వం
 ప్రతిభయమఖిలం మే భర్త్యయంతీ నినాదైః || 14.86 ||

466

కరణవిగమకాలే కాలహుంకారశంకీ
 ద్రుతపదముపగచ్ఛన్ దత్తహస్తః ప్రియాభ్యాం |
 పరిణమయతు కర్ణే రంగనాథః స్వయం నః
 ప్రణవమివ భవత్యాః పాదుకే ! మంజునాదం || 14.87 ||

467

కమలవనసఖీం తాం కౌముదీముద్వహంతం
 సవిధముపనయంతీ తాదృశం రంగచంద్రం |
 ప్రళయదినసముత్థాన్ పాదుకే ! మామకీనాన్
 ప్రశమయ పరితాపాన్ శీతలైః శింజితైః స్వైః || 14.88 ||

468

ప్రశమయతు భయం నః పశ్చిమశ్వాసకాలే
 రహసి విహరణం తే రంగనాథేన సార్థం |
 నియతమనువిధత్తే పాదుకే ! యన్నినాదో
 నిఖిలభువనరక్షాఘోషణాఘోషలీలం || 14.89 ||

469

త్రికవినిహితహస్తం చింతయిత్వా కృతాంతం

గతవతి హృది మోహం గచ్ఛతా జీవితేన |

పరికలయతు బోధం పాదుకే ! శింజితం తే

త్వరయితుమివ సజ్జం త్వద్విధేయం ముకుందం || 14.90 ||

470

ఉపఘ్నం సంవిత్తేరుపనిషదుపోద్ఘాతవచనం

తవ శ్రావం శ్రావం శ్రుతిసుభగమంతర్మణిరవం |

విజృంభంతే నూనం మధుమథనపాదావని ! మమ

ద్రవీభూతద్రాక్షామధురిమధురీణాః ఫణితయః || 14.91 ||

471

విలాసైః క్రీణంతో నిఖిలజనచేతాంసి వివిధాః

విహారాస్తే రంగక్షితిరమణపాదావని ! ముహుః |

విగాహంతామంతర్మమ విలురదంతర్మణిశిలా

ఖలాత్కారవ్యాజక్షరదమృతధారాధమనయః || 14.92 ||

472

శ్రుతిశ్రేణీస్థేయశ్రుతిసుభగశింజాముఖరితాం

భజేమ త్వాం పద్మారమణచరణత్రాయణి ! పరం |

న ముద్రానిద్రాణద్రవిణకణవిశ్రాణనదశా

విశాలాహంకారం కమపి ఘనహుంకారపరుషం || 14.93 ||

473

తవైతచ్ఛ్రీరంగక్షితిపతిపదత్రాయణి ! నృణాం

భవత్యాగశ్చింతారణరణకభంగాయ రణితం |

శరీరే స్వం భావం ప్రథయతి యదాకర్ణనవశాత్

న నః కర్ణే భావో యమమహిషఘంటాఘణఘణః || 14.94 ||

474

పరిత్రస్తాః పుణ్యద్రవపతనవేగాత్ప్రథమతః

క్షరద్భిః శ్రీరంగక్షితిరమణపాదావని ! తదా |

విదామాసుర్దేవా బలిమథనసంరంభమనఘ్నేః

ప్రణాదైస్తే సద్యః పదకమలవిక్రాంతిపిశునైః || 14.95 ||

475

స్వేషు స్వేషు పదేషు కిం నియమయస్యష్టౌ దిశామీశ్వరాన్
 స్వైరాలాపకథాః ప్రవర్తయసి కిం త్రయ్యా సహాసీనయా ।
 రంగేశస్య సమస్తలోకమహితం ప్రాప్తా పదాంభోరుహం
 మా భైషీరితి మాముదీరయసి వా మంజుస్వనైః పాదుకే ! ॥ 14.96 ॥

476

రంగే దేవి ! రథాంగపాణిచరణస్వచ్ఛందలీలాసఖి !
 స్తోకస్పందితరమ్యవిభ్రమగతిప్రస్తావకం తావకం ।
 కాలోపాగతకాలకింకరచమూపలంకారపారంపరీ -
 దుర్యారప్రతివావదూకమనఘం శ్రోష్యామి శింజారవం ॥ 14.97 ॥

477

త్వచ్ఛింజారవశర్కరారససదాస్వాదాత్సతామున్మదా
 మాతర్మాధవపాదుకే ! బహువిదాం ప్రాయః శ్రుతిర్ముహ్యతి ।
 సారాసారసకృద్విమర్శనపరిష్టానాక్షరగ్రంథిభిః
 గ్రంథైస్త్యామిహ వర్ణయామ్యహమతస్తాసత్రపావర్జితః ॥ 14.98 ॥

478

తవాంబ ! కిల ఖేలతాం గతివశేన గర్భాశ్మనాం
 రమారమణపాదుకే ! కిమపి మంజుభిః శింజితైః ।
 పదస్తుతివిధాయభిస్త్యదనుభావసిద్ధాంతిభిః
 సయాధ్యకలహాయితం శ్రుతిశతం సమాపద్యతే ॥ 14.99 ॥

479

క్షిపతి మణిపాదరక్షే ! నాదైర్నూనం సమాశ్రితత్రాణే ।
 రంగేశ్వరస్య భవతీ రక్షాపేక్షాప్రతీక్షణవిళంబం ॥ 14.100 ॥

480

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే నాదపద్ధతిః చతుర్థశీ ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ రత్నసామాన్యపద్ధతిః పంచదశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

ఉదర్చిషస్తే రంగేంద్ర పాదావని ! బహిర్మణీన్ ।

అంతర్మణిరవం శ్రుత్వా మన్యే రోమాంచితాకృతీన్ ॥ 15.1 ॥

481

విధేహి శౌరేర్మణిపాదుకే ! త్వం విపద్యమానే మయి రశ్మిజాలైః ।

ఆసీదతామంతకకింకరాణాం విత్రాసనాన్ వేత్రలతావిశేషాన్ ॥ 15.2 ॥

482

ముకుందపాదావని ! మధ్యనాడ్యా

మూర్ధన్యయా నిష్పతతో ముముక్షోః ।

ఆబ్రహ్మలోకాదవలంబనార్థం

రత్నాని తే రశ్మిగణం సృజంతి ॥ 15.3 ॥

483

అసూర్యభేద్యాం రజనీం ప్రజానాం

ఆలోకమాత్రేణ నివారయంతీ ।

అమోఘవృత్తిర్మణిపాదరక్షే !

మురద్విషో మూర్తిమతీ దయా త్వం ॥ 15.4 ॥

484

రంగేశపాదావని ! తావకానాం

రత్నోపలానాం ద్యుతయః స్ఫురంతి ।

శ్రేయఃఫలానాం శ్రుతివల్లరీణాం

ఉపఘ్నశాఖా ఇవ నిర్వృపాయాః ॥ 15.5 ॥

485

కస్యాపి పుంసః కనకాపగాయాః
 పుణ్యే సలీలం పుళినే శయాళోః |
 సమీపవృత్తిర్మణిపాదుకే ! త్వం
 సంవాహయంతీవ పదం కరైః స్వైః || 15.6 ||

486

దిదృక్షమాణస్య పరం నిధానం
 స్నేహాన్వితే యోగదశావిశేషే |
 సంవిత్ప్రదీపం మణిపాదరక్షే !
 సంధుక్షయంతీవ మరీచయస్తే || 15.7 ||

487

సమాధిభాజాం తనుతే త్వదీయా
 రంగేశపాదావని ! రత్నపంక్తిః |
 స్థానం ప్రయాతుం తమసః పరం తత్
 ప్రదీపకృత్యం ప్రభయా మహత్యా || 15.8 ||

488

బధ్నాసి రంగేశ్వరపాదరక్షే !
 మన్యే యథార్హం మణిరశ్మిజాలైః |
 సేవానతానాం త్రిదశేశ్వరాణాం
 శేషాపటీం శేఖరసన్నికృష్టాం || 15.9 ||

489

భజంతి రంగేశ్వరపాదరక్షే !
 ప్రకల్పయంతో వివిధాన్ పుమర్థాన్ |
 ఉదర్చిషశ్చింతయతాం జనానాం
 చింతామణిత్వం మణయస్త్యదీయాః || 15.10 ||

490

నాథస్య దత్తే నదరాజకన్యా
 పాతుం శుభాన్ పాదనఖేందురశ్మిన్ |
 మణిప్రభాభిః ప్రతిపన్నపక్షాం
 లీలాచకోరీమివ పాదుకే ! త్వాం || 15.11 ||

491

జనస్య రంగేశ్వరపాదుకే ! త్వం
 జాతానుకంపా జనయస్యయత్నాత్ |
 ఆకృప్య దూరాన్మణిరశ్మిజాలైః
 అనన్యలక్ష్మాణి విలోచనాని || 15.12 ||

492

రంగేశపాదావని ! తావక్నైః
 స్పృష్టాః కదాచిన్మణిరశ్మిపాశైః |
 కాలస్య ఘోరం న భజంతి భూయః
 కారాగృహంతేషు కశాభిఘాతం || 15.13 ||

493

రత్నాని రంగేశ్వరపాదరక్షే !
 త్వదాశ్రితాన్యప్రతిఘైర్మయూఖైః |
 ఆసేదుషీణాం శ్రుతిసుందరీణాం
 వితన్వతే వర్ణనిచోళలక్ష్మీం || 15.14 ||

494

నిద్రారసప్రణయినో మణిపాదరక్షే !
 రంగేశ్వరస్య సవిధం ప్రతిపద్యమానా |
 శయ్యాఫణీంద్రమభితో భవతీ విధత్తే
 రత్నాంశుభిర్యవనికామివ దర్శనీయాం || 15.15 ||

495

సద్యస్త్యదుద్గహదశానమితాకృతీనాం
 స్రస్తాంశుకం నిజరుచా మణిపాదుకే ! త్వం |
 పద్మాసహాయపరివారవిలాసినీనాం
 పట్టాంశుకైరివ పయోధరమావృణోషి || 15.16 ||

496

దేవస్య రంగవసతేః పురతః ప్రవృత్తైః
 ఉద్ధూతవిశ్వతిమిరాం మణిరశ్మిజాలైః |
 మన్యే మదీయహృదయాయతనప్రవేశ -
 మాంగళ్యదీపకణికాం మణిపాదుకే ! త్వాం || 15.17 ||

497

ఆకీర్ణరత్ననికరాం మణిపాదుకే ! త్వాం
 రంగేశ్వరస్య లళితాం విపణిం ప్రతీమః |
 యత్సంశ్రయేణ భవతి స్థిరభక్తిమూల్యం
 కైవల్యమత్ర జగతాం క్రయవిక్రయార్హం || 15.18 ||

498

వ్యంక్తుం క్షమం భగవతో జగదీశ్వరత్వం
 వజ్రాంకుశధ్వజసరోరుహచక్రచిహ్నం |
 ఆశ్లిష్య నిర్భరరుచిం మణిపాదుకే ! త్వాం
 ఆసీదనాభరణసుందరమంఘ్రిపద్మం || 15.19 ||

499

రత్నప్రభాపటలచక్రమనోహరా త్వం
 పద్మారుణం పదమిదం త్వయి రంగభర్తుః |
 మన్యే తదేతదుభయం మణిపాదరక్షే !
 చక్రాబ్జమండలమకించనరక్షణార్హం || 15.20 ||

500

త్రాసాత్స్వయం ప్రణమతాం దనుజేశ్వరాణాం
 సంఖ్యేఽవలూనశిరసామపి మౌళిరత్నైః |
 ఆయోజయత్యనుకలం మణిపాదుకే ! త్వాం
 సైరంధ్రికేవ మురవైరికృపాణధారా || 15.21 ||

501

ఆస్కందనాని విబుధేంద్రశిఖామణీనాం
 త్వామాశ్రితాన్యసురసూదనపాదరక్షే ! |
 రత్నాని తే స్తుతిసువర్ణపరీక్షణార్థే
 నూనం భజంతి నికషోపలతాం కవీనాం || 15.22 ||

502

పాదావని ! ప్రణయినాం ప్రతిపాదితార్థాం
 క్రీడాసరోజమివ శౌరిపదం వహంతీం |
 ప్రత్యుప్తరత్ననికరప్రతిపన్నశోభాం
 పశ్యామి రోహణగిరేరధిదేవతాం త్వాం || 15.23 ||

503

యామేవ రత్నకిరణైర్మణిపాదరక్షే !
 చూడాపదే తనుభృతాం భవతీ విధత్తే |
 శక్రాదిదైవతశిఖామణిరజ్యమానైః
 తామేవ తే ప్రకటయంతి పద్దైరభిఖ్యాం || 15.24 ||

504

రత్నాంకురైరవిరళా మణిపాదరక్షే !
 పాకోన్ముఖైః పరిగతా పురుషార్థసస్యైః |
 దేవేన రంగపతినా జగతాం విభూత్యై
 కేదారికేవ కృపయా పరికల్పితా త్వం || 15.25 ||

505

నిర్ఘాతమోహతిమిరాస్తవ రత్నదీపైః
 నిర్విశ్వమానవిభవం నదరాజపుత్ర్యా |
 ప్రత్యక్షయంతి నిగమాంతనిగూఢమర్థం
 పాదావని ! త్వయి నివేశితభావబంధాః || 15.26 ||

506

రత్నోపలప్రకరసంభవ ఏష దూరాత్
 రంగాధిరాజచరణావని ! తావకీనః |
 ఆర్ద్రాపరాధపరిఖిన్నధియాం ప్రజానాం
 ఆశ్వాసనార్థ ఇవ భాతి కరప్రసారః || 15.27 ||

507

వ్యాముహ్యతో విషయిబాలమృగాన్ మదీయాన్
 సంసారఘర్మజనితాసు మరీచికాసు |
 పాదావని ! ప్రగుణరత్నమయాఖజాలైః
 ఆకృష్య విశ్రమయ కేశవకాంతిసింధౌ || 15.28 ||

508

అంతర్నిధాయ మునిభిః పరిరక్ష్యమాణాం
 ఆత్మీయరశ్మిగుణితాం మణిపాదరక్షే ! |
 రంగేశపాదకమలప్రతిపన్నముద్రాం
 నీవీమవైమి భవతీం నిగమాంతవాచాం || 15.29 ||

509

రామస్య రంగవసతేశ్చరణానుషంగాత్
 కాష్ఠాం గతాం భువనపావనతాం దధానా |
 పాదావని ! ప్రచురరత్నశిలానిబద్ధా
 సంసారసంతరణసేతురసి ప్రజానాం || 15.30 ||

510

దివిషన్మకుటేషు సంచరంత్యాః
 ప్రచురస్తే మణిపాదుకే ! ప్రకాశః |
 దివి రంగపతేర్మహోత్సవార్థం
 వితతా వందనమాలికేవ భాతి || 15.31 ||

511

ప్రభవంతి దవీయసాం స్వభావాత్
 తవ రత్నాని ముకుందపాదరక్షే ! |
 అయసామివ హంత లోహకాంతాః
 కఠినానాం మనసాం వికర్షణాయ || 15.32 ||

512

పరిపశ్యతి దేవి ! రంగనాథే
 రహసి త్వం సవిధే నివిశ్య లక్ష్మ్యాః |
 పరిపుష్యసి రత్నధామభిః స్వైః
 అనసూయేవ మనోజ్ఞమంగరాగం || 15.33 ||

513

తవ రత్నకర్పూరతం నవీనం
 పరిగృహ్య స్థిరమంశుకం మనోజ్ఞం |
 జరదంశుకవత్సుఖేన దేహం
 కృతినః కేశవపాదుకే ! త్యజంతి || 15.34 ||

514

అభితో మణిపాదుకే ! నిబద్ధైః
 కృతసంస్కారవిశేషమాత్మరత్నైః |
 కురుతే భవతీ పదం మురారేః
 కఠినేఽస్మిన్ హృది మే నివేశయోగ్యం || 15.35 ||

515

నిజరత్నకరాంచలైర్మదీయాన్
 అపరాధానవధూయ దత్తసామ్యా |
 రమయా సహితస్య రంగభర్తుః
 పదయోరర్పయ పాదుకే ! స్వయం మాం || 15.36 ||

516

రశ్మిజాలపరివేషబంధురా
 రంగభూమిపతిరత్నపాదుకే ! |
 విశ్వలోచనవిహంగహారిణీ
 వాగురేవ వితతా విరాజసే || 15.37 ||

517

మానసాంబుజవికాసహేతుభిః
 సేవితా మణిగణైః ప్రభాకరైః |
 పాదుకే ! వహసి సద్భిరాశ్రితాం
 దేవి ! విష్ణుపదసంపదం నవాం || 15.38 ||

518

అధిశయితఫణీశ్వరస్య శౌరేః
 స్వయమధిరూఢపదోపధానపార్శ్వా |
 మణివలయజషా కరేణ మందం
 స్పృశసి పదావని ! పాదయోర్యుగం తత్ || 15.39 ||

519

భవత్యంతే త్వాం ప్రణతస్య జంతోః
 తదోకోఽగ్రజ్వలనం త్వత్ప్రకాశైః |
 యతో నాడ్యా మధ్యమయా వినిర్యన్
 గతిం విందేత్ కేశవపాదరక్షే ! || 15.40 ||

520

అశిథిలపరిణద్ధా రశ్మిజాలైర్మణీనాం
 దురధిగమతమం నః పారమారోపయంతీ |
 కమలనయనమాద్యం కర్ణధారం దధానా
 భవసి భవపయోధేః పాదుకే ! పోతపాత్రీ || 15.41 ||

521

మణికిరణగణైస్తే కల్పితే గుల్మభేదే

మృగయురివ కురంగీం త్వాం పురస్కృత్య భవ్యాం ।

హరతి చరణరక్షే ! భక్తిపాశావరుద్ధం

హృదయహరిణయూథం ప్రాణీనాం రంగనాథః ॥ 15.42 ॥

522

పరిచితపదమూలా పాదుకే ! రంగిణస్త్యం

ప్రభవతి భుజమధ్యే కౌస్తుభోఽయం తథాఽపి ।

భవతి భృశమధస్తాత్ తేజసా భవ్యభూమ్నా

శలభితదురితానాం తావకానాం మణీనాం ॥ 15.43 ॥

523

కల్పశ్రేణీదినపరిణతౌ జంతుజాలే ప్రసుప్తే

విష్వగ్వాప్తే జగతి తమసా పాదుకే ! తాదృశేన ।

స్యానాలోక్తైస్తవ మణిగణైర్వాసగేహప్రదీపాః

సంపద్యంతే సహ కమలయా జాగరూకస్య యూనః ॥ 15.44 ॥

524

శ్రీరంగేందోశ్చరణకమలద్వంద్వసేవావలేపాత్

ఆరూఢాయాం త్వయి మఖభుజామానతాన్ మౌళిభాగాన్ ।

తేషాం చూడామణిభిరనఘైస్తావకానాం మణీనాం

కేశాకేశి ప్రభవతి మిథస్తాసలేశోఽఙ్గితానాం ॥ 15.45 ॥

525

త్వద్రత్నోపలరశ్మిపంజరతనుత్రాణం స్థిరం బిభ్రతో

మాతర్మాధవపాదుకే ! న తు పునర్వస్తైః స్పృశంత్యాకులైః ।

దూరోత్సిక్తదురాధ్యజిహ్మాగబిలద్వాఃపాలకోపానల -

జ్వాలామిత్రకరోరవేత్రలతికాదత్తార్థచంద్రం వపుః ॥ 15.46 ॥

526

సంవర్తోదితసూర్యకోటిసదృశీం రంగేశపాదావని !

ప్రస్తౌషి ప్రతియత్నరత్ననికరజ్యోతిశ్చటాముద్భటాం ।

తన్మన్యే తదనన్యసూరిపరిషన్మధ్యే నివేశాయ నః

తాదృగ్వాసరసేఽపి భేత్తుమచిరాదస్మాకమంధం తమః ॥ 15.47 ॥

527

సలీలం విన్యస్య త్వయి చరణరక్షే ! నిజపదం
 యదృచ్ఛానిష్ఠ్యాంతే విహరతి హరౌ రంగరసికే ।
 దిశాసౌధానష్టౌ జనయసి తదా నిర్భరమిలత్
 మణిచ్ఛాయామాయాఘనఘటితకేతువ్యతికరాన్ ॥ 15.48 ॥

528

మహార్హైరాశ్లిష్టాం మణిభిరవధూతద్యుమణిభిః
 కథంచిత క్షేత్రజ్ఞైరధిగతపదామంబ ! భవతీం ।
 ముకుందేన త్రాతుం పదకమలమూలే వినిహితాం
 నిరాబాధాం మన్యే నిధిమనఘవాచాం నిరవధిం ॥ 15.49 ॥

529

తాపత్రయం నిరుంధే పచతి కషాయాన్ విశోషయతి పంకం ।
 తేజస్త్రితయమిదం తే శంకే రంగేంద్రపాదుకే ! తేజః ॥ 15.50 ॥

530

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే రత్నసామాన్యపద్ధతిః పంచదశీ ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ బహురత్నపద్ధతిః పోడశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధితాం సదా హృది ॥

ముఖబాహూరుపాదేభ్యో వర్ణాన్ సృష్టవతః ప్రభోః ।

ప్రపద్యే పాదుకాం రత్నైః వ్యక్తవర్ణవ్యవస్థితీం ॥ 16.1 ॥

531

మణిభిః సితరక్తపీతకృష్ణైః భవతీ కాంచనపాదుకే ! విచిత్రా ।

యుగభేదవికల్పితం మురారేః యుగపద్ధర్మయతీవ వర్ణభేదం ॥ 16.2 ॥

532

నవరత్నవిచిత్రితా మురారేః

పదయోస్త్వం మణిపాదుకే ! విభాసి ।

నవఖండవతీ వసుంధరేవ

ప్రణయాజ్ఞన్మభువం సమాశ్రయంతీ ॥ 16.3 ॥

533

సహసా వినివేద్య సాపరాధాన్

త్వదథీనస్వపదే ముకుందపాదే ।

అరుణోపలసక్తమౌక్తికశ్రీః

స్మయమానేవ విభాసి పాదుకే ! త్వం ॥ 16.4 ॥

534

బహురత్నసముద్భవం మయూఖం

తవ మన్యే మణిపాదుకే ! మురారేః ।

చరణోపగతం మయూరపింఛం

మకుటారోహణసాహసం ప్రమార్ష్ణం ॥ 16.5 ॥

535

ప్రభయా హరినీలమౌక్తికానాం
 వికసంత్యా దిశసీవ పాదుకే ! త్వం ।
 మధుభిచ్ఛరణారవిందలక్ష్మ్యః
 స్రజమిందీవరపుండరీకబద్ధాం ॥ 16.6 ॥

536

తవ మాధవపాదుకే ! మణీనాం
 ప్రభయా దేవి ! సితాసితారుణానాం ।
 వహతే గిరిశస్య మౌళిగంగా
 కుముదేందీవరపద్మకాననాని ॥ 16.7 ॥

537

పృథగ్విధానాం ద్యుతిభిర్మణీనాం
 త్వాం పాదుకే ! లోహితశుక్లకృష్ణాం ।
 విహారహేతోరిహ రంగభర్తుః
 పాదానుషక్తాం ప్రకృతిం ప్రతీమః ॥ 16.8 ॥

538

తమాలనీలద్యుతిమింద్రనీలైః
 ముక్తానువిద్ధాం మణిపాదుకే ! త్వాం ।
 అవైమి రంగేశ్వరకాంతిసింధోః
 వేలామవిశ్రాంతగతాగతార్థాం ॥ 16.9 ॥

539

అవైమి రంగేశ్వరపాదుకాభ్యాం
 అకాలకాల్యం విభవం విధాతుం ।
 వజ్రేంద్రనీలవ్యపదేశదృశ్యం
 బందీకృతం నూనమహస్త్రియామం ॥ 16.10 ॥

540

పదస్య గోప్త్రీ భవతీ మురారేః
 మణిస్పృశా మౌక్తికరత్నభాసా ।
 అంతర్ద్వశం సాంజనయా మునీనాం
 అనక్తి కర్పూరశలాకయేవ ॥ 16.11 ॥

541

ముక్తామయూఖప్రకరైః సుభద్రా
 కృష్ణా మహేంద్రోపలరశ్మిజాలైః |
 మాన్యా మురారేర్మణిపాదుకే ! త్వం
 విహారయుక్తా విజయం వృణోషి || 16.12 ||

542

విచిత్రవర్ణాం మణిపాదుకే ! త్వాం
 ఛందోమయీం సామనిబద్ధగీతిం |
 మునీంద్రజష్టాం ద్విపదాం మురారేః
 ప్రత్యాయికాం కాంచిదృచం ప్రతీమః || 16.13 ||

543

ప్రసేదుషీ గోత్రభిదః ప్రణామైః
 పుష్పాసి రంగేశ్వరపాదుకే ! త్వం |
 మణిప్రభాసంవలనాపదేశాత్
 ప్రాయస్తదర్హాణి శరాసనాని || 16.14 ||

544

శోణాశ్మనాం తవ హరిన్మణిరశ్మిభిన్నం
 బాలాతపం బలివిమర్దనపాదరక్షే ! |
 శ్యామీకృతం శుకశకుంతగణప్రవేశాత్
 శంకే సతాం కిమపి శాలివనం విపక్వం || 16.15 ||

545

సంభిద్యమానమణివిద్రుమమౌక్తికశ్రీః
 సైరంధ్రికేవ భవతీ మణిపాదరక్షే ! |
 ప్రస్తౌతి రంగనృపతేశ్వరణారవిందే
 కస్తూరికాఘృణచందనపంకచర్పాం || 16.16 ||

546

ఆతన్వతీమసురమర్దనపాదరక్షే !
 శుద్ధాంతపక్ష్యళదృశాం మదనేంద్రజాలం |
 వైహారికీం వివిధరత్నమయూఖలక్ష్మ్యాత్
 మన్యే సముద్వహసి మోహనపింఛికాం త్వం || 16.17 ||

547

రత్నైర్వ్యవస్థితసితాసితశోణవర్ణైః

ఆలోకవద్భిరజహచ్ఛ్చుతిసన్నికర్షైః ।

ద్రష్టుం ముకుందచరణావనిమేషదృశ్యైః

సందృశ్యసే జనని ! సంభృతనేత్రపంక్తిః ॥ 16.18 ॥

548

గారుత్మతాంతరితమౌక్తికపంక్తిలక్ష్మ్యాత్

దూర్వామధూకరచితం దురితోపశాంత్యై ।

మాతః ! స్వయం వహసి ముగ్ధధియాం ప్రజానాం

మంగళ్యమాల్యమివ మాధవపాదుకే ! త్వం ॥ 16.19 ॥

549

రంగాధిరాజపదరక్షిణి ! రాజతే తే

వజ్రోపసంఘటితమౌక్తికవిద్రుమశ్రీః ।

సక్తా చిరం మనసి సంయమినాం నివాసాత్

సూర్యేందువహ్నిమయమండలవాసనేవ ॥ 16.20 ॥

550

ఆసక్తవాసవశిలాశకలాస్త్వదీయాః

పద్మాసహాయపదరక్షిణి ! పద్మరాగాః ।

ప్రత్యక్షయంతి కమపి భ్రమరాభిలీనం

పాదారవిందమకరందరసప్రవాహం ॥ 16.21 ॥

551

అంతః పురాణి సమయేష్వభిగంతుమేకా

రంగేశితుర్జ్జ్వలయసీవ పదావని ! త్వం ।

ముక్తాంశుజాలమిళనాద్రుచిరైః ప్రవాళైః

బింబాధరం స్మితవిశేషయుతం ప్రియాణాం ॥ 16.22 ॥

552

రంగేశ్వరస్య మృగయోశ్చరణావసక్తాం

రక్షః కపింద్రమకుటేషు నివేశయోగ్యాం ।

మన్యే పదావని ! నిబద్ధవిచిత్రరత్నాం

మాయామృగస్య రచితామివ చర్మణా త్వాం ॥ 16.23 ॥

553

బధ్నాసి రంగపతివిభ్రమపాదుకే ! త్వం
 మాయాకిరాతమకుటే నవబర్హమాలాం ।
 ఆకృష్టవాసవధనుశ్శకలైర్మణీనాం
 అన్యోన్యసంఘటితకర్బురితైర్మయూఖైః ॥ 16.24 ॥

554

అన్యోన్యబంధురహరిన్మణిపద్మరాగా
 రంగేశ్వరస్య చరణావని ! రాజసే త్వం ।
 ఆత్మోపమానవిభవాచ్ఛ్చరితార్థయంతీ
 శైలాత్మజాగిరిశయోరివ మూర్తిమేకాం ॥ 16.25 ॥

555

తాపత్రయప్రశమనాయ సమాశ్రితానాం
 సందర్శితారుణసితాసితరత్నపంక్తిః ।
 పుష్ణాసి రంగనృపతేర్మణిపాదుకే ! త్వం
 ప్రాయః సరోజకుముదోత్పలకాననాని ॥ 16.26 ॥

556

దేహద్యుతిం ప్రకటయంతి మహేంద్రనీలాః
 శౌరేః పదాంబుజరుచిం తవ పద్మరాగాః ।
 అన్యోన్యలబ్ధపరభాగతయా త్వమీషాం
 ఆభాతి కాంతిరపరా మణిపాదరక్షే ! ॥ 16.27 ॥

557

ఆకీర్ణమౌక్తికహరిన్మణిపద్మరాగాం
 అంభోజలోచనపదావని ! భావయే త్వాం ।
 తత్పాదవిశ్రమజుషాం శ్రుతిసుందరీణాం
 వర్ణోపధానమివ మౌళినివేశయోగ్యం ॥ 16.28 ॥

558

ఆసన్నవాసవశిలారుచిరాస్త్యదీయాః
 పద్మేక్షణస్య పదరక్షిణి ! పద్మరాగాః ।
 సంభావయంతి సమయే క్వచిదుష్ణభానోః
 సద్యః ప్రసూతయమునాసుభగామవస్థాం ॥ 16.29 ॥

559

ముక్తేంద్రనీలమణిభిర్విహితే భవత్యాః
 పంక్తీ దృఢే పరమపూరుషపాదరక్షే !
 మన్యే సమాశ్రితజనస్య తవానుభావాత్
 ఉన్మోచితే సుకృతదుష్కృతశృంఖలే ద్వే || 16.30 ||

560

ఉద్గిర్ణగాఢతమసో హరినీలభంగాః
 తారావిశేషరుచిరాణి చ మౌక్తికాని |
 త్వత్సంగమాత్ సరసిజేక్షణపాదరక్షే !
 సంయోజయంతి నిశయా భవమౌళిచంద్రం || 16.31 ||

561

విష్ణోః పదేన ఘటితా మణిపాదుకే ! త్వం
 వ్యక్తేంద్రనీలరుచిరుజ్వలమౌక్తికశ్రీః |
 కాలేషు దీవ్యసి మరుద్భిరుదీర్యమాణా
 కాదంబినీవ పరితః స్ఫుటవారిబిందుః || 16.32 ||

562

భాసా స్వయా భగవతో మణిపాదరక్షే !
 ముక్తాంచితా మరకతోపలపద్ధతిస్తే |
 నిత్యావగాహనసహం సకలస్య జంతోః
 గంగాన్వితం జనయతీవ సముద్రమన్యం || 16.33 ||

563

సూర్యాత్మజా హరిశిలామణిపంక్తిలక్ష్మ్యాత్
 త్వాం నిత్యమాశ్రితవతీ మణిపాదరక్షే ! |
 ఆదౌ జనార్దనపదే క్షణమాత్రలగ్నాం
 ఆసన్నమౌక్తికరుచా హసతీవ గంగాం || 16.34 ||

564

పర్యంతసంఘటితభాసురపద్మరాగాః
 పద్మోదరభ్రమరకాంతిముషస్త్యదీయాః |
 త్వత్సంశ్రయేణ చరణావని ! శక్రనీలాః
 వీతాంబరేణ పురుషేణ తులాం లభంతే || 16.35 ||

565

శంకే పదావని ! సదా పరిచిన్వతీ త్వం
 రంగేశితుశ్చరణపంకజసౌకుమార్యం ।
 అగ్రే మహోభిరరుణోపలమౌక్తికానాం
 ప్రాజ్యం వినిక్షిపసి పల్లవపుష్పపంక్తిం ॥ 16.36 ॥

566

నిర్గచ్ఛతా చరణరక్షిణి ! నీయమానా
 రంగేశ్వరేణ భవతీ రణదీక్షితేన ।
 సూతే సురారిసుభటీనయనాంబుజానాం
 జ్యోత్స్నీం నిశామివ సితాసితరత్నభాసా ॥ 16.37 ॥

567

మరకతహరితాంగీ మేదురా పద్మరాగైః
 అభినవజలబిందువ్యక్తముక్తాఫలశ్రీః ।
 కలయసి పదరక్షే ! కృష్ణమేఘప్రచారాత్
 కనకసరిదనూపే శాద్వలం సేంద్రగోపం ॥ 16.38 ॥

568

విరచితసురసింధోర్విష్ణుపాదారవిందాత్
 సమధికమనుభావం పాదుకే ! దర్శయంతీ ।
 వలభిదుపలముక్తాపద్మరాగప్రకాశైః
 పరిణమయసి నూనం ప్రాప్తశోణం ప్రయాగం ॥ 16.39 ॥

569

వివిధమణిమయూఖైర్వ్యక్తపక్షాం విచిత్రైః
 జలనిధిదుహితుస్త్యాం వేద్మి లీలాచకోరీం ।
 అనిశమవికలానాం పాదుకే ! రంగభర్తుః
 చరణనఖమణీనాం చంద్రికామాపిబంతీం ॥ 16.40 ॥

570

చరణకమలసేవాసంగినాం రంగభర్తుః
 వినయగరిమభాజాం వర్జితైరాతపత్రైః ।
 పునరపి పదరక్షే ! పుష్యసి త్వం సురాణాం
 బహువిధమణికాంత్యా బర్హిషింఛాతపత్రం ॥ 16.41 ॥

571

మరకతరుచిపత్రా మౌక్తికస్మేరపుష్పా
 స్ఫుటకిసలయశోభా భాసురైః పద్మరాగైః |
 ఫలమఖిలముదారా రంగనాథస్య పాదే
 కలయతి భవతీ నః కల్పవల్లీవ కాచిత్ || 16.42 ||

572

బహుమణిరుచిరాంగీం రంగనాథస్య పాదాత్
 నిజశిరసి గిరీశో నిక్షిపన్ పాదుకే ! త్వాం |
 స్మరతి లళితమంతర్లాళనీయం భవాన్యః
 తరళఘనకలాపం షణ్ముఖస్యోపవాహ్యం || 16.43 ||

573

వివిధమణిసముత్తైర్వ్యక్తమాపాదయంతీం
 దివసరజనిసంధ్యాయౌగపద్యం మయూఖైః |
 ఉపనిషదుపగీతాం పాదుకే ! రంగిణస్త్యాం
 అఘటితఘటనార్హాం శక్తిమాలోచయామః || 16.44 ||

574

సకలమిదమవంధ్యే శాసనే స్థాపయంతీ
 మురమథనపదస్థా మౌక్తికాదిప్రకారా |
 ప్రకటయసి విశుద్ధశ్యామరక్తాదిరూపాన్
 ఫలపరిణతిభేదాన్ ప్రాణినాం పాదుకే ! త్వం || 16.45 ||

575

ప్రదిశతి ముదమక్షోః పాదుకే ! దేహభాజాం
 శతమఖమణిపంక్తిః శార్జ్గణస్తుల్యవర్ణా |
 పరిసరనిహితైస్తే పద్మరాగప్రదీపైః
 ఘనతరపరిణధ్ధా కజ్జళశ్యామికేవ || 16.46 ||

576

కలయాపి హనిరహితేషు సదా
 తవ మౌక్తికేషు పరితః ప్రథతే |
 ఉపరజ్యమానహరిణాంకతులా
 హరిపాదుకే ! హరిశిలామహసా || 16.47 ||

577

మరకతపత్రళా రుచిరవిద్రుమపల్లవితా

పృథుతరమౌక్తికస్తబకితా నిగమైః సురభిః |

ఉపవనదేవతేవ చరణావని ! రంగపతేః

అభిలషతో విహారమభిగమ్య పదం స్పృశసి || 16.48 ||

578

సదోత్తుంగే రంగక్షితిరమణపాదప్రణయిని !

త్వదాలోకే తత్తన్మణికిరణసంభేదకలుషే |

ప్రతిస్తోతోవృత్త్యా ప్రథితరుచిభేదం న సహతే

నవాంభస్సౌచ్ఛ్యచ్ఛంద్యం నమదమరకోటీరమకరః || 16.49 ||

579

జనయసి పదావని ! త్వం ముక్తాశోణమణిశక్రనీలరుచా |

నఖరుచిసంతతిరుచిరాం నందకనిస్త్రింశసంపదం శౌరేః || 16.50 ||

580

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు

శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే బహురత్నపద్ధతిః షోడశీ ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ పద్మరాగపద్ధతిః సప్తదశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

ప్రపద్యే రంగనాథస్య పాదుకాం పద్మరాగిణీం ।

పదైకనియతాం తస్య పద్మవాసామివాపరాం ॥ 17.1 ॥

581

అతివాఙ్మనసం విచింత్య శౌరేః పదరక్షే ! పదపద్మసౌకుమార్యం ।

పరిపుష్యసి పద్మరాగభాసా పదవీమాహితపల్లవామివ త్వం ॥ 17.2 ॥

582

పదపల్లవసంగిభిః ప్రదీప్తైః

అధికోల్లాసిభిరంబ ! పద్మరాగైః ।

అనలే శయనం క్వచిన్మురారేః

అవిసంవాదయసీవ పాదుకే ! త్వం ॥ 17.3 ॥

583

వివృణోతి రంగపతిరత్నపాదుకే !

త్వయి పద్మరాగమణిపద్ధతిః శుభా ।

నిబిడోరుసంఘటనపీడనక్షరన్

మధుకైటభక్షతజపంకవాసనాం ॥ 17.4 ॥

584

ప్రతియంతి రంగపతిపాదుకే ! జనాః

తవ పద్మరాగమణిరశ్మిసంతతిం ।

అభిజగ్ముషాం త్వదనుభావఖండితాత్

అఘసంచయాద్విగళితామస్సృక్చటాం ॥ 17.5 ॥

585

పశ్యంతి రంగేశ్వరపాదుకే ! త్వాం
 పౌరాంగనాః స్ఫుర్మితరాగబంధాం ।
 శృంగారయోనేర్జ్వలనస్య దీప్తైః
 అంగారజాలైరివ పద్మరాగైః ॥ 17.6 ॥

586

అవైమి దోషాపగమస్య హేతుం
 తమోపహం సంభృతపద్మరాగాం ।
 అశేషవంద్యాం మణిపాదుకే ! త్వాం
 రంగేశసూర్యోదయపూర్వసంధ్యాం ॥ 17.7 ॥

587

అవాప్య పాదావని ! రంగభర్తుః
 పాదాంబుజే పల్లవసంస్తరాభాం ।
 త్వత్పద్మరాగద్యుతయో భజంతే
 కాలానలత్వం కలుషాంబుధేర్నః ॥ 17.8 ॥

588

నిసర్గసిద్ధం మణిపాదరక్షే !
 దేవస్య రంగావసథప్రియస్య ।
 బాలార్కవర్ణాః పదపద్మరాగం
 త్వత్పద్మరాగాః పునరుక్తయంతి ॥ 17.9 ॥

589

పదేన విశ్వం మణిపాదరక్షే !
 పత్న్యా సమం పాలయతో మురారేః ।
 యశఃపయోధౌ పరికల్పయంతి
 ప్రవాళశోభాం తవ పద్మరాగాః ॥ 17.10 ॥

590

అర్చిష్మతీ కాంచనపాదరక్షే !
 ప్రస్తౌతి తే పాటలరత్నపంక్తిః ।
 రేఖారథాంగస్య మహాః ప్రపంచం
 రంగేశపాదాంబుజమధ్యభాజః ॥ 17.11 ॥

591

త్వయైవ పాదావని ! శోణరత్నైః
 బాలాతపం నూనముదీరయంత్యా |
 పద్మాపతేః పాదతలప్రరూఢం
 రేఖాంబుజం నిత్యమభూదనిద్రం || 17.12 ||

592

నిత్యం నిజాలోకపథం గతానాం
 శ్రేయో దిశంతీం శ్రితపద్మరాగాం |
 మహీయసీం మాధవపాదరక్షే !
 మన్యామహే మంగళదేవతాం త్వాం || 17.13 ||

593

దేవస్య రంగరసికస్య విహారహేతోః
 ఆత్మానమంఘ్రికమలే వినివేద్య పూర్వం |
 ప్రాయో నివేదయసి శోణమణిప్రకాశైః
 ప్రత్యూషపద్మకలికాం పదరక్షిణి ! త్వం || 17.14 ||

594

ప్రత్యజ్ఞయస్య హవిషః ప్రణవేన దేవి !
 ప్రక్షేపణాయ పరమార్థవిదాం మునీనాం |
 ప్రాజ్ఞ్యం ముకుందచరణావని ! పద్మరాగైః
 పర్యాయపావకశిఖాం భవతీం ప్రతీమః || 17.15 ||

595

సంపద్యతే తవ పదావని ! పద్మరాగైః
 ప్రస్థానమాంగళికహోమహుతాశనశ్రీః |
 క్షీరాహుతిర్భవతి యత్ర వికల్పగంగా
 రంగేశ్వరస్య రుచిరా నఖరశ్మిధారా || 17.16 ||

596

ఆముంచతామరుణయావకపంకలక్ష్మీం
 శోణాశ్మనాం తవ పదావని ! కాంతియోగాత్ |
 పద్మాసహాయపదపద్మనఖాః శ్రయంతే
 సంధ్యానురంజితసుధాకరబింబశోభాం || 17.17 ||

597

స్థానే తవాచ్యుతపదావని ! పద్మరాగాః
 తేజోమయాః ప్రశమయంతి తమో మదీయం ।
 చిత్రం తదేతదిహ యజ్ఞనయంతి నిత్యం
 రాగాత్మకేన మహాసా రజసో నివృత్తిం ॥ 17.18 ॥

598

పద్మాకరాంతరవికాసిని రంగభర్తుః
 పీత్వా పదావని ! మధూని పదారవిందే ।
 శోణోపలద్యుతిమయీం సుభగప్రచారాం
 మన్యే బిభర్షి మహతీం మదరాగశోభాం ॥ 17.19 ॥

599

పాదావని ! ప్రసృమరస్య కలేర్యుగస్య
 ప్రాయేణ సంప్రతి నివారయితుం ప్రవేశం ।
 శ్రీరంగసీమ్ని తవ శోణమణిప్రసూతః
 ప్రాకారమగ్నిమయమారభతే ప్రకాశః ॥ 17.20 ॥

600

లీలాగృహాంతరవిహారిణి రంగనాథే
 లాక్షారసైరరుణరత్నమయాఖలక్ష్మ్యైః ।
 ప్రాయేణ రంజయతి పాదసరోజయుగ్మం
 సైరంధ్రికేవ భవతీ మణిపాదరక్షే ! ॥ 17.21 ॥

601

రంగేశితుర్విహారతో మణిపాదరక్షే !
 రథ్యాంతరే సుమనసః పరికీర్యమాణాః ।
 త్వత్పద్మరాగకిరణచ్ఛరణాద్భజంతే
 సంధ్యాతపాంతరితతారకపంక్తిలక్ష్మీం ॥ 17.22 ॥

602

రంగాధిరాజపదరక్షిణి ! బిభ్రతస్త్వాం
 గంగాతరంగవిమలే గిరిశస్య మౌళా ।
 సంవర్ధయంతి మహాసా తవ పద్మరాగాః
 శైలాత్మజాచరణయావకపంకలక్ష్మీం ॥ 17.23 ॥

603

శరణముపగతానాం శర్వరీం మోహరూపాం
 శమయితుముదయస్థాన్మన్మహే బాలసూర్యాన్ |
 పదసరసిజయోగాద్రంగనాథస్య భూయః
 పరిణమదరుణిమ్నః పాదుకే ! పద్మరాగాన్ || 17.24 ||

604

హరిపదరుచిరాణాం పాదుకే ! తావకానాం
 అరుణమణిగణానాం నూనమర్థేందుమౌళిః |
 ప్రణతిసమయలగ్నాం వాసనామేవ ధత్తే
 కళమకణిశకాంతిస్పర్థినీభిర్జటాభిః || 17.25 ||

605

ప్రతివిహరణమేతే పాదుకే ! రంగభర్తుః
 పదకమలసగంధాః పద్మరాగాస్త్యదీయాః |
 తరుణతపనమైత్రీముద్వహద్భిర్మయాఖైః
 స్థలకమలవిభూతిం స్థాపయంత్యవ్యవస్థాం || 17.26 ||

606

అయమనితరభోగాన్ రంజయన్ వీతరాగాన్
 అరుణమణిగణానాం తావకానాం ప్రకాశః |
 మధురిపుపదరక్షే ! మంక్షు జాజ్వల్యమానః
 శలభయతి జనానాం శాశ్వతం పాపరాశిం || 17.27 ||

607

ప్రచురనిగమగంధాః పాదుకే ! రంగభర్తుః
 పదకమలసమృద్ధిం ప్రత్యహం భావయంతః |
 దధతి శకలయంతో గాఢమంతస్తమిస్తం
 సముచితమరుణత్వం తావకాః పద్మరాగాః || 17.28 ||

608

లాక్షాలక్ష్మీమధరరుచకే రంగిణః పాదరక్షే !
 వక్త్రాంభోజే మదపరిణతిం పద్మరాగద్యుతిస్తే |
 కర్ణోపాంతే కిసలయరుచిం దేవి ! సేవానతానాం
 సీమంతే చ త్రిదశసుదృశాం సౌతి సిందూరశోభాం || 17.29 ||

609

అరుణమణయస్తవైతే హరిపదరాగేణ లబ్ధమహిమానః |
గమయంతి చరణరక్షే ! ద్యుమణిగణం జ్యోతిరింఖణతాం || 17.30 ||

610

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే పద్మరాగపద్ధతిః సప్తదశీ ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ ముక్తాపద్ధతిః అష్టాదశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

బద్ధానాం యత్ర నిత్యానాం ముక్తానామీశ్వరస్య చ ।

ప్రత్యక్షం శేషశేషిత్వం సా మే సిద్ధ్యతు పాదుకా ॥ 18.1 ॥

611

తవ రంగధురీణపాదరక్షే ! విమలా మౌక్తికపద్ధతిర్విభాతి ।

సుహృది త్వయి సాధితాపవర్గైః సమయే సంక్రమితేవ సాధుకృత్యా ॥ 18.2 ॥

612

శరణాగతసస్యమాలినీయం

తవ ముక్తామణిరశ్మినిర్ఘరౌఘైః ।

నను రంగధురీణపాదరక్షే !

జగతీ నిత్యమదైవమాతృకాభూత్ ॥ 18.3 ॥

613

అధివిష్ణుపదం పరిస్ఫురంతీ

నవముక్తామణినిర్మలప్రకాశా ।

పరిపుష్కసి మంగళాని పుంసాం

ప్రతిపచ్ఛంద్రకలేవ పాదుకే ! త్వం ॥ 18.4 ॥

614

నిహితా నవమౌక్తికావళిస్త్యాం

అభితః కాంచనపాదుకే ! మురారేః ।

నఖచంద్రమసాం పదాశ్రితానాం

ప్రతిమాచంద్రపరంపరేవ భాతి ॥ 18.5 ॥

615

సమతాముపైతి వపుషాఽపి సదా
 భవదీయమౌక్తికమహశ్చురితా |
 హరిపాదుకే ! హరిపదోద్భవయా
 కనకాపగా సురపురాపగయా || 18.6 ||

616

తవ రంగచంద్రతపనీయపాదుకే !
 విమలా సముద్వహతి మౌక్తికావళిః |
 చరణారవిందనఖచంద్రమండల -
 ప్రణయోపయాతనవతారకారుచిం || 18.7 ||

617

చంద్రచూడమకుటీన లాళితా
 చారుమౌక్తికమయూఖపాండరా |
 రంగనాథపదపద్మసంగినీ
 లక్ష్మసే సురధునీవ పాదుకే ! || 18.8 ||

618

యే భజంతి భవతీం తవైవ తే
 మౌక్తికద్యుతివికల్పగంగయా |
 వర్ణయంతి మధువైరిపాదుకే !
 మౌళిచంద్రశకలస్య చంద్రికాం || 18.9 ||

619

ముక్తామయాఖైర్నియతం త్వదీయైః
 ఆపూరయిష్యన్నవతంసచంద్రం |
 బిభర్తి రంగేశ్వరపాదరక్షే !
 దేవో మహాన్ దర్శితసన్నతిస్త్యాం || 18.10 ||

620

పరిష్కృతా మౌక్తికరశ్మిజాలైః
 పదస్య గోప్త్రీ భవతీ మురారేః |
 భవత్యనేకోర్మిసమాకులనాం
 పుంసాం తమః సాగరపోతపాత్రీ || 18.11 ||

621

రంగేశపాదప్రతిపన్నభోగాం

రత్నానువిద్ధైర్మహితాం శిరోభిః |

ముక్తావదాతాం మణిపాదుకే ! త్వాం

మూర్తిం భుజంగాధిపతేః ప్రతీమః || 18.12 ||

622

ముకుందపాదావని ! మౌక్తికైస్తే

జ్యోత్స్నామయం విశ్వమిదం దివాఽపి |

వైమానికానాం న భజంతి యేన

వ్యాకోచతామంజలిపద్మకోశాః || 18.13 ||

623

సమాశ్రితానామనఘాం విశుద్ధిం

త్రాసవ్యపాయం చ వితన్వతీ త్వం |

సాయుజ్యమాపాదయసి స్వక్తీయైః

ముక్తాఫలైర్మాధవపాదుకే ! నః || 18.14 ||

624

అవైమి పాదావని ! మౌక్తికానాం

క్రీర్ణాముదగ్రైః కిరణప్రరోహైః |

యాత్రోత్సవార్థం విహితాం మురారేః

అభంగురామంకురపాలికాం త్వాం || 18.15 ||

625

శివత్వహేతుం సకలస్య జంతోః

స్త్రోతోవిశేషైః సుభగామసంఖ్యైః |

ముక్తామయాఖైః సురసింధుమన్యాం

పుష్టాసి రంగేశ్వరపాదుకే ! త్వం || 18.16 ||

626

రంగే శయానస్య పదావని ! త్వాం

లావణ్యసింధోః సవిధే నిషణ్ణాం |

పరిస్ఫురన్మౌక్తికజాలదృశ్యాం

ప్రసూతిభిన్నాం ప్రతియంతి శుక్తిం || 18.17 ||

627

అవైమి రంగేశ్వరపాదరక్షే !

ముక్తాఫలాని త్వయి నిస్తులాని ।

తేనైవ కల్పాంతరతారకాణాం

ఉప్తాని బీజాని జగద్విధాత్రా || 18.18 ||

628

విక్రమ్యమాణమభవత్ క్షణమంతరిక్షం

మాయావినా భగవతా మణిపాదరక్షే ! ।

వ్యోమాపగావిపులబుద్బుదదర్శనీయైః

ముక్తాఫలైస్తవ శుభైః పునరుక్తతారం || 18.19 ||

629

లక్ష్మీవిహారరసికేన పదావని ! త్వం

రక్షావిధౌ భగవతా జగతో నియుక్తా ।

సత్త్వం తదర్హమివ దర్శయసి ప్రభూతం

ముక్తామయూఖనికరేణ విస్మత్పరేణ || 18.20 ||

630

పాదార్పణేన భవతీం ప్రతిపద్యమానే

శ్రీరంగచంద్రమసి సంభృతమౌక్తికశ్రీః ।

అంగీకరోషి చరణావని ! కాంతిమగ్ర్యాం

ఉద్భిద్యమానకుముదేవ కుముద్వతీ త్వం || 18.21 ||

631

త్రయ్యంతహర్మ్యతలవర్ణసుధాయితేన

జ్యోత్స్నావికల్పితరుచా మణిపాదుకే ! త్వం ।

ముక్తామయీ మురభిదంఘ్రిసరోజభాజాం

వర్ణేన తే శమయసీవ సతామవర్ణం || 18.22 ||

632

వైకుంఠపాదనఖవాసనయేవ నిత్యం

పాదావని ! ప్రసువతే తవ మౌక్తికాని ।

అచ్ఛిన్నతాపశమనాయ సమాశ్రితానాం

ఆలోకమండలమిషాదమృతప్రవాహం || 18.23 ||

633

రామానువృత్తిజటిలే భరతస్య మౌళౌ
 రంగాధిరాజపదపంకజరక్షిణి ! త్వం ।
 ఏకాతపత్రితజగత్త్రితయా ద్వితీయం
 ముక్తాంశుభిః కృతవతీ నవమాతపత్రం ॥ 18.24 ॥

634

పాదావని ! స్ఫుటమయూఖమధుప్రవాహం
 ముగ్ధా పరిస్ఫురతి మౌక్తికపద్ధతిస్తే ।
 రూఢస్య రంగపతిపాదసరోజమధ్యే
 రేఖాత్మనః సురతరోరివ పుష్పపంక్తిః ॥ 18.25 ॥

635

ఆమ్రేడితైః పదనఖేందురుచా మనోజ్ఞైః
 ముక్తాంశుభిర్మూరభిదో మణిపాదుకే ! త్వం ।
 స్వాభావికీం సకలజంతుషు సార్వభౌమీం
 ప్రాయః ప్రసత్తిమమలాం ప్రకటీకరోషి ॥ 18.26 ॥

636

నిస్సీమపంకమలినం హృదయం మదీయం
 నాథస్య రంగవసతేరధిరోఢుమిచ్ఛోః ।
 మాతస్తవైవ సహసా మణిపాదరక్షే !
 ముక్తాంశవః స్ఫటికసౌధతులాం నయంతి ॥ 18.27 ॥

637

శ్యామా తనుర్భగవతః ప్రతిపన్నతారా
 త్వం చంద్రికా విమలమౌక్తికదర్శనీయా ।
 స్థానే తదేతదుభయం మణిపాదరక్షే !
 బోధం క్షణాన్నయతి బుద్ధికుముద్వతీం నః ॥ 18.28 ॥

638

ఉద్గాఢపంకశమనైర్మణిపాదరక్షే !
 ముక్తాంశుభిర్మూరభిదో నఖరశ్మిభిన్నైః ।
 చూడాపదేషు నిహితా త్రిదశేశ్వరాణాం
 తీర్థోదకైః స్నపయసీవ పదార్థినస్తాన్ ॥ 18.29 ॥

639

రంగేశపాదనఖచంద్రసుధానులేపం

సంప్రాప్య సిద్ధగుళికా ఇవ తావకీనాః |

సంసారసంజ్వరజషాం మణిపాదరక్షే !

సంజీవనాయ జగతాం ప్రభవంతి ముక్తాః || 18.30 ||

640

భావోత్తరైరధిగతా భరతప్రధానైః

ప్రత్యుష్టమౌక్తికమిషేణ వికీర్ణపుష్పా |

రంగేశ్వరస్య నియతం త్వయి లాస్యభాజో

రంగస్థలీవ లళితా మణిపాదుకే ! త్వం || 18.31 ||

641

మన్యే ముకుందచరణావని ! మాళిదేశే

విన్యస్య దేవి ! భవతీం వినతస్య శంభోః |

ఆపాదయంత్యధిక్యతాః ప్రతిపన్నతారం

చూడాతుషారకిరణం తవ మౌక్తికౌఘైః || 18.32 ||

642

పద్మాపతేర్విహరతః ప్రియమాచరంతీ

ముక్తామయూఖనివహైః పురతో వికీర్ణైః |

కందాని కాంచనపదావని ! పద్మినీనాం

మన్యే వినిక్షిపసి మందిరదీర్ఘికాసు || 18.33 ||

643

ఆశాస్య నూనమనఘాం మణిపాదరక్షే !

చంద్రస్య వారిధిసుతాసహజస్య వృద్ధిం |

ధాత్రీం ముకుందపదయోరనపాయినీం త్వాం

జ్యోత్స్నా సమాశ్రయతి మౌక్తికపంక్తిలక్ష్మ్యాత్ || 18.34 ||

644

యే నామ కేఽపి భవతీం వినయావనమ్రైః

ఉత్తంసయంతి కృతినః క్షణముత్తమాంగైః |

ఇచ్ఛంతి రంగన్మపతేర్మణిపాదరక్షే !

త్వన్మౌక్తికౌఘనియతామిహ తే విశుద్ధిం || 18.35 ||

645

అనుదినలళితానామంగులీపల్లవానాం

జనితముకుళశోభైర్దేవి ! ముక్తాఫలైస్త్వం ।

ప్రకటయసి జనానాం పాదుకే ! రంగభర్తుః

పదసరసిజరేఖా పాంచజన్యప్రసూతిం ॥ 18.36 ॥

646

బలివిమథనవేలావ్యాపినస్తస్య విష్ణోః

పదసరసిజమాధ్వీ పావనీ దేవి ! నూనం ।

జననసమయలగ్నాం జాహ్నవీ తావకానాం

వహతి చరణరక్షే ! వాసనాం మౌక్తికానాం ॥ 18.37 ॥

647

మధురిపుపదమితైర్వైరమిందోః సరోజైః

శమయితుమివ తారాః సేవమానాశ్చిరం త్వాం ।

ప్రచురకిరణపూరాః పాదుకే ! సంశ్రితానాం

కలికలుషమశేషం క్షాళయంతీవ ముక్తాః ॥ 18.38 ॥

648

ముకుళితపరితాపాం ప్రాణినాం మౌక్తికైః స్వైః

అమృతమివ దుహానామాద్రియే పాదుకే ! త్వాం ।

విషధరఫణపంక్తిర్యత్రభావేన మన్యే

లళితనటనయోగ్యం రంగమాసీన్మూరారేః ॥ 18.39 ॥

649

సకృదపి వినతానాం త్రాసమున్మూలయంతీం

త్రిభువనమహనీయాం త్వాముపాశ్రిత్య నూనం ।

న జహతి నిజకాంతిం పాదుకే ! రంగభర్తుః

చరణనఖమణీనాం సన్నిధౌ మౌక్తికాని ॥ 18.40 ॥

650

భువనమిదమశేషం బిభ్రతో రంగభర్తుః

పదకమలమిదం తే పాదుకే ! ధారయంత్యాః ।

చిరవిహరణభేదాత్ సంభృతానాం భజంతి

శ్రమజలకణికానాం సంపదం మౌక్తికాని ॥ 18.41 ॥

651

ప్రకటితయశసాం తే పాదుకే ! రంగభర్తుః

ద్విగుణితనఖచంద్రజ్యోతిషాం మౌక్తికానాం ।

కరణవిలయవేళాకాతరస్యాస్య జంతోః

శమయతి పరితాపం శాశ్వతీ చంద్రికేయం ॥ 18.42 ॥

652

దివ్యం ధామ స్థిరమభియతాం దేవి ! ముక్తామణీనాం

మధ్యే కశ్చిద్భవతి మధుజిత్పాదుకే ! తావకానాం ।

న్యస్తో నిత్యం నిజగుణగణవ్యక్తిహేతోర్భవత్యాం

ఆత్మజ్యోతిశ్శమితతమసాం యోగినామంతరాత్మా ॥ 18.43 ॥

653

శుద్ధే నిత్యం స్థిరపరిణతాం దేవి ! విష్ణోః పదే త్వాం

ఆస్థానీం తామమితవిభవాం పాదుకే ! తర్కయామి ।

ఆలోక్తైః స్వైర్భువనమఖిలం దీపవద్వాప్య కామం

ముక్తాః శుద్ధిం యదుపసదనాద్ బిభ్రతి త్రాసహీనాః ॥ 18.44 ॥

654

ప్రాప్తా శౌరేశ్చరణకమలం పాదుకే ! భక్తిభాజాం

ప్రత్యాదేష్టుం కిమపి వృజినం ప్రాపితా మౌళిభాగం ।

దేవేన త్వం దశశతదృశా దంతిరాజస్య ధత్సే

మూర్ధ్ని న్యస్తా ముఖపటరుచిం మౌక్తికానాం ప్రభాభిః ॥ 18.45 ॥

655

తవ హరిపాదుకే ! పృథుళమౌక్తికరత్నభువః

ప్రచలదమర్త్యసింధులహరీసహధర్మచరాః ।

పదమజరామరం విదధతే కథమంబ ! సతాం

ప్రణతసురేంద్రమౌళిపలితంకరణాః కిరణాః ॥ 18.46 ॥

656

కపర్దే కస్యాపి క్షితిధరపదత్రాయిణి ! తథా

ముహుర్గంగామన్యాం క్షరతి తవ ముక్తామణిమహాః ।

ముఢారంభః కుంభస్థలమనుకలం సించతి యథా

నిరాలంబో లంబోదరకళభశుండాలచుళకః ॥ 18.47 ॥

657

ముకుందపదరక్షిణి ! ప్రగుణదీప్తయస్తావకాః

క్షరంత్యమృతనిర్ద్వరం కమపి మౌక్తికగ్రంథయః |

మనాగపి మనీషిణో యదనుషంగిణస్తత్క్షణాత్

జరామరణదంతురం జహతి హంత తాపత్రయం || 18.48 ||

658

దేవః శ్రీపదలాక్షయా తిలకితస్తిష్ఠత్యుపర్యేవ తే

గౌరీపాదసరోజయావకథనీ మూలే సమాలక్ష్యతే |

ఇత్థం జల్పతి దుర్మదాన్మురభిదః శుద్ధాంతచేటీజనే

ప్రాయస్త్యం మణిపాదుకే ! ప్రహసితా ముక్తామయాఖచ్ఛలాత్ || 18.49 ||

659

రంగేశచరణరక్షా సా మే విదధాతు శాశ్వతీం శుద్ధిం |

యన్మౌక్తికప్రభాభిః శ్వేతద్వీపమివ సహ్యాజాద్వీపం || 18.50 ||

660

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు

శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే ముక్తాపద్ధతిః అష్టాదశీ ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ మరకతపద్మతిః ఏకోనవింశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

వందే గారుత్మతీం వృత్త్యా మణిస్తోమైశ్చ పాదుకాం ।
యయా నిత్యం తులస్యేవ హరితత్వం ప్రకాశ్యతే ॥ 19.1 ॥

661

సవిలాసగతేషు రంగభర్తుః త్వదధీనేషు బహిష్కృతో గరుత్మాన్ ।
అధిగచ్ఛతి నిర్వృతిం కథంచిత్ నిజరత్నైస్త్యయి పాదుకే ! నివిష్టైః ॥ 19.2 ॥

662

సమయే మణిపాదుకే ! మురారేః
ముహురంతఃపురముగ్ధచేటికాస్తే ।
హరితాన్ హరిదశ్మనాం మయూఖాన్
తులసీపల్లవశంకయా క్షిపంతి ॥ 19.3 ॥

663

హరితః సహసా హరిన్మణీనాం
ప్రభయా రంగనరేంద్రపాదరక్షే ! ।
తులసీదలసంపదం దధాతి
త్వయి భక్తైర్నిహితః ప్రసూనరాశిః ॥ 19.4 ॥

664

ప్రసాదయంతీ మణిపాదుకే ! త్వం
విక్షిపయోగేన విహరవేలాం ।
హరిన్మనోజ్ఞా హరికాంతిసింధోః
సందృశ్యసే శైవలమంజరీవ ॥ 19.5 ॥

665

బధ్నాసి రంగేశ్వరపాదరక్షే !

హరిన్మణీనాం ప్రభయా స్ఫురంత్యా |
చూడాపదేషు శ్రుతిసుందరీణాం

మాంగళ్యదూర్వాంకురమాల్యపంక్తిం || 19.6 ||

666

అచ్ఛేద్యరశ్మినియతైర్హృతి హరిద్భిః

సద్వర్తనా గతిమతీ మణిపాదరక్షే ! |
సందృశ్యసే సవిత్తమండలమధ్యభాజో
రంగేశ్వరస్య రథసంపదివాపరా త్వం || 19.7 ||

667

శ్యామాయమాననిగమాంతవనోపకంఠాః

స్థానే పదావని ! హరిన్మణయస్త్యదీయాః |
పర్యంతశాద్వలవతీం ప్రథయంతి నిత్యం
నారాయణస్య రుచిరాం నఖరశ్మిగంగాం || 19.8 ||

668

ఉద్దిశ్య కామపి గతిం మణిపాదరక్షే !

రంగేశ్వరస్య చరణే వినివేశితాత్మా |
ప్రాయో హరిన్మణీరుచా దృఢభక్తిబంధా
ప్రాదుష్కరోతి భవతీ తులసీవనాని || 19.9 ||

669

సేవార్థమాగతవతాం త్రిదశేశ్వరాణాం

చూడామణిప్రకరశాలిషు మౌళిషు త్వం |
సంవర్తయస్యసురమర్దనపాదరక్షే !
స్వేనాశ్మగర్భమహసా శుకపంక్తిశోభాం || 19.10 ||

670

దరపరిణతదూర్వా వల్లరీనిర్విశేషైః

మరకతశకలానాం మాంసలైరంశుజాలైః |
పశుపతివిదృతా త్వం తస్య పాణౌ నిషణ్ణం
మధురిపుపదరక్షే ! వంచయస్యేణశాబం || 19.11 ||

671

హరిచరణసరోజన్యాసయోగ్యం భవత్యాః
 ప్రగుణమభిలషంత్యో వర్ణలాభం తుళస్యః |
 ప్రతిదినముపహారైః పాదుకే ! తావకానాం
 మరకతశకలానామాశ్రయంతే మయూఖాన్ || 19.12 ||

672

హరితమణిమయూఖైరంచితాధ్యాత్మగంధైః
 దిశసి చరణరక్షే ! జాతకౌతూహలా త్వం |
 దనుజమథనలీలాదారికాణాముదారాం
 దమనకదళపంక్తిం దేవి ! మౌలౌ శ్రుతీనాం || 19.13 ||

673

అధిగతబహుశాఖైరశ్మగర్భప్రసూతైః
 మధురిపుపదరక్షే ! మేచక్తైరంశుజాలైః |
 అనితరశరణానాం నూనమారణ్యకానాం
 కిమపి జనయసి త్వం కీచకారణ్యదుర్గం || 19.14 ||

674

ప్రచురనిగమశాఖాం పాదుకే ! రంగిణస్తాం
 చరణనఖమయూఖైశ్చార్చుప్పానుబంధాం |
 మరకతదళరమ్యాం మన్మహే సంచరంతీం
 కనకసరిదనూపే కాంచిదుద్యానలక్ష్మీం || 19.15 ||

675

నఖకిరణనికాయైర్నిత్యమావిర్మృణాలే
 మహితరసవిశేషే మేచక్తైరంశుభిస్తే |
 పరికలయసి రమ్యాం పాదుకే ! రంగభర్తుః
 పదకమలసమీపే పద్మినీపత్రపంక్తిం || 19.16 ||

676

అనిమిషయువతీనామార్తనాదోపశాంత్యై
 త్వయి వినిహితపాదే లీలయా రంగనాథే |
 దధతి చరణరక్షే ! దైత్యసౌధాని నూనం
 మరకతరుచిభిస్తే మంక్షు దూర్వాంకురాణి || 19.17 ||

677

విపులతమమహోభిర్వీతదోషానుషంగం

విలసదుపరినైల్యం దేవి ! విష్ణోః పదం తత్ |

పృథుమరకతదృశ్యాం ప్రాప్య పాదావని ! త్వాం

ప్రకటయతి సమంతాత్ సంప్రయోగం హరిద్భిః || 19.18 ||

678

పద్మాభూమ్యోః ప్రణయసరణిర్యత్ర పర్యాయహీనా

యత్సంసర్గాదనఘచరితాః పాదుకే ! కామచారాః |

తారాసక్తం తమిహ తరుణం ప్రీణయంతే జరత్తో

నిత్యశ్యామాస్తవ మరకతైర్నూనమామ్నాయవాచః || 19.19 ||

679

స్థలకమలినీవ కాచిత్ చరణావని ! భాసి కమలవాసిన్యాః |

యన్మరకతదళమధ్యే యః కశ్చిదసౌ సమీక్ష్యతే శౌరిః || 19.20 ||

680

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు

శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే మరకతపద్ధతిః ఏకోనవింశీ ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ ఇంద్రనీలపద్మతిః వింశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

హరిణా హరినీలైశ్చ ప్రతియత్నవతీం సదా ।

అయత్నలభ్యనిర్వాణాం ఆశ్రయే మణిపాదుకాం ॥ 20.1 ॥

681

హరిరత్నమరీచయస్తవైతే నవనీలీరసనిర్విశేషవర్ణాః ।

శ్రుతిమూర్ధని శౌరిపాదరక్షే ! పలితానుద్భవభేషజం భవంతి ॥ 20.2 ॥

682

అళకైరివ బింబితైః శ్రుతీనాం

హరినీలైః సృజసి త్వమున్మయూఖైః ।

కమలాదయితస్య పాదరక్షే !

కరుణోదన్వతి శైవలప్రరోహన్ ॥ 20.3 ॥

683

అనఘైర్హరినీలపద్మతీనాం

ప్రథమానైర్మణిపాదుకే ! మయూఖైః ।

అధరీకురుషే రథాంగపాణేః

అమితామూర్ధ్యమవస్థితస్య కాంతిం ॥ 20.4 ॥

684

చరణావని ! భాతి సహ్యాకన్యా

హరినీలద్యుతిభిస్తవానువిధ్ధా ।

వసుదేవసుతస్య రంగవృత్తేః

యమునేవ స్వయమాగతా సమీపం ॥ 20.5 ॥

685

అవధీరితదేవతాంతరాణాం

అనఘైస్త్వం మణిపాదుకే ! మయాఖైః |
హరినీలసముద్భవైర్విధత్సే
హరిసారూప్యమయత్నతో జనానాం || 20.6 ||

686

నేత్రేషు పుంసాం తవ పాదరక్షే !

నీలాశ్మభాసా నిహితాంజనేషు |
శ్రియా సమం సంశ్రితరంగకోశో
నిధిః స్వయం వ్యక్తిముపైతి నిత్యం || 20.7 ||

687

అభంగురామచ్యుతపాదరక్షే !

మాన్యాం మహానీలరుచిం త్వదీయాం |
నిః శ్రేయసద్వారకవాటికాయాః
శంకే సముత్పాటనకుంచికాం నః || 20.8 ||

688

జీవయత్యమృతవర్షిణీ ప్రజాః

తావకీ దనుజవైరిపాదుకే ! |
ఘోరసంసరణఘర్మనాశినీ
కాళికేవ హరినీలపద్ధతిః || 20.9 ||

689

శతమఖోపలభంగమనోహరా

విహరసే మురమర్దనపాదుకే ! |
మణికిరీటగణేషు దివౌకసాం
మధుకరీవ మనోరమపంక్తిషు || 20.10 ||

690

అన్విచ్ఛతాం కిమపి తత్త్వమనన్యదృశ్యం

సమ్యక్ప్రకాశజననీ ధృతకృష్ణరూపా |
పాదావని ! స్ఫురసి వాసవరత్నరమ్యా
మధ్యే సమాధినయనస్య కనీనికేవ || 20.11 ||

691

మాతః ! సలీలమధిగమ్య విహారవేలాం
 కాంతిం సముద్వహసి కాంచనపాదుకే ! త్వం ।
 లక్ష్మీకటాక్షరుచిరైర్హరినీలరత్నైః
 లావణ్యసింధుపృషత్తైరివ రంగధామ్నః ॥ 20.12 ॥

692

క్రప్తావకుంఠనవిధిర్మణిపాదరక్షే !
 నీలాంశుకైర్వలభిదశ్మసముద్భవైస్తే ।
 సంగచ్ఛతే మునిజనస్య మతిః సమాధౌ
 రాత్రౌ సమస్తజగతాం రమణేన లక్ష్మ్యాః ॥ 20.13 ॥

693

ద్రష్టుం కదాచన పదావని ! నైవ జంతుః
 శక్నోతి శాశ్వతనిధిం నిహితం గుహాయాం ।
 కృష్ణానురూపహరినీలవిశేషదృశ్యా
 సిద్ధాంజనం త్వమసి యస్య న దేవి ! దృష్టేః ॥ 20.14 ॥

694

ప్రత్యేమి రంగనృపతేర్మణిపాదుకే ! త్వాం
 కృష్ణాంతరంగరుచిభిర్హరినీలరత్నైః ।
 విశ్వాపరాధసహనాయ పదం తదీయం
 విశ్వంభరాం భగవతీం సమయే భజంతీం ॥ 20.15 ॥

695

మత్వా మషీం పరిమితాం భవతీ తదన్యాం
 వైకుంఠపాదరసికే మణిపాదుకే ! స్వాన్ ।
 అంక్తే స్వయం కిరణలేపిభిరింద్రనీలైః
 ఆశాతటిషు లళితానపదానవర్ణాన్ ॥ 20.16 ॥

696

వలమథనమణీనాం ధామభిస్తావకానాం
 మధురిపుపదరక్షే ! వాసరైరవ్యపేతా ।
 అభిసరణపరాణాం వల్లవీనాం తదాఽఽసీత్
 శమితగురుభయార్తిః శర్వరీ కాచిదన్యా ॥ 20.17 ॥

697

శతమఖమణిభంగైరున్మయాఖైర్దిశంతీ

శరణముపగతానాం రంగనాథేన సామ్యం ।

ప్రథయసి జగతి త్వం పాదుకే ! హైతుకానాం

ఉపనిషదుపగీతాం తత్యతున్యాయవార్తాం ॥ 20.18 ॥

698

పరిచరతి విధౌ త్వాం పాదుకే ! రంగభర్తుః

పదసరసిజభృంగైర్భాసురైరింద్రనీలైః ।

ప్రకటితయమునౌఘా భక్తినమ్రస్య శంభోః

పరిణమయసి చూడావిష్ణుపద్యాః ప్రయాగం ॥ 20.19 ॥

699

పదకిసలయసంగాత్ పాదుకే ! పత్రళశ్రీః

నఖమణిభిరుదారైర్నిత్యనిష్పన్నపుష్పా ।

శతమఖమణినీలా శౌరిలావణ్యసింధోః

నిబిడతమతమాలా కాఽపి వేలావనీ త్వం ॥ 20.20 ॥

700

త్వయి వినిహితమేతత్ కేఽపి పశ్యంతి మందాః

శతమఖమణిజాలం శార్జ్గిణః పాదరక్షే ! ।

వయమిదమిహ విద్యుః ప్రాణీనాం భావుకానాం

హృదయగృహగుహాభ్యః పీతమంధం తమిస్త్రం ॥ 20.21 ॥

701

క్లప్తశ్యామా మణిభిరసిత్తైః కృష్ణపక్షేణ జుష్టా

శ్రేయః పుంసాం జనయసి గతిం దక్షిణాముద్వహంతీ ।

తేనాస్మాకం ప్రథయసి పరం పాదుకే ! తత్త్వవిద్భ్యః

మౌళౌ దృష్టాం నిగమవచసాం ముక్తికాలావ్యవస్థాం ॥ 20.22 ॥

702

సద్భిర్జుష్టా సముదితవిధురైత్తయాత్రావినోదే -

ప్యాతన్వానా రజనిమనఘామింద్రనీలాంశుజాలైః ।

చిత్రం ఖ్యాతా కుముదవనతః పాదుకే ! పుష్పసి త్వం

వ్యాకోచత్వం విబుధవనితావక్త్రపంకేరుహాణాం ॥ 20.23 ॥

703

నిత్యం లక్ష్మీనయనరుచిరైః శోభితా శక్రనీలైః
 సాలగ్రామక్షితిరివ శుభైః శార్ఙ్గిణో రూపభేదైః ।
 సాకేతాదేః సమధికగుణాం సంపదం దర్శయంతీ
 ముక్తిక్షేత్రం మునిభిరఖిలైర్గీయసే పాదుకే ! త్వం ॥ 20.24 ॥

704

పాదన్యాసప్రియసహచరీం పాదుకే ! వాసగేహాత్
 త్వామారుహ్య త్రిచతురపదం నిర్గతే రంగనాథే ।
 అంతః స్నిగ్ధైరసురమహిళావేణివిక్షేపమిత్యైః
 శ్యామచ్ఛాయం భవతి భవనం శక్రనీలాంశుభిస్తే ॥ 20.25 ॥

705

యా తే బాహ్యంగణమభియతః పాదుకే ! రంగభర్తుః
 సంచారేషు స్ఫురతి వితతిః శక్రనీలప్రభాయాః ।
 విష్వక్సేనప్రభృతిభిరసౌ గృహ్యతే వేత్రహస్తైః
 భ్రూవిక్షేపస్తవ దివిషదాం నూనమాహ్వానహేతుః ॥ 20.26 ॥

706

అక్షోరంజనకల్పనా యవనికా లాస్యప్రసూతేర్గతేః
 చిద్ధంగాయమునా ముకుందజలధేర్వేలాతమాలాటవీ ।
 కాంతాకుంతళసంతతిః శ్రుతివధూకస్తూరికాలంక్రియా
 నిత్యం రత్నపదావని ! స్ఫురతి తే నీలా మణిశ్రేణికా ॥ 20.27 ॥

707

నిరంతరపురందరోపలభువం ద్యుతిం తావకీం
 అవైమి మణిపాదుకే ! సరణిసంగినీం రంగిణః ।
 తదీయనవయౌవనద్విరదమల్లగండస్థలీ
 గళన్మదర్పులంర్పులాబహుళకజ్జళశ్యామికాం ॥ 20.28 ॥

708

ప్రతీమస్త్యాం పాదావని ! భగవతో రంగవసతేః
 ఘనీభూతామిత్రం పదకమలమాధ్వపరిణతిం ।

స్ఫురంతః పర్యంతే మదగరిమనిష్ఠందమధుప -

ప్రసక్తిం యత్రైతే విదధతి మహానీలమణయః || 20.29 ||

709

నమతాం నిజేంద్రనీలప్రభవేన ముకుందపాదుకే ! భవతీ |

తమసా నిరస్యతి తమః కంటకమివ కంటకేనైవ || 20.30 ||

710

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే ఇంద్రనీలపద్ధతిః వింశీ ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ బింబప్రతిబింబపద్ధతిః ఏకవింశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శౌరేః శుద్ధాంతనారీణాం విహారమణిదర్శణం ।

ప్రసత్తేరివ సంస్థానం పదత్రాణముపాస్మహే ॥ 21.1 ॥

711

కమలాపతిపాదుకే ! కదాచిత్ విహగేంద్రస్త్వయి బింబితో విభాతి ।

సవిలాసగతేఽపి రంగభర్తుః నిజమాత్మానమివోపధాతుకామః ॥ 21.2 ॥

712

మణిపంక్తిషు తే దిశామధీశాః

ప్రతిబింబాని నిజాని వీక్షమాణాః ।

అభియంతి ముకుందపాదుకే ! త్వాం

అధికారాంతరసృష్టిశంకయేవ ॥ 21.3 ॥

713

మణిమౌళిశతేన బింబితేన

ప్రణతానాం పరితః సురాసురాణాం ।

మురభిన్నమణిపాదుకే ! మహిమ్నా

యుగపత్తేషు సమర్పితేవ భాసి ॥ 21.4 ॥

714

ఉపనీతముపాయనం సురేంద్రైః

ప్రతిబింబచ్ఛలతస్త్వయి ప్రవిష్టం ।

స్వయమేవ కిల ప్రసాదభూమ్నా

ప్రతిగృహ్ణాసి ముకుందపాదుకే ! త్వం ॥ 21.5 ॥

715

రంగేశ్వరస్య నవపల్లవలోభనీయా
 పాదౌ కథన్ను కఠినా స్వయముద్వహేయం ।
 ఇత్యాకలయ్య నియతం మణిపాదుకే ! త్వం
 పద్మాస్తరం వహసి తత్ప్రతిబింబలక్ష్మణే ॥ 21.6 ॥

716

పాదార్పణాత్ ప్రథమతో హరిదశ్మరమ్యే
 మధ్యే తవ ప్రతిఫలన్మణిపాదరక్షే ! ।
 మన్యే నిదర్శయతి రంగపతిర్యుగాంతే
 న్యగ్రోధపత్రశయితం నిజమేవ రూపం ॥ 21.7 ॥

717

యాత్రావసానమధిగచ్ఛతి రంగనాథే
 విశ్రాణయస్యనుపదం మణిపాదుకే ! త్వం ।
 ప్రాయః ప్రయాణసమయే ప్రతిబింబితానాం
 తీర్థావగాహమపరం త్రిదశేశ్వరాణాం ॥ 21.8 ॥

718

ఉచ్ఛావచేషు తవ రత్నగణేషు మాతః !
 వేధాః ప్రయాణసమయే ప్రతిబింబితాంగః ।
 ఆశంకతే మురభిదో మణిపాదుకే ! త్వాం
 ఆగామికల్పకమలాసనపంక్తిగర్భాం ॥ 21.9 ॥

719

ఆలోలరశ్మినియతాం మణిపాదుకే ! త్వాం
 ఆరుహ్య సంచరతి రంగపతౌ సలీలం ।
 అంతః పురేషు యుగపత్సుదృశో భజంతే
 డోళాధిరోహణరసం త్వయి బింబితాంగ్యః ॥ 21.10 ॥

720

కాలేషు రాఘవపదావని ! భక్తినమ్రః
 కార్యాణి దేవి ! భరతో వినివేదయంస్తే ।
 త్వద్రత్నబింబితతయాఽపి ముహుః స్వక్రీయాం
 రాజాసనస్థితిమవేక్ష్య భృశం లలజ్జే ॥ 21.11 ॥

721

ప్రత్యాగతే విజయిని ప్రథమే రఘూణాం
 విన్యస్యతి త్వయి పదం మణిపాదరక్షే ! |
 రత్నైఘ్నిబింబితనిశాచరవానరాం త్వాం
 పూర్వక్షణస్థమివ పుష్పకమన్వపశ్యన్ || 21.12 ||

722

వైయాకులీం శమయితుం జగతో వహంత్యా
 రక్షాధురాం రఘుధురంధరపాదరక్షే ! |
 ప్రాజ్యం యశః ప్రచురచామరబింబలక్షాత్
 ప్రాయస్త్యయా కబళితం ప్రతిభూపతీనాం || 21.13 ||

723

ప్రతిదిశముపయాతే దేవి ! యాత్రోత్సవార్థం
 త్వయి విహరణకాలే బింబితే జీవలోకే |
 వహసి మణిగణైస్త్యం పాదుకే ! రంగభర్తుః
 కబళితసకలార్థాం కాంచిదన్యామవస్థాం || 21.14 ||

724

భగవతి గరుడస్థే వాహనస్థాః సురేంద్రాః
 త్వయి వినిహితపాదే భూమిమేవాశ్రయంతి |
 తదపి చరణరక్షే ! రత్నజాలే త్వదీయే
 ప్రతిఫలితనిజాంగాస్తుల్యవాహా భవంతి || 21.15 ||

725

స్వచ్ఛాకారాం సురయువతయః స్వప్రతిచ్ఛందలక్ష్యాత్
 గాహంతే త్వాం ప్రణతిసమయే పాదుకే ! సాభిమానాః |
 స్త్రీరత్నానాం పరిభవవిధౌ సృష్టిమాత్రేణ దక్షాం
 నీచైః కర్తుం నరసఖమునేరూర్వశీమూరుజాతాం || 21.16 ||

726

స్వేచ్ఛాకేళిప్రియసహచరీం స్వచ్ఛరత్నాభిరామాం
 స్థానే స్థానే నిహితచరణో నిర్విశన్ రంగనాథః |
 సంచారాంతే సహ కమలయా శేషశయ్యాధిరూఢః
 త్వక్త్వాఽపి త్వాం త్యజతి న పునః స్వప్రతిచ్ఛందలక్ష్యాత్ || 21.17 ||

727

త్వామేవైకామధిగతవతః కేళిసంచారకాలే

పార్శ్వే స్థిత్యా వినిహితదృశోః పాదుకేఽనన్యలక్ష్మం ।

త్వద్రత్నేషు ప్రతిఫలితయోర్నిత్యలక్ష్మప్రసాదా

పద్మాభూమ్యోర్దిశతి భవతీ పాదసేవాం మురారేః ॥ 21.18 ॥

728

ఏకామేకః కిల నిరవిశత్పాదుకే ! ద్వారకాయాం

క్రీడాయోగీ కృతబహుతనుః షోడశస్త్రీసహస్రే ।

శుద్ధే దేవి ! త్వదుపనిహితే బింబితో రత్నజాలే

భుంక్తే నిత్యం స ఖలు భవతీం భూమికానాం సహస్రైః ॥ 21.19 ॥

729

హరిపదనఖేషు భవతీ ప్రతిఫలతి తవ తదపి రత్నేషు ।

ఉచితా మిథః పదావని ! బింబప్రతిబింబతా యువయోః ॥ 21.20 ॥

730

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు

శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే బింబప్రతిబింబపద్ధతిః ఏకవింశీ ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ కాంచనపద్ధతిః ద్వావింశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

కల్యాణప్రకృతిం వందే భజంతీం కాంచనశ్రియం ।

పదార్థాం పాదుకాం శౌరేః పద ఏవ నివేశితాం ॥ 22.1 ॥

731

మధుజిత్తనుకాంతితస్కరాణాం జలదానామభయం విధాతుకామా ।

చపలేవ తదంఘ్రిమాశ్రయంతీ భవతీ కాంచనపాదుకే ! విభాతి ॥ 22.2 ॥

732

నికషీక్యతరమ్యకృష్ణరత్నా

భవతీ కాంచనసంపదం వ్యనక్తి ।

పరిపుష్యతి పాదుకే ! యదీక్షా

సహసా నః సమలోష్ఠకాంచనత్వం ॥ 22.3 ॥

733

సురభిర్నిగమైః సమగ్రకామా

కనకోత్కర్షవతీ పదావని ! త్వం ।

దిశసి ప్రతిపన్నమాధవశ్రీః

అనిశోన్నిద్రమశోకవైభవం నః ॥ 22.4 ॥

734

సతి వర్ణగుణే సువర్ణజాతేః

జగతి ఖ్యాతమసౌరభాదవర్ణం ।

శ్రుతిసౌరభశాలినా స్వహేమ్నా

భవతీ శౌరిపదావని ! వ్యుదాస్థత్ ॥ 22.5 ॥

735

ప్రతిపన్నమయూరకంఠధామ్నా
 పరిశుద్ధేన పదావని ! స్వకేన |
 కమలాస్తనభూషణోచితం తత్
 భవతీ రత్నమలంకరోతి హేమ్నా || 22.6 ||

736

కాంత్యా పరం పురుషమాప్రణఖాత్ సువర్ణం
 కర్తుం క్షమా త్వమసి కాంచనపాదరక్షే ! |
 అన్యాయశీం దిశసి యా వినతస్య దూరాత్
 ఆరగ్యధస్తబకసంపదమిందుమౌళేః || 22.7 ||

737

చంద్రాకృతిః కథమకల్పయథాస్తదానీం
 వైమానికప్రణయినీవదనాంబుజానాం |
 విక్రాంతికాలవితతేన నిజేన ధామ్నా
 బాలాతపం బలివిమర్దనపాదుకే ! త్వం || 22.8 ||

738

లేభే తదాప్రభృతి నూనమియం భవత్యాః
 కాంత్యా కవేరతనయా కనకాపగాత్వం |
 యావన్ముకుందపదహేమపదావని ! త్వం
 పుణ్యం విభూషితవతీ పుళినం తదీయం || 22.9 ||

739

చిత్రం సరోజనిలయాసహితస్య శౌరేః
 వాసోచితాని చరణావని ! సంవిధిత్యోః |
 సద్యో వికాసముపయాంతి సమాధిభాజాం
 చంద్రాతపేన తవ మానసపంకజాని || 22.10 ||

740

త్వయ్యేవ పాదమధిరోప్య నవం ప్రవాహం
 నాథే పదావని ! నిశామయితుం ప్రవృత్తే |
 ఆత్మీయకాంచనరుచా భవతీ విధత్తే
 హేమారవిందభరితామివ హేమసింధుం || 22.11 ||

741

విహరతి పుళినేషు త్వత్సఖే రంగనాథే
 కనకసరిదియం తే పాదుకే ! హేమధామ్నా |
 వహతి సలిలకేళీస్తస్తచోళావరోధ -
 స్తనకలశహరిద్రాపంకపింగామవస్థాం || 22.12 ||

742

సురభినిగమగంధా సౌమ్యపద్మాకరస్థా
 కనకకమలినీవ ప్రేక్ష్యసే పాదుకే ! త్వం |
 భ్రమర ఇవ సదా త్వాం ప్రాప్తనానావిహారః
 శతమఖమణినీలః సేవతే శార్ఙ్గధన్వా || 22.13 ||

743

కనకరుచిరవర్ణాం పాదుకే ! సహ్యాసింధుః
 శ్రియమివ మహనీయాం సింధురాజస్య పత్నీ |
 స్వయమిహ సవిధస్థా సౌమ్యజామాతృయుక్తాం
 ఉపచరతి రసేన త్వామపత్యాభిమానాత్ || 22.14 ||

744

అనుకలముపజీవ్యా దృశ్యసే నిర్జరాణాం
 త్రిపురమథనమౌళా శేఖరత్వం దధాసి |
 ప్రతిపదమధిగమ్య ప్రాప్తశృంగాసి శౌరేః
 తదపి చరణరక్షే ! పూర్ణచంద్రాకృతిస్త్యం || 22.15 ||

745

కనకమపి తృణం యే మన్వతే వీతరాగాః
 తృణమపి కనకం తే జానతే త్వత్ప్రకాశైః |
 మధురిపుపదరక్షే ! యత్ త్వదర్థోపనీతాన్
 పరిణమయసి హైమాన్ దేవి ! దూర్వాంకురాదీన్ || 22.16 ||

746

విశుద్ధిమధిగచ్ఛతి జ్వలనసంగమాత్ కాంచనం
 విదంతి చ జగంతి తన్న ఖలు తద్విపర్యస్యతి |
 కథం కనకపాదుకే ! కమలలోచనే సాక్షిణి
 త్వయైవ పరిశుద్ధతా హుతభుజోఽపి జాఘట్యతే || 22.17 ||

747

తారాసంగప్రథితవిభవాం చారుజాంబూనదాభాం
 త్వామారూఢస్త్రీదశమహితాం పాదుకే ! రంగనాథః |
 సంచారిణ్యాం సురశిఖరిణస్తస్థపా మేఖలాయాం
 ధత్తే మత్తద్విరదపతినా సామ్యకక్ష్యాం సమీక్ష్యాం || 22.18 ||

748

కనకరుచిరా కావ్యాఖ్యాతా శనైశ్చరణోచితా
 శ్రీతగురుబుధా భాస్వద్రూపా ద్విజాధిపసేవితా |
 విహితవిభవా నిత్యం విష్ణోః పదే మణిపాదుకే !
 త్వమసి మహతీ విశ్వేషాం నః శుభా గ్రహమండలీ || 22.19 ||

749

ప్రజ్వలీతపంచహేతిః హిరణ్మయ్యాం త్వాం హిరణ్యవిలయార్హః |
 ఆవహతు జాతవేదాః శ్రియమివ నః పాదుకే ! నిత్యం || 22.20 ||

750

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే కాంచనపద్ధతిః ద్వావింశీ ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ శేషపద్ధతిః త్రయోవింశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

సృష్టాం భూమావనంతేన నిత్యం శేషసమాధినా ।

అహం సంభావయామి త్వాం ఆత్మానమివ పాదుకే ! ॥ 23.1 ॥

751

పద్మాభోగాత్ పాదుకే ! రంగభర్తుః పాదస్పర్శాద్భోగమన్యం ప్రపిత్యోః ।

శేషస్వైకాం భూమికామబ్రవీత్ త్వాం ఆచార్యాణామగ్రణీర్యామునేయః ॥ 23.2 ॥

752

శేషత్వమంబ ! యది సంశ్రయతి ప్రకామం

త్వద్భూమికాం సమధిగమ్య భుజంగరాజః ।

త్వామేవ భక్తివినతైర్వహతాం శిరోభిః

కాష్ఠాం గతం తదిహ కేశవపాదరక్షే ! ॥ 23.3 ॥

753

మా భూదియం మయి నిషణ్ణపదస్య నిత్యం

విశ్వంభరస్య వహనాద్వ్యధితేతి మత్వా ।

ధత్సే బలాభ్యధికయా మణిపాదుకే ! త్వం

శేషాత్మనా వసుమతీం నిజయైవ మూర్త్యా ॥ 23.4 ॥

754

తత్తాదృశా నిజబలేన నిరూఢకీర్తిః

శేషస్తవైవ పరిణామవిశేష ఏషః ।

రామేణ సత్యవచసా యదనన్యవాహ్యం

వోఢుం పురా వసుమతీం భవతీ నియుక్తా ॥ 23.5 ॥

755

శేషత్వసీమనియతాం మణిపాదరక్షే !

త్యామాగమాః కులవధూమివ బాలపుత్రాః |

త్వద్రూపభేదశయితస్య పరస్య పుంసః

పాదోపధానశయితాముపధానయంతి || 23.6 ||

756

భరతశిరసి లగ్నాం పాదుకే ! దూరతస్త్వాం

స్వతనుమపి వవందే లక్ష్మణః శేషభూతః |

కిమిదమిహ విచిత్రం నిత్యయుక్తః సిషేవే

దశరథతనయః సన్ రంగనాథః స్వమేవ || 23.7 ||

757

భూయోభూయః స్తిమితచలితే యస్య సంకల్పసింధౌ

బ్రహ్మేశానప్రభృతయ ఇమే బుద్బుదత్వం భజంతి |

తస్యానాదేర్యుగపరిణతౌ యోగనిద్రానురూపం

క్రీడాతల్పం కిమపి తనుతే పాదుకే ! భూమికాఽన్యః || 23.8 ||

758

అహీనాత్మా రంగక్షితిరమణపాదావని ! సదా

సతామిత్రం త్రాణాత్ ప్రథితనిజసత్రత్వవిభవా |

అవిద్యాయామిన్యాః స్ప్ృశసి పునరేకాహపదవీం

క్రతూనామారాధ్యా క్రతురపి చ సర్వస్త్వమసి నః || 23.9 ||

759

బహుముఖభోగసమేతైః నిర్ముక్తతయా విశుద్ధిమాపన్నైః |

శేషాత్మికా పదావని ! నిషేవ్యసే శేషభూతైస్త్యం || 23.10 ||

760

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు

శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే శేషపద్ధతిః త్రయోవింశీ ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ ద్వంద్వపద్ధతిః చతుర్వింశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధిత్తాం సదా హృది ॥

ప్రపద్యే పాదుకారూపం ప్రణవస్య కలాద్వయం ।

ఓతం మితమిదం యస్మిన్ అనంతస్యాపి తత్త్వదం ॥ 24.1 ॥

761

మణిపాదుకయోర్మృగం మురారేః మమ నిత్యం విదధాతు మంగళాని ।

అధికృత్య చరాచరస్య రక్షాం అనుకంపాక్షమయోరివావతారః ॥ 24.2 ॥

762

చరణౌ మణిపాదుకే ! మురారేః

ప్రణతాన్ పాలయితుం ప్రపద్యమానం ।

విపదామిహ దైవమానుషీణాం

ప్రతికారం యువయోర్ద్వయం ప్రతీమః ॥ 24.3 ॥

763

మురభిన్నమణిపాదుకే ! భవత్యోః

విహితో నూనమసౌ మిథో విభాగః ।

భజతామపరస్పరప్రియాణాం

అవిరోధాయ సురాసురేశ్వరాణాం ॥ 24.4 ॥

764

అహితోన్మథనాయ సంశ్రితానాం

అలమాలోకవశేన శబ్దతో వా ।

కరయోశ్చ రథాంగపాంచజన్యౌ

మధుహంతుః పదయోశ్చ పాదుకే యే ॥ 24.5 ॥

765

అవధీరితసాధుపద్ధతీనాం

అలసానాం మధువైరిపాదుకే ద్వే |

ఇతరేతరసాహచర్యమిత్థం

ప్రతిపన్నే ఇవ దైవపౌరుషే నః || 24.6 ||

766

పార్శ్వయోః సరసిజావసుంధరే

పాదయోశ్చ మణిపాదుకే ! యువాం |

సన్నికర్షథ న చేన్మధుద్విషః

కిం కరిష్యతి కృతాగసాం గణః || 24.7 ||

767

పాదుకే ! భవభయప్రతీపయోః

భావయామి యువయోః సమాగమం |

సక్తయోర్దనుజవైరిణః పదే

విద్యయోరివ పరావరాత్మనోః || 24.8 ||

768

రంగసీమని రథాంగలక్ష్మణః

చింతయామి తపనీయపాదుకే ! |

శాపదోషశమనాయ తత్పదే

చక్రవాకమిథునం కృతాస్పదం || 24.9 ||

769

మానయామి జగతస్తమోపహే

మాధవస్య మణిపాదుకే ! యువాం |

దక్షిణోత్తరగతిక్రమోచితే

పద్ధతీ ఇవ మయూఖమాలినః || 24.10 ||

770

రంగనాథపదయోరలంక్రియా

రాజతే కనకపాదుకాద్వయా |

తద్విభూతియుగళీవ తాదృశీ

ఛందతః సమవిభాగమాశ్రితా || 24.11 ||

771

సాక్షాత్పదం మధుభిదః ప్రతిపాదయంత్యై
 మానోపపత్తినియతే మణిపాదుకే ద్వే |
 అన్యోన్యసంగతివశాదుపపన్నచర్యాం
 ఆజ్ఞాం శ్రుతిస్మృతిమయీమవధారయామి || 24.12 ||

772

విశ్వోపకారమధిక్యత్య విహారకాలే -
 ష్వన్యోన్యతః ప్రథమమేవ పరిస్ఫురంత్యోః |
 దృష్టాంతయంతి యువయోర్మణిపాదరక్షే !
 దివ్యం తదేవ మిథునం దివిషన్నిషేవ్యం || 24.13 ||

773

ద్వావేవ యత్ర చరణౌ పరమస్య పుంసః
 తత్ర ద్విధా స్థితవతీ మణిపాదుకే ! త్వం |
 యత్రైవ దర్శయతి దేవి ! సహస్రపాత్త్వం
 తత్రాపి నూనమసి దర్శితతావదాత్మా || 24.14 ||

774

పర్యాయతో గతివశాన్మణిపాదరక్షే !
 పూర్వాపరత్వనియమం వ్యతివర్తయంత్యై |
 మన్యే యువాం మహతి విష్ణుపదే స్ఫురంత్యై
 సంధ్యే సమస్తజగతామభివందనీయే || 24.15 ||

775

అశ్రాంతసంచరణయోర్నిజసంప్రయోగాత్
 అమూనతాం చరణపంకజయోర్ద్దిశంత్యై |
 మాన్యే యువాం రఘుపతేర్మణిపాదరక్షే !
 విద్యే బలామతిబలాం చ విచింతయామి || 24.16 ||

776

అంతర్మోహదవిదితవతామాత్మతత్త్వం యథావత్
 పద్యామిత్రం పరిచితవతాం పాదుకే ! పాపలోక్యాం |
 నిత్యం భక్తేరనుగుణతయా నాథ పాదం భజంత్యై
 నిష్ఠే సాక్షాత్ స్వయమిహ యువాం జ్ఞానకర్మాత్మికే నః || 24.17 ||

777

న్యస్తం విష్ణోః పదమిహ మహాత్ స్వేన భూమ్నా వహంత్యోః
 ఆమ్నాయాఖ్యామవిహతగతిం వర్తయంత్యేర్నిజాజ్ఞాం |
 ఆసన్నానాం ప్రణయపదవీమాత్మనా పూరయంత్యోః
 ద్వైరాజ్యశ్రీర్భవతి జగతామైకరాజ్యే భవత్యోః || 24.18 ||

778

అప్రాప్తానాముపజనయథః సంపదాం ప్రాప్తిమేవం
 సంప్రాప్తానాం స్వయమిహ పునః పాలనార్థం యతేథే |
 సాక్షాద్రంగక్షితిపతిపదం పాదుకే ! సాధయంత్యే
 యోగక్షేమౌ సుచరితవశాన్మూర్తిమంతౌ యువాం నః || 24.19 ||

779

బద్ధహరిపాదయుగళం యుగళం తపనీయపాదుకే ! యువయోః |
 మోచయతి సంశ్రితానాం పుణ్యాపుణ్యమయశ్చంఖలాయుగళం || 24.20 ||

780

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే ద్వంద్వపద్ధతిః చతుర్వింశీ ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ సన్నివేశపద్ధతిః పంచవింశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధతాం సదా హృది ॥

అణోరణీయసీం విష్ణోః మహతోఽపి మహీయసీం ।

ప్రపద్యే పాదుకాం నిత్యం తత్పదేనైవ సమ్మితాం ॥ 25.1 ॥

781

ప్రతితిష్ఠతి పాదసంమితాయాం

త్వయి నిత్యం మణిపాదుకే ! ముకుందః ।

ఇతరే తు పరిచ్ఛదాస్త ఏతే

విభవవ్యంజనహేతవో భవంతి ॥ 25.2 ॥

782

తవ రంగనరేంద్రపాదరక్షే ! ప్రకృతిః సన్నపి భక్తిపారతంత్ర్యాత్ ।

భవతీం వహతీవ పన్నగేంద్రః ప్రథితస్వస్తికలక్షణైః శిరోభిః ॥ 25.3 ॥

783

పరస్య పుంసః పదసన్నివేశాన్

ప్రయుంజతే భావితపంచరాత్రాః ।

అఘప్రతీపానపదిశ్య పుండ్రాన్

అంగేషు రంగేశయపాదుకే ! త్వాం ॥ 25.4 ॥

784

విమృశ్య రంగేంద్రపతింవరాయాః

శ్రుతేః స్థితాం మూర్ధని పాదుకే ! త్వాం ।

బద్నంతి వృద్ధాః సమయే వధూనాం

త్వన్ముద్రితాన్యాభరణాని మౌళౌ ॥ 25.5 ॥

785

వహంతి రంగేశ్వరపాదరక్షే !

దీర్ఘాయుషాం దర్శితభక్తిబంధాః ।

ఆశాధిపానామవరోధనార్యః

త్వన్ముద్రికాం మంగళహేమసూత్రైః ॥ 25.6 ॥

786

వ్యూహక్రమేణ ప్రథితారమగ్రే

సందర్శయంతీం మణిపాదుకే ! త్వాం ।

పాతుం త్రిలోకీం పదపద్మభాజం

సౌదర్శనీం శక్తిమవైమి శౌరేః ॥ 25.7 ॥

787

బద్ధాసికా కనకపంకజకర్ణికాయాం

మధ్యే కృశా మురరిపోర్మణిపాదుకే ! త్వం ।

సందృశ్యసే సరసిజాసనయా గృహీతం

రూపాంతరం కిమపి రంగవిహారయోగ్యం ॥ 25.8 ॥

788

మానోచితస్య మదధీనజనస్య నిత్యం

మా భూదతః కృపణతేతి విచింతయంత్యా ।

బందీకృతం ధ్రువమవైమి వలగ్నదేశే

కార్యం త్వయా కమలలోచనపాదరక్షే ! ॥ 25.9 ॥

789

మధ్యే కృశాముభయతః ప్రతిపన్నవృద్ధిం

మన్యే సమీక్ష్య భవతీం మణిపాదరక్షే ! ।

నిత్యం ముకుందపదసంగమవిప్రయోగౌ

నిశ్చిన్వతే కృతధియః సుఖదుఃఖకాష్ఠాం ॥ 25.10 ॥

790

రంగేశితృశ్చరణపంకజయోర్భజంతీ

రక్షాప్రసాధనవికల్పసహామవస్థాం ।

మాన్యాకృతిర్నివిశసే మణిపాదరక్షే !

మధ్యే పరిచ్ఛదవిభూషణవర్గయోస్త్యం ॥ 25.11 ॥

791

అంగాంతరేషు నిహితాన్యభిలాని కామం
 పర్యాయకల్పనసహాని విభూషణాని |
 నిత్యం ముకుందపదపద్మతలానురూపం
 నైపథ్యమంబ ! భవతీ నయనాభిరామం || 25.12 ||

792

యే నామ భక్తినియతైస్తవ సన్నివేశం
 నిర్విశ్య నేత్రయుగళైర్న భజంతి తృప్తిం |
 కాలక్రమేణ కమలేక్షణపాదరక్షే !
 ప్రాయేణ తే పరిణమంతి సహస్రనేత్రాః || 25.13 ||

793

పదమప్రమాణమితి వాదినాం మతం
 మధుజిత్పదే మహతి మాస్మ భూదితి |
 వ్యుదపాది తస్య చరణావని ! త్వయా
 నిగమాత్మనస్తవ సమప్రమాణతా || 25.14 ||

794

అప్రభూతమభవజ్జగత్త్రయం
 యస్య మాతుముదితస్య పాదుకే ! |
 అప్రమేయమమితస్య తత్పదం
 నిత్యమేవ నను సమ్మితం త్వయా || 25.15 ||

795

ఆలవాలమివ భాతి పాదుకే !
 పాదపస్య భవతీ మధుద్విషః |
 యత్సమీపవినతస్య శూలినః
 సారిణీ భవతి మౌళినిమ్నగా || 25.16 ||

796

మోదమానమునిబృందషట్పదా
 భాతి ముక్తిమకరందవర్షిణీ |
 కాఽపి రంగనృపతేః పదాంబుజే
 కర్ణికా కనకపాదుకామయీ || 25.17 ||

797

యుగపదనువిధాస్యన్ యౌవతం తుల్యరాగం
యదుపతిరధిచక్రే యావతో రూపభేదాన్ ।

తదిదమతివికల్పం బిభ్రతీ సన్నివేశం
తవ ఖలు పదరక్షే ! తావతీ మూర్తిరాసీత్ ॥ 25.18 ॥

798

తత్తద్వృత్తేరనుగుణతయా వామనీం వ్యాపినీం వా
ప్రాప్తే రంగప్రథితవిభవే భూమికాం సూత్రధారే ।
మన్యే విశ్వస్థితిమయమహానాటికాం నేతుకామా
నానాసంస్థా భవతి భవతీ పాదుకే ! నర్తకీవ ॥ 25.19 ॥

799

మానే పరం సమానే ప్రత్యక్షేణాగమేనాపి ।
హరిచరణస్య తవాపి తు వైషమ్యం రక్ష్యరక్షకత్వాభ్యాం ॥ 25.20 ॥

800

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే సన్నివేశపద్ధతిః పంచవింశీ ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ యంత్రికాపద్ధతిః షడ్వింశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

ఉదగ్రయంత్రికాం వందే పాదుకాం యన్నివేశనాత్ ।

ఉపర్యపి పదం విష్ణోః ప్రత్యాదిష్టప్రసాధనం ॥ 26.1 ॥

801

ప్రసభం ప్రతిరుధ్య కంటకాదీన్ భవతీ శౌరిపదాంబుజాదధస్తాత్ ।

చరణావని ! ధారయత్యముష్మిన్ ఉచితచ్ఛాయముపర్యపి ప్రతీకం ॥ 26.2 ॥

802

మురభిన్నమణిపాదుకే ! త్వదీయాం

అనఘామంగులియంత్రికామవైమి ।

స్వయమున్నమితాం ప్రదేశినీం తే

పరమం దైవతమేకమిత్యుచంతీం ॥ 26.3 ॥

803

స్వదతే మణిపాదుకే ! త్వదీయా

పదశాఖాయుగయంత్రికా విచిత్రా ।

పరమం పురుషం ప్రకాశయంతీ

ప్రణవస్యేవ పరేయమర్థమాత్రా ॥ 26.4 ॥

804

అనుయాతమనోరథా మురారేః

భవతీ కేళిరథశ్రియం దధాతి ।

చరణావని ! యంత్రికా తవైషా

తనుతే కూబరసంపదం పురస్తాత్ ॥ 26.5 ॥

805

శంకే భవత్యాః సుభగం ప్రతీకం
 రంగేశపాదాంగుళిసంగ్రహార్థం ।
 త్రాణాయ పాదావని ! విష్ణుపానాం
 ఆజ్ఞాకరీమంగుళిముద్రికాం తే ॥ 26.6 ॥

806

అలంకృతం కర్ణికయోపరిష్ఠాత్
 ఉదగ్రనాళం తవ యంత్రికాంశం ।
 పద్మాపతేః పాదసరోజలక్ష్యాః
 ప్రత్యేమి పాదావని ! కేళిపద్మం ॥ 26.7 ॥

807

ఉపరి వినిహితస్య కేశవాంఘ్రేః
 ఉపరి పదావని ! యంత్రికాత్మికా త్వం ।
 ఇతి తవ మహిమా లఘూకరోతి
 ప్రణతసురేశ్వరశేఖరాధిరోహం ॥ 26.8 ॥

808

నిత్యం పదావని ! నిబద్ధకిరీటశోభం
 పద్మాలయాపరిచితం పదముద్వహంత్యాః ।
 అంగీకరోతి రుచిమంగుళియంత్రికా తే
 సామ్రాజ్యసంపదనురూపమివాతపత్రం ॥ 26.9 ॥

809

ప్రథమా కలేవ భవతీ చరణావని ! భాతి రంగచంద్రమసః ।
 శృంగోన్నతిరివ యత్ర శ్రియం విభావయతి యంత్రికాయోగః ॥ 26.10 ॥

810

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే యంత్రికాపద్ధతిః షడ్వింశీ ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ రేఖాపద్ధతిః సప్తవింశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

సూచయంతీం స్వరేఖాభిః అనాలేఖ్యసరస్వతీం ।

అలేఖనీయసౌందర్యాం ఆశ్రయే శౌరిపాదుకాం ॥ 27.1 ॥

811

మణిమౌళినిఘర్షణాత్ సురాణాం

వహసే కాంచనపాదుకే ! విచిత్రం ।

కమలాపతిపాదపద్మయోగాత్

అపరం లక్షణమాధిరాజ్యసారం ॥ 27.2 ॥

812

అభితో మణిపాదుకే ! స్ఫురంత్యాః

తవ రేఖావితతేస్తథావిధాయాః ।

మురవైరిపదారవిందరూఢైః

అనుకల్పాయితమాధిరాజ్యచిహ్నైః ॥ 27.3 ॥

813

రేఖయా వినమతాం దివౌకసాం మౌళిరత్నమకరీముఖోత్థయా ।

పాదుకే ! వహసి నూనమద్భుతం శౌరిపాదపరిభోగలక్షణం ॥ 27.4 ॥

814

త్రిదశమకుటరత్నోల్లేఖరేఖాపదేశాత్

పరిణమయసి పుంసాం పాదుకే ! మూర్ధ్ని లగ్నా ।

నరకమథనసేవాసంపదం సాధయిత్రీ

నియతివిలిఖితానాం నిష్క్రృతిం దుర్లపీనాం ॥ 27.5 ॥

815

పదకమలతలాంతః సంశ్రితాన్యాతపత్ర -

ధ్వజసరసిజముఖ్యాన్వైశ్వరీలక్షణాని ।

అవగమయసి శౌరేః పాదుకే ! మాదృశానాం

ఉపరి పరిణతైః స్వైర్దేవి ! రేఖావిశేషైః ॥ 27.6 ॥

816

స్నాతా పదావని చిరం పరిభుజ్య ముక్తా

పాదేన రంగనృపతేః శుభలక్షణేన ।

రేఖాంతరైర్నవనవైరుపశోభసే త్వం

సంస్కారచందనవిలేపనపంకలగ్నైః ॥ 27.7 ॥

817

భక్త్యా ముహుః ప్రణమతాం త్రిదశేశ్వరాణాం

కోటిరకోటికషణాదుపజాయమానైః ।

ఆభాతి శౌరిచరణాదధికానుభావా

రేఖాశతైస్తవ పదావని ! కాఽపి రేఖా ॥ 27.8 ॥

818

పాదావని ! ప్రతిపదం పరమస్య పుంసః

పాదారవిందపరిభోగవిశేషయోగ్యా ।

స్వాభావికాన్ సుభగభక్తివిశేషదృశ్యాన్

రేఖాత్మకాన్ వహసి పత్రలతావిశేషాన్ ॥ 27.9 ॥

819

రేఖాపదేశతస్త్వం ప్రశమయితుం ప్రళయవిప్లవాశంకాం ।

వహసి మధుజిత్పదావని ! మన్యే నిగమస్య మాతృకాలేఖ్యం ॥ 27.10 ॥

820

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు

శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే రేఖాపద్ధతిః సప్తవింశీ ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ సుభాషితపద్ధతిః అష్టావింశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

కలాసు కాష్ఠామాతిష్ఠన్ భూమ్నే సంబంధినామపి ।

పాదుకా రంగధుర్యస్య భరతారాధ్యతాం గతా ॥ 28.1 ॥

821

సంతః స్వదేశపరదేశవిభాగశూన్యం

హంత స్వవృత్తిమనఘాం న పరిత్యజంతి ।

రాజ్యే వనే చ రఘుపుంగవపాదరక్షా

నైజం జహౌ న ఖలు కంటకశోధనం తత్ ॥ 28.2 ॥

822

బ్రహ్మాస్త్రతామధిజగామ తృణం ప్రయుక్తం

పుణ్యం శరవ్యమభవత్ పయసాన్నిధిర్వా ।

పృథ్వీ శశాస పరిముక్తపదం పదత్రం

కిం వా న కిం భవతి కేళివిధౌ విభూనాం ॥ 28.3 ॥

823

అన్యేషు సత్స్వపి నరేంద్రసుతేషు దైవాత్

భ్రష్టః పదాదధికరోతి పదం పదార్హః ।

ప్రాయో నిదర్శయతి తత్ ప్రథమో రఘూణాం

తత్ప్రాయోః ప్రతినిధి మణిపాదుకే వా ॥ 28.4 ॥

824

చరణమనఘవృత్తేః కస్యచిత్ప్రాప్య నిత్యం

సకలభువనగుప్త్యై సత్పథే వర్తతే యః ।

నరపతిబహుమానం పాదుకేవాధిగచ్ఛన్

స భవతి సమయేషు ప్రేక్షితజ్ఞైరుపాస్యః || 28.5 ||

825

రామే రాజ్యం పితురభిమతం సమ్మతం చ ప్రజానాం

మాతా వప్రే తదిహ భరతే సత్యవాదీ దదౌ చ |

చింతాతీతః సమజని తదా పాదుకాగ్ర్యాభిషేకో

దుర్విజ్ఞానస్వహృదయమహో దైవమత్ర ప్రమాణం || 28.6 ||

826

నాతిక్రామేచ్ఛరణవహనాత్పాదుకా పాదపీఠం

యద్వాఽఽసన్నం పరమిహ సదా భాతి రాజాసనస్య |

పూర్వత్రైవ ప్రణిహితమభూద్ధంత రామేణ రాజ్యం

శంకే భర్తుర్బహుమతిపదం విక్రమే సాహచర్యం || 28.7 ||

827

ప్రతిపదచపలాఽపి పాదుకా

రఘుపతినా స్వపదే నివేశితా |

సమజని నిభృతస్థితిస్తదా

భవతి గుణః శ్రియమభ్యుపేయుషాం || 28.8 ||

828

గతిహేతురభూత్ క్వచిత్పదే స్థితిహేతుర్మణిపాదుకా క్వచిత్ |

న హి వస్తుషు శక్తినిశ్చయో నియతిః కేవలమీశ్వరేచ్ఛయా || 28.9 ||

829

అధరీకృతోఽపి మహతా తమేవ సేవేత సాదరం భూష్టుః |

అలభత సమయే రామాత్ పాదాక్రాంతాఽపి పాదుకా రాజ్యం || 28.10 ||

830

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు

శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే సుభాషితపద్ధతిః అష్టావింశీ ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ ప్రకీర్ణపద్ధతిః ఏకోనత్రింశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

విధౌ ప్రవృత్తే యద్దవ్యం గుణసంస్కారనామభిః ।

శ్రేయః సాధనమామ్నాతం తత్పదత్రయం తథాఽస్తు మే ॥ 29.1 ॥

831

మధురస్మితరమ్యమౌక్తికశ్రీః విశసి వ్యంజితమంజళప్రణాదా ।

సహ రంగనృపేణ వాసగేహం తనుమధ్యా మణిపాదుకే ! త్వమేకా ॥ 29.2 ॥

832

శుభశబ్దవిశేషసంశ్రితాభిః

భవతీ శౌరిపదావని ! క్రియాభిః ।

అనుతిష్ఠతి నూనమాశ్రితానాం

అఖిలోపద్రవశాంతికం నవీనం ॥ 29.3 ॥

833

మణిభిర్మధువైరిపాదరక్షే !

భవతీ విక్రమణే ప్రవర్థమానా ।

యుగపద్భవతాం యుగాంతకాలే

దివి లక్ష్మీం విదధే దివాకరాణాం ॥ 29.4 ॥

834

మంజస్వనాం మణిమయూఖకలాపినీం త్వాం

దృష్ట్వా కపర్దసవిధే వినివేశ్యమానాం ।

గూఢీభవంతి గరుడధ్వజపాదరక్షే !

పూత్కారవంతి పురవైరివిభూషణాని ॥ 29.5 ॥

835

మధ్యే పరిస్ఫురితనిర్మలచంద్రతారా
 ప్రాంతేషు రత్ననికరేణ విచిత్రవర్ణా |
 పుష్టాసి రంగనృపతేర్మణిపాదుకే ! త్వం
 చక్షుర్వశీకరణయంత్రవిశేషశంకాం || 29.6 ||

836

పాదేన రంగనృపతేః పరిభుజ్యమానా
 ముక్తాఫలప్రకటితశ్రమవారిబిందుః |
 ఉత్కంటకా మణిమయూఖశతైరుదగైః
 సీత్యారిణీవ చరణావని ! శింజితైస్త్యం || 29.7 ||

837

దూరప్రసారితకరా నినదైర్మణీనాం
 ఆయాతి దైత్యరిపురిత్యసకృద్బ్రువాణా |
 దైత్యేశ్వరానభిముఖాన్ జనితానుకంపా
 మన్యే నివారయసి మాధవపాదుకే ! త్వం || 29.8 ||

838

అచ్ఛేద్యరశ్మినియతక్రమరత్నధుర్యా
 నిష్కంపకూబరనిభం దధతీ ప్రతీకం |
 క్రీడాగతేషు మధుజిత్పదపద్మలక్ష్మ్యః
 కర్ణీరథస్త్యమసి కాంచనపాదరక్షే ! || 29.9 ||

839

మంజస్వనా మరకతోపలమేచకాంగీ
 శోణాశ్మతుండరుచిరా మణిపాదుకే ! త్వం |
 పద్మావిహారరసికస్య పరస్య యూనః
 పర్యాయతాం భజసి పంజరశారికాణాం || 29.10 ||

840

శోణోపలైశ్చరణరక్షిణి ! సంశ్రితేషు
 ఛాయాత్మనా మరకతేషు తవావగాధః |
 అన్వేతి శౌరిరభితః ఫలపంక్తిశోభి -
 న్యాత్మానమేవ శయితుం వటపత్రమధ్యే || 29.11 ||

841

స్వీతం పదావని ! తవ స్నపనార్థమూర్తేః
 ఆసాగరం తతమభూన్మణిరశ్మిజాలం ।
 లీలోచితం రఘుసుతస్య శరవ్యమాసన్
 యాతూని యస్య వలయేన వివేష్టితాని ॥ 29.12 ॥

842

రత్నాంశుభిస్తవ తదా మణిపాదరక్షే !
 సంరజ్యమానవపుషాం రజనీముఖేషు ।
 ఆకస్మికాగతమదర్శి మహౌషధిత్వం
 సాకేతపత్తనసమీపరుహం ద్రుమాణాం ॥ 29.13 ॥

843

రామే వనం దశరథే చ దివం ప్రయాతే
 నిర్ధూతవిశ్వతిమిరా సహసా బభూవ ।
 భూయిష్ఠరత్నకీరణా భవతీ రఘూణాం
 భూయః ప్రతాపతపనోదయపూర్వసంధ్యా ॥ 29.14 ॥

844

ప్రీతేన దేవి ! విభునా ప్రతిపాదనీయాం
 పాదావని ! ప్రతిపదోదితమంజనాదాం ।
 విద్యాం విదుర్భగవతః ప్రతిపాదనార్హాం
 పారాయణాగమపయోనిధిపారగాస్త్యాం ॥ 29.15 ॥

845

ముక్తాంశుకేసరవతీ స్థిరవజ్రదంష్ట్రా
 ప్రహ్లాదసంపదనురూపహిరణ్యభేదా ।
 మూర్తిః శ్రియో భవసి మాధవపాదరక్షే !
 నాథస్య నూనముచితా నరసింహమూర్తేః ॥ 29.16 ॥

846

సంభావయంతి కవయశ్చతురప్రచారాం
 మంజుస్వనాం మహితమౌక్తికపత్రళాంగీం ।
 స్వాధీనసర్వభువనాం మణిపాదుకే ! త్వాం
 రంగాధిరాజపదపంకజరాజహంసీం ॥ 29.17 ॥

847

ముక్తామయాఖరుచిరాం మణిపాదరక్షే !
 మంజస్వనాం మణిభిరాహితవర్ణవర్గాం ।
 మన్యే ముకుందపదపద్మమధువ్రతీనాం
 అన్యమకృత్రిమగిరామధిదేవతాం త్వాం ॥ 29.18 ॥

848

ఆసాద్య కేకయసుతావరదానమూలం
 కాలం ప్రదోషమనిరీక్ష్య రమాసహాయం ।
 మంజప్రణాదరహితా మణిపాదరక్షే !
 మౌనవ్రతం కిమపి నూనమవర్తయస్త్వం ॥ 29.19 ॥

849

వైడూర్యరమ్యసలిలా మహితా మరుద్భిః
 ఛాయావతీ మరకతోపలరశ్మిజాలైః ।
 అశ్రాంతమోహపదవీపథికస్య జంతోః
 విశ్రాంతిభూమిరివ శౌరిపదావని ! త్వం ॥ 29.20 ॥

850

ఆద్యో రఘుక్షితిభుజామభిషేకదీప్తైః
 ఆప్యాయితస్తవ పదావని ! రశ్మిజాలైః ।
 మందీచకార తపనో వ్యపనీతభీతిః
 మందోదరీవదనచంద్రమసో మయూఖాన్ ॥ 29.21 ॥

851

మాన్యా సమస్తజగతాం మణిభంగనీలా
 పాదే నిసర్గఘటితా మణిపాదుకే ! త్వం ।
 అంతఃపురేషు లళితాని గతాగతాని
 ఛాయేవ రంగనృపతేరనువర్తసే త్వం ॥ 29.22 ॥

852

రంగాధిరాజపదపంకజమాశ్రయంతీ
 హైమీ స్వయం పరిగతా హరినీలరత్నైః ।
 సంభావ్యసే సుకృతిభిర్మణిపాదుకే ! త్వం
 సామాన్యమూర్తిరివ సింధుసుతాధరణ్యోః ॥ 29.23 ॥

853

అభ్యర్చితా సుమనసాం నివహైరజస్రం
 ముక్తారుణోపలనఖాంగుళిపల్లవశ్రీః |
 శ్రేయస్కరీం మురభిదశ్చరణద్వయావ
 కాంతిం సమాశ్రయసి కాంచనపాదుకే ! త్వం || 29.24 ||

854

నిర్మష్టగాత్రరుచిరా మణిపాదుకే ! త్వం
 స్నాతానులేపసురభిర్నవమాల్యచిత్రా |
 ప్రాప్తే విహారసమయే భజసే మురారేః
 పాదారవిందపరిభోగమనన్యలభ్యం || 29.25 ||

855

నాదే పదావని ! తథా తవ సన్నివేశే
 నిర్వేశనక్రమమసహ్యమపాచిక్రీర్షుః |
 యైరేవ లోచనశతైరభివీక్షతే త్వాం
 తైరేవ పన్నగపతిః శ్రుతిమాన్ బభూవ || 29.26 ||

856

పాదావని ! స్ఫుటమయూఖసహస్రదృశ్యా
 విష్ణోః పదేన భవతీ విహితప్రచారా |
 త్వద్భక్తియంత్రితజనప్రథమస్య శంభోః
 వైకర్తనీమనుకరోతి విహారమూర్తిం || 29.27 ||

857

రాజ్యే వనేఽపి రఘువీరపదోచితాయాః
 సంస్మృత్య గౌతమవధూపరిరక్షణం తే |
 మన్యే సమాహితధియో మణిపాదుకే ! త్వాం
 మూర్ధ్నా భజంత్యనుదినం మునిధర్మదారాః || 29.28 ||

858

త్వామాశ్రితో మణిమయూఖసహస్రదృశ్యాం
 త్వచ్ఛింజితేన సహ రంగపతిః సముద్యన్ |
 ఆశంక్యతే సుమతిభిర్మణిపాదరక్షే !
 విద్యాసఖః సవితృమండలమధ్యవర్తీ || 29.29 ||

859

రత్నాశ్రితైర్హరిపదం మణిపాదుకే ! త్వం
 స్పృష్ట్యా కరైః శ్రుతిరసాయనమంజనాదా |
 తత్త్వం తదేతదితి బోధయసీవ సమ్యక్
 వేదాన్ ప్రతారితవతో వివిధాన్ కుదృష్టేన్ || 29.30 ||

860

ఆనందసూః ప్రణయినామనఘప్రసాదా
 రంగాధిరాజపదరక్షిణి ! రత్నభాసా |
 న్యస్తే ముహుర్నిజభరే స్థిరతాం భజంత్యాః
 వర్ణాంశుకం వితరసీవ వసుంధరాయాః || 29.31 ||

861

త్వం చిత్రభానురసి రత్నవిశేషయోగాత్
 భూమ్నా నిజేన పరిపుష్యసి పావకత్వం |
 స్వేనైవ శౌరిచరణావని ! చంద్రరూపా
 తేజస్త్రయీవ మిళితాఽసి తమోపహా నః || 29.32 ||

862

ప్రాథప్రవాళరుచిరా భువనైకవంద్యా
 రంగాధిరాజచరణావని ! రమ్యచంద్రా |
 సంభిన్నమౌక్తికరుచిః సతతం ప్రజానాం
 తాపాత్యయం దిశసి తారకితేవ సంధ్యా || 29.33 ||

863

రంగేశ్వరస్య పురతో మణిపాదుకే ! త్వం
 రత్నాంశుభిర్వికిరసి స్ఫుటభక్తిబంధా |
 పాదౌ విహారయితుమద్భుతసౌకుమార్యౌ
 ప్రాయః సరోజకుముదోత్పలపత్రపంక్తిం || 29.34 ||

864

ఆసన్నవృత్తిరవరోధగృహేషు శౌరేః
 ఆపాదయస్యనుపదం వరవర్ణినీనాం |
 ఆలగ్నరత్నకిరణా మణిపాదుకే ! త్వం
 మంజస్వనా మదనబాణనిఘర్షశంకాం || 29.35 ||

865

పర్యాప్తమౌక్తికనఖా స్ఫుటపద్మరాగా
 రేఖావిశేషరుచిరా లళితప్రచారా |
 రంగాధిరాజపదయోర్మణిపాదుకే ! త్వం
 సాయుజ్యమాశ్రితవతీవ సమస్తవంద్యా || 29.36 ||

866

ప్రాప్తాభిషేకా మణిపాదుకే ! త్వం
 ప్రదీప్తరత్నా రఘురాజధాన్యాః |
 ప్రదక్షిణప్రక్రమణాదకార్షిః
 ప్రాకారమాగ్నేయమివ ప్రభాభిః || 29.37 ||

867

రత్నాసనే రాఘవపాదరక్షే !
 ప్రదీప్యమానాస్తవ పద్మరాగాః |
 ప్రాయో నరేంద్రాన్ భరతస్య జేతుః
 ప్రతాపవహ్నిరభవన్ ప్రరోహః || 29.38 ||

868

శుభప్రణాదా భవతీ శ్రుతీనాం
 కంఠేషు వైకుంఠపతింవరాణాం |
 బద్ధాసి నూనం మణిపాదరక్షే !
 మాంగళ్యసూత్రం మణిరశ్మిజాలైః || 29.39 ||

869

విచిత్రవర్ణా శ్రుతిరమ్యశబ్దా
 నిషేవ్యసే నాకసదాం శిరోభిః |
 మధుద్విషస్త్వం మణిపాదరక్షే !
 శ్రేయస్కరీ శాసనపత్రికేవ || 29.40 ||

870

స్థిరా స్వభావాన్మణిపాదుకే ! త్వం
 సర్వంసహా స్వాదుఫలప్రసూతిః |
 పృథ్వీవ పద్భ్యాం పరమస్య పుంసః
 సంసృజ్యసే దేవి ! విభజ్యసే చ || 29.41 ||

871

పశ్యంతి రంగేశ్వరపాదరక్షే !
 పూజాసు తే సంహితపుష్పజాలాం ।
 మృగీదృశో వాసవరత్నరేఖాం
 సచిత్రపుంఖామివ మన్మథజ్యం ॥ 29.42 ॥

872

కరైరుదగైః స్ఫురతాం మణీనాం
 మంజస్వనా మాధవపాదుకే ! త్వం ।
 అనూపదేశే కనకాపగాయాః
 కలేః ప్రవేశం ప్రతిషేధసీవ ॥ 29.43 ॥

873

ఆక్రాంతవేదిర్భవతీ తదానీం
 అదర్శి ముక్తాన్వితశోణరత్నా ।
 కరగ్రహార్థం భరతేన భూమ్యాః
 లాజోత్కరైర్వహ్నిశిఖేవ కీర్ణా ॥ 29.44 ॥

874

పత్రళా మణిగణైర్నిరణ్మయా
 భాసి రంగపతిరత్నపాదుకే ! ।
 కేళిమంటపగతాగతోచితా
 భూమికేవ గరుడేన కల్పితా ॥ 29.45 ॥

875

ఉన్నతం బలివిరోధినస్తదా
 పాదుకే ! పదసరోజమాశ్రితా ।
 మౌక్తికస్తబకమధ్యసమ్మితం
 వ్యోమ షట్పదతులామలంభయః ॥ 29.46 ॥

876

కోమలాంగుళినివేశయంతికా
 న్యస్తమౌక్తికమయాఖదంతురా ।
 మంగళాని వమసీవ దేహినాం
 రంగరాజమణిపాదుకే ! స్వయం ॥ 29.47 ॥

877

పంకజాసహచరస్య రంగిణః

పాదుకే ! నిజపదాదనంతరం ।

న్యస్యతస్త్వయి జగంతి జాయతే

నాగభోగశయనం నిరంకుశం ॥ 29.48 ॥

878

సాధయంతి మధువైరిపాదుకే !

సాధవః స్థిరముపాయమంతిమం ।

త్వత్ప్రవృత్తివినివర్తనోచిత -

స్వప్రవృత్తివినివర్తనాన్వితం ॥ 29.49 ॥

879

నందసూనుపదపద్మమిందిరా

పాణిపల్లవనిపీడనాసహం ।

పాదుకే ! తవ బలేన పర్యభూత్

ఊష్మళామురగమౌళిశర్కరాం ॥ 29.50 ॥

880

మణినికరసముత్తైః సర్వవర్ణా మయాఖైః

ప్రకటితశుభనాదా పాదుకే ! రంగభర్తుః ।

నిఖిలనిగమసూతేర్బ్రహ్మణస్తత్సనాథాం

అవగమయసి హృద్యామర్థమాత్రాం చతుర్థీం ॥ 29.51 ॥

881

శ్రుతివిషయగుణా త్వం పాదుకే ! దైత్యహంతుః

సతతగతిమనోజ్ఞా స్వేన ధామ్నా జ్వలంతీ ।

జనితభువనవృద్ధిర్ద్వ్యశ్యసే స్థైర్యయుక్తా

విధృతనిఖిలభూతా వైజయంతీవ మాలా ॥ 29.52 ॥

882

రఘుపతిపదసంగాద్రాజ్యభేదం త్యజంతీ

పునరపి భవతీ స్వాన్ దర్శయంతీ విహారాన్ ।

అభిసమధితవృద్ధిం హర్షకోలాహలానాం

జనపదజనితానాం జ్యాయసా శింజితేన ॥ 29.53 ॥

883

హరిచరణముపఘ్నం పాదుకే ! సంశ్రితాయాం
 అధిగతబహుశాఖం వైభవం దర్శయంత్యాం ।
 అభజత విధిహస్తన్యస్తధర్మద్రవాయాం
 త్వయి ముకుళసమృద్ధిం మౌక్తికశ్రీస్తదానీం ॥ 29.54 ॥

884

కనకరుచిరకాంతిః కల్పితాశోకభారా
 కృతపదకమలశ్రీః క్రీడతా మాధవేన ।
 దిశిదిశి సుమనోభిర్దర్శనీయానుభావా
 సురభిసమయలక్ష్మీం పాదుకే ! పుష్కసి త్వం ॥ 29.55 ॥

885

ప్రణిహితపదపద్మా పాదుకే ! రంగభర్తుః
 శుభతరగతిహేతుశ్చారుముక్తాప్రవాళా ।
 స్థిరపరిణతరాగాం శుద్ధబోధానుబద్ధాం
 స్వజనయసి మునీనాం త్వన్మయాం చిత్తవృత్తిం ॥ 29.56 ॥

886

విరచితనవభాగా రత్నభేదైర్విచిత్రైః
 వివిధవితతరేఖావ్యక్తసీమావిభాగా ।
 హరిచరణసరోజం ప్రేష్పతామర్చనీయం
 ప్రథయసి నవనాభం మండలం పాదుకే ! త్వం ॥ 29.57 ॥

887

పరిణతగుణజాలా పంక్తిభిర్మౌక్తికానాం
 బహువిధమణిరశ్మిగ్రంథిబంధాభిరామా ।
 రఘుపతిపదరక్షే ! రాజవాహ్యస్య కుంభే
 కలితరుచిరభూస్త్వం కాఽపి నక్షత్రమాలా ॥ 29.58 ॥

888

చరితనిఖిలవృత్తిశ్చారుపద్మాసనస్థా
 గుణనిబిడితముక్తాపంక్తిబద్ధాక్షమాలా ।
 సవిధమధివసంతీ పాదుకే ! రంగభర్తుః
 చరణకమలమంతర్హింబితం ధ్యాయసీవ ॥ 29.59 ॥

889

అనుపథి పరిరక్షన్నేకపుత్రాభిమానాత్

భువనమిదమశేషం పాదుకే ! రంగనాథః ।

నిజపదనిహితాయాం దేవి ! తిష్ఠన్ వ్రజన్ వా

త్వయి నిహితభరోఽభూత్ కిం పునః స్వాపమృచ్ఛన్ || 29.60 ||

890

త్వరితముపగతానాం శ్రీమతో రంగభర్తుః

త్వదుపహితపదస్య స్వైరయాత్రోత్సవేషు ।

ముఖరయతి దిగంతాన్మహ్యతాం త్వత్ప్రశస్తౌ

విహితకుసుమవృష్టిర్వ్యావఘోషీ సురాణాం || 29.61 ||

891

మనసి నియమయుక్తే వర్తమానా మునీనాం

ప్రతిపదముపయాంతీ భావనీయక్రమత్వం ।

శ్రుతిరివ నిజశబ్దైః పాదుకే ! రంగభర్తుః

పదమనితరగమ్యం వ్యంక్తుమర్హా త్వమేవ || 29.62 ||

892

అవికలనిజచంద్రాలోకసందర్శనీయా

ప్రతికలముపభోగ్యా పాదుకే ! రంగభర్తుః ।

ముకుళయితుమశేషం మౌక్తికజ్యోత్స్నయా నః

ప్రభవసి తిమిరౌఘం పౌర్ణమాసీ నిశేవ || 29.63 ||

893

హంసశ్రేణీపరిచితగతిర్హారిణీ కల్మషాణాం

మౌళా శంభోః స్థితిమధిగతా ముగ్ధచంద్రానుబద్ధా ।

రాజ్ఞామేకా రఘుకులభువాం సమ్యగుత్తారికా త్వం

కాలే తస్మిన్ క్షితిమధిగతా పాదుకే ! జాహ్నవీవ || 29.64 ||

894

స్వచ్ఛాకారాం శ్రుతిసురభితాం స్వాదుభావోపపన్నాం

మార్గేమార్గే మహితవిభవాం పాదుకే ! తీర్థభేదైః ।

శీతస్పర్శాం శ్రమవినయినీం గాహతే మందమందం

క్రీడాలోలః కమలనిలయాదత్తహస్తో యువా త్వాం || 29.65 ||

895

అభ్యస్యంత్యోః క్రమమనుపమం రంగభర్తుర్విహారే
 స్థానేస్థానే స్వరపరిణతిం లంభితస్తత్తదర్శాం |
 పర్యాయేణ ప్రహితపదయోః పాదుకే ! శ్రుత్యుదారః

శింజానాదః స్ఫురతి యువయోః శృంఖలాబంధరమ్యః || 29.66 ||

896

ఆసన్నానాం దివసమపునర్వక్తమాపాదయంతీ
 స్థితాలోకా మణిభిరభితః ప్రాణినామస్తదోషా |
 ప్రహ్వైర్జుష్టా విబుధనివహైః పాదుకే ! రంగభర్తుః
 పాదాంభోజే దిశతి భవతీ పూర్వసంధ్యేవ కాంతిం || 29.67 ||

897

రమ్యాలోకా లళితగమనా పద్మరాగాధరోష్ఠీ
 మధ్యే క్షామా మణివలయినీ మౌక్తికవ్యక్తహాసా |
 శ్యామా నిత్యం హరితమణిభిః శార్జ్గిణః పాదరక్షే !

మన్యే ధాతుర్భవసి మహిళానిర్మితౌ మాతృకా త్వం || 29.68 ||

898

స్థిత్యా పూర్వం క్వచన భవతీ భద్రపీఠస్య మధ్యే
 రత్నోదంచత్కిరణనికరా రంగిణః పాదరక్షే ! |
 వ్యాకీర్ణానాం నృపతివిరహాద్దేవి ! వర్ణాశ్రమాణాం
 నూనం సీమావిభజనసహం నిర్మమే సూత్రపాతం || 29.69 ||

899

మాతర్మంజస్వనపరిణతప్రార్థనావాక్యపూర్వం
 నిక్షిప్తాయాం త్వయి చరణయోః పాదుకే ! రంగభర్తుః |
 త్వయ్యాయత్తం కిమపి కుశలం జానతీనాం ప్రజానాం
 పర్యాప్తం తన్న ఖలు న భవత్యాత్మనిక్షేపకృత్యం || 29.70 ||

900

నిత్యం రంగక్షితిపతిపదన్యాసధన్యాత్మనస్తే
 శింజానాదం శ్రవణమధురం పాదుకే ! దీర్ఘయంతః |
 కాలే తస్మిన్ కరణవిగమక్లేశజాతం విహన్యుః
 సంతాపం నస్తరుణతుళసీగంధినో గంధవాహః || 29.71 ||

901

సంసారాధ్వశ్రమపరిణతం సంశ్రితానాం జనానాం
 తాపం సద్యః శమయితుమలం శార్జ్గిణః పాదుకే ! త్వం ।
 చంద్రాపీడే ప్రణమతి నవాం చంద్రికామాపిబద్భిః
 ధారానిర్యత్సలిలకణికాశీకరైశ్చంద్రకాంతైః ॥ 29.72 ॥ 902

వజ్రోపేతాం వలభిదుపలశ్యామలాం మంజుఘోషాం
 ముక్తాసారాం మధురచపలాం వీక్ష్వ విష్ణోః పదే త్వాం ।
 హర్షోత్కర్షాదుపరి చలయన్ పాదుకే ! చంద్రకాంతం
 ధత్తే నిత్యం ధృతఘనరుచిస్తాండవం నీలకంఠః ॥ 29.73 ॥ 903

శ్రీరంగేందోశ్చరణకమలం తాదృశం ధారయంతీ
 కాలే కాలే సహ కమలయా క్షప్తయాత్రోత్సవశ్రీః ।
 గత్వాగత్వా స్వయమనుగృహద్వారమున్నిద్రనాదా
 పౌరాన్నిత్యం కిమపి కుశలం పాదుకే ! పృచ్ఛసీవ ॥ 29.74 ॥ 904

చతురవిహారిణీం రుచిరపక్షరుచిం భవతీం
 మనసిజసాయకాసనగుణోచితమంజరవాం ।
 అనుపదమాద్రియేమహి మహేంద్రశిలామహితాం
 హరిచరణారవిందమకరందమధువ్రతికాం ॥ 29.75 ॥ 905

కనకరుచా జటామురగమౌళిమణీన్ మణిభిః
 త్రిదివతరంగిణీం తరళమౌక్తికదీధితిభిః ।
 కుటిలతయా క్వచిచ్ఛశికలామధరీకురుషే
 మురరిపుపాదుకే ! పురభిదః శిరసా విధృతా ॥ 29.76 ॥ 906

కాలే తల్పభుజంగమస్య భజతః కాష్ఠాం గతాం శేషతాం
 మూర్తిం కామపి వేద్మి రంగనృపతేశ్చిత్రాం పదత్రద్వయాం ।
 సేవానమ్రసురాసురేంద్రమకుటీశేషాపటీసంగమే
 ముక్తాచంద్రికయేవ యా ప్రథయతే నిర్మోకయోగం పునః ॥ 29.77 ॥ 907

చంద్రాపీడశిఖండచంద్రశిఖరచ్యోతత్సుధానిర్ఘర -

స్తోకాశ్లిష్టసురేంద్రశేఖరరజః స్థానాం స్తుమః పాదుకాం ।

బ్రహ్మస్తంబవిభక్తసీమవివిధక్షేత్రజ్ఞసర్గస్థితి -

ధ్వంసానుగ్రహనిగ్రహప్రణయినీ యా సా క్రియా రంగిణః ॥ 29.78 ॥

908

లక్ష్మీనూపురశింజితేన గుణితం నాదం తవాకర్ణయన్

ఆజిఘ్నుగ్మాంతగంధతులసీదామోత్థితం సౌరభం ।

కాలే కుత్రచిదాగతం కరుణయా సార్థం త్వయా చాగ్రతః

పశ్యేయం మణిపాదుకే ! పరతరం పద్మేక్షణం దైవతం ॥ 29.79 ॥

909

వహతి క్షితివ్యవహితాం సోఽపి త్వాం గతిషు పాదుకే ! రంగీ ।

కమరపతిభుజగపరిబృధకరివరకులశిఖరిభూమికాభేదైః ॥ 29.80 ॥

910

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు

శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే ప్రకీర్ణపద్ధతిః ఏకోనత్రింశీ ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ చిత్రపద్ధతిః త్రింశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధిత్తాం సదా హృది ॥

ప్రతిష్ఠాం సర్వచిత్రాణాం ప్రపద్యే మణిపాదుకాం ।

విచిత్రజగదాధారో విష్ణుర్యత్ర ప్రతిష్ఠితః ॥ 30.1 ॥

911

శృణు తే పాదుకే ! చిత్రం చిత్రాభిర్మణిభిర్విభోః ।

యుగక్రమభువో వర్ణాన్ యుగపద్వహసే స్వయం ॥ 30.2 ॥

912

సురాసురార్చితా ధన్యా తుంగమంగళపాలికా ।

చరాచరాశ్రితా మాన్యా రంగపుంగవపాదుకా ॥ 30.3 ॥

913

పద్యేవ మంగళసరిత్ పారం సంసారసంతతేః ।

దురితక్షేపికా భూయాత్ పాదుకా రంగభూపతేః ॥ 30.4 ॥

914

అనన్యశరణః సీదన్ అనంతక్షేశసాగరే ।

శరణం చరణత్రాణం రంగనాథస్య సంశ్రయే ॥ 30.5 ॥

915

ప్రతిభాయాః పరం తత్త్వం బిభ్రతీ పద్మలోచనం ।

పశ్చిమాయామవస్థాయాం పాదుకే ! ముహ్యతో మమ ॥ 30.6 ॥

916

యామః శ్రయతి యాం ధత్తే యైన యాత్యాయ యాచ్ఛ యా ।

యాఽస్య మానాయ యై వాన్యా సా మామవతు పాదుకా ॥ 30.7 ॥

917

- చర్యా నః శౌరిపాదు ! త్వం ప్రాయశ్చిత్తేష్వనుత్తమా |
నివేశ్యసే తతః సద్భిః ప్రాయశ్చిత్తేష్వనుత్తమా || 30.8 || 918
- రామపాదగతా భాసా సా భాతా గదపామరా |
కాదుపానంచ కాసహ్యో హ్యస కాంచనపాదుకా || 30.9 || 919
- బాధాఘాతీర్ఘాటతుచ్ఛే గాఢాభానాయ పుల్లభే |
సమాధౌ శరజిచ్ఛాదాం వృణోషి హరిపాదుకే ! || 30.10 || 920
- సా భూపా రామపారస్థా విభూపాస్తిసపారతా |
తారపా సకృపా దుష్టిపూరపా రామపాదుకా || 30.11 || 921
- కారికా న న యాత్రాయా యా గేయాఽస్యస్య భానుభా |
పాదపా హహ సిద్ధాసి యజ్ఞాయ మమ సాఽంజసా || 30.12 || 922
- సరాఘవా శ్రుతౌ దృష్టా పాదుకా సన్మపాసనా |
సలాఘవా గతౌ శ్లిష్టా స్వాదుర్మే సదుపాసనా || 30.13 || 923
- కావ్యాయాస్థిత మావర్గ వ్యాజయాతగమార్గకా |
కామదా జగతః స్థిత్యై రంగపుంగవపాదుకా || 30.14 || 924
- సురకార్యకరీ దేవీ రంగధుర్యస్య పాదుకా |
కామదా కలితాదేశా చరంతీ సాధువర్త్యసు || 30.15 || 925
- భరతారాధితాం తారాం వందే రాఘవపాదుకాం |
భవతాపాధితాంతానాం వంద్యాం రాజీవమేదురాం || 30.16 || 926
- కాదుపాస్యసదాలోకా కాలోదాహృతదామకా |
కామదాఽధ్వరిరంసాకాఽకాసా రంగేశపాదుకా || 30.17 || 927
- పాపాకూపారపాళీపా త్రిపాదీపాదపాదపా |
కృపారూపా జపాలాపా స్వాపా మాఽపాన్మపాధిపా || 30.18 || 928

- స్థిరాగసాం సదారాధ్యా విహతాకతతామతా |
సత్పాదుకే ! సరాసా మా రంగరాజపదం నయ || 30.19 || 929
- స్థితా సమయరాజత్పా గతరా మాదకే గవి |
దురంహసాం సన్నతాదా సాధ్యాతాపకరాసరా || 30.20 || 930
- లోకతారాకామచారా కవిరాజదురావచా |
తారా గతే పాదరాఽఽమ రాజతే రామపాదుకా || 30.21 || 931
- జయామపాపామయా జయామహే దుదుహే మయా |
మహేశకాకాశహేమ పాదుకాఽమమకాదుపా || 30.22 || 932
- పాపాదపాపాదపాపా పాదపాదదపాదపా |
దపాదపాపాదపాద పాదపాదదపాదపా || 30.23 || 933
- కోపోద్ధీపకపాపేఽపి కృపాపాకోపపాదికా |
పూదపాదోదకాపాదోద్ధీపికా కాఽపి పాదుకా || 30.24 || 934
- తతాతత్తాతితత్తేతా తాతతీతేతితాతితుత్ |
తత్తత్తత్తాతతితతా తతేతాతేతతాతుతా || 30.25 || 935
- యాయాయాయాయాయాయాయా -
యాయాయాయాయాయాయాయా |
యాయాయాయాయాయాయాయా
యా యా యా యా యా యా యా యా || 30.26 || 936
- రఘుపతిచరణావనీ తదా
విరచితసంచరణా వనీపథే |
కృతపరిచరణా వనీపక్షైః
నిగమముఖైశ్చ రణావనీగతా || 30.27 || 937

దత్తకేశిం జగత్కల్పనానాటికా

రంగిణా రంగిణా రంగిణా రంగిణా |

తాదృశే గాధిపుత్రాధ్వరే త్వాం వినా

పాదుకా పాదుకా పాదుకా పాదుకా || 30.28 ||

938

పాదపాపాదపాపాదపాపాదపా

పాదపాపాదపాపాదపాపాదపాపాదపా |

పాదపాపాదపాపాదపాపాదపా -

పాదపాపాదపాపాపాదపాపాదపా || 30.29 ||

939

సాకేతత్రాణవేళాజనితతతనిజ ప్రాంకణ శ్రీప్రభాసా

సాభా ప్రశ్రీరటవ్యామియమమమయమివ్యాపదుచ్ఛేదిలాసా |

సాలాదిచ్ఛేదతిగ్మాహవరురురువహా హ్రీకరస్యామరాసా -

సా రామస్యాంఘ్రిమభ్యాజతి న న నతిజన్మలముత్రాతకే సా || 30.30 ||

940

రమ్యే వేశ్మని పాపరాక్షసభిదాస్వాసక్తధీనాయికా

నంతుం కర్మజదుర్మదాలసధియాం సా హంత నాథీకృతా |

సద్వాటభ్రమికాసు తాపసతపోవిస్త్రంభభూయంతికా

కాచిత్స్వైరగమేన కేశిసమయే కామవ్రతా పాదుకా || 30.31 ||

941

శ్రీసంవేదనకర్మకృద్వసు తవ స్యామృద్ధదైర్యస్ఫుటః

శ్రీపాదావని విస్తృతాసి సుఖినీ త్వం గేయయాతాయనా |

వేదాంతానుభవాతిపాతిసుతనుః సాంద్రేడ్యభావప్రథే -

ఽంకస్థా చాచ్యుతదివ్యదాస్యసుమతిః ప్రాణస్థసీతాధన ! || 30.32 ||

942

కనకపీఠనివిష్టతనుస్తదా

సుమతిదాయనిజానుభవస్మృతా |

విధిశివప్రముఖైరభివందితా

విజయతే రఘుపుంగవపాదుకా || 30.33 ||

943

దీనగోపీజనిక్లిష్టభీనుత్ సదా

రామపాదావని ! స్వానుభావస్థితా ।

ఏధి మేఽవశ్యముత్తారభావశ్రితా

తేజసా తేన ఘుష్టిం గతా పాలికా ॥ 30.34 ॥

944

ధామనిరాకృతతామసలోకా

ధాతృముఖైర్వినతా నిజదాస్యైః ।

పాపమశేషమపాకురుషే మే

పాదు ! విభూషితరాఘవపాదా ॥ 30.35 ॥

945

కృపానఘత్రాతసుభూరదుష్టా మేధ్యా రుచా పారిషదామభూపా ।

పాదావని ! స్త్యానసుఖైర్న తృప్తా కాంత్యా సమేతాధికృతాఽనిరోధా ॥ 30.36 ॥

946

సారససౌఖ్యసమేతా ఖ్యాతా పదపా భువి స్వాజ్ఞా ।

సాహసకార్యవనాశా ధీరా వసుదా నవన్యాసా ॥ 30.37 ॥

947

సాన్యాఽవనదా సువరాఽధీశానా వర్యకా సహసా ।

జ్ఞా స్వా విభుపాదపతాఖ్యాతా మే సఖ్యసౌ సరసా ॥ 30.38 ॥

948

తారస్ఫారతర స్వరరసభరరా సా పదావనీ సారా ।

ధీరస్వైరచరస్థీర రఘుపుర వాసరతి రామసవా ॥ 30.39 ॥

949

చరమచరం చ నియంతుః చరణావనిదంపరేతరా శౌరేః ।

చరమపురుషార్థచిత్రౌ చరణావని ! దిశసి చత్వరేషు సతాం ॥ 30.40 ॥

950

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు

శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే చిత్రపద్ధతిః త్రింశీ ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ నిర్వేదపద్ధతిః ఏకత్రింశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

ప్రపద్యే పాదుకాం దేవీం పరవిద్యామివ స్వయం ।

యామర్షయతి దీనానాం దయమానో జగద్గురుః ॥ 31.1 ॥

951

అపి జన్మని పాదుకే ! పరస్మిన్

అనఘైః కర్మభిరీదృశో భవేయం ।

య ఇమే వినయేన రంగభర్తుః

సమయే త్వాం పదయోః సమర్పయంతి ॥ 31.2 ॥

952

పరివర్తయితా పితామహాదీన్ త్వమివానంతమసౌ వహత్యనేహ ।

అధునాఽపి న శౌరిపాదుకే ! త్వాం అనఘాలంబనమభ్యుపైతి చిత్తం ॥ 31.3 ॥

953

కమలాధ్యుషితే నిధౌ నిరీహా

సులభే తిష్ఠతి రంగకోశమధ్యే ।

త్వయి తత్ప్రతిలంభనే స్థితాయాం

పరమన్విచ్ఛతి పాదుకే ! మనో మే ॥ 31.4 ॥

954

యద్యప్యహం తరళధీస్తవ న స్మరేయం

న స్మర్తుమర్హతి కథం భవతీ స్వయం మే ।

వత్సే విహారకుతుకం కలయత్యవస్థా

కా నామ కేశవపదావని ! వత్సలాయాః ॥ 31.5 ॥

955

మాతర్ముకుందకరుణామపి నిహ్నవానాత్
 కిం వా పరం కిమపి కిల్బిషతో మదీయాత్ |
 గాఢం గృహీతచరణాగమనాపదేశాత్
 తత్ప్రేరణప్రణయినీ తవ చేన్న లీలా || 31.6 ||

956

క్షీబాఽసి కాంచనపదావని ! కైటభారేః
 పాదారవిందమకరందనిషేవణేన |
 దేవి ! త్వదంతికజుషః కథమన్యథా మే
 దీనాక్షరాణి న శృణోషి దయాధికా త్వం || 31.7 ||

957

మాతస్త్వదర్పితభరస్య ముకుందపాదే
 భద్రేతరాణి యది నామ భవంతి భూయః |
 కీర్తిః ప్రపన్నపరిరక్షణదీక్షితాయాః
 కిం న త్రపేత తవ కాంచనపాదరక్షే ! || 31.8 ||

958

దౌవారికద్విరసనప్రబలాంతరాయైః
 దూయే పదావని ! దురాధ్యబిలప్రవేశైః |
 తద్రంగధామనిరపాయధనోత్తరాయాం
 త్వయ్యేవ విశ్రమయ మంక్షు మనోరథం మే || 31.9 ||

959

వ్యాముహ్యతాం త్రివిధతాపమయే నిదాఘే
 మాయావిశేషజనితాసు మరీచికాసు |
 సంస్పృష్టశౌరిచరణా చరణావని ! త్వం
 స్థేయా స్వయం భవసి నశ్చరమే పుమర్థే || 31.10 ||

960

అచ్ఛేద్యయా విషయవాగురయా నిబద్ధాన్
 దీనాన్ జనార్దనపదావని ! సత్పథస్థా |
 ప్రాయః క్రమేణ భవతీ పరిగృహ్య మౌళౌ
 కాలేన మోచయతి నః కృపయా సనాథా || 31.11 ||

961

సంవాహికా చరణయోర్మణిపాదరక్షే !

దేవస్య రంగవసతేర్దయితా నను త్వం ।
కస్త్యాం నివారయితుమర్హతి యోజయంతీం

మాతః ! స్వయం గుణగణేషు మమాపరాధాన్ || 31.12 ||

962

కిం వా భవిష్యతి పరం కలుషైకవృత్తేః

ఏతావతాఽప్యనుపజాతమనేహసా మే ।
ఏకం తదస్తి యది పశ్యసి పాదుకే ! తే
పద్మాసహాయపదపంకజభోగసామ్యం || 31.13 ||

963

వివిధవిషయచింతాసంతతాభిశ్చిరం మాం
జనితకలుషమిత్థం దేవి ! దుర్వాసనాభిః ।

పదసరసిజయోన్త్యం పాదుకే రంగభర్తుః
పరిమళపరివాహైః పావనైర్వాసయేథాః || 31.14 ||

964

శరణమధిగతస్త్యాం శార్జ్గిణః పాదరక్షే !

సకృదపి వినియుక్తం త్వత్సపర్యాధికారే ।
పునరపి కథమేనం హస్తముత్తానయేయం
ధనమదముదితానాం మానవానాం సమాజే || 31.15 ||

965

యది కిమపి సమీహే కర్మ కర్తుం యథావత్
ప్రతిపదముపజాతైః ప్రత్యవేయాం నిమిత్తైః ।

అవధిరసి యది త్వం తత్ర నైమిత్తికానాం
శరణమిహ న కిం మే శౌరిపాదావని ! స్యాః || 31.16 ||

966

అంతర్లీనైరఘపరికరైరావిలా చిత్తవృత్తిః

శబ్దాదీనాం పరవశతయా దుర్జయానీంద్రియాణి ।
విష్టోః పాదప్రణయిని ! చిరాదస్య మే దుఃఖసింధోః
పారం ప్రాప్యం భవతి పరయా విద్యయా వా త్వయా వా || 31.17 ||

967

గోమాయూనాం మలయపవనే తస్కరాణాం హిమాంశౌ

దుర్వృత్తానాం సుచరితమయే సత్పథే త్వత్సనాథే ।

తత్త్వజ్ఞానే తరళమనసాం శార్జ్గిణః పాదరక్షే !

నిత్యోద్వేగో భవతి నియతేరీదృశీ దుర్వినీతిః ॥ 31.18 ॥

968

కాలే జంతూన్ కలుషకరణే క్షిప్రమాకారయంత్యాః

ఘోరం నాహం యమపరిషదో ఘోషమాకర్ణయేయం ।

శ్రీమద్ద్రంగేశ్వరచరణయోరంతరంగైః ప్రయుక్తం

సేవాహ్వానం సపది శృణుయాం పాదుకాసేవకేతి ॥ 31.19 ॥

969

పాషాణకల్పమంతే పరిచితగౌతమపరిగ్రహన్యాయాత్ ।

పతిపదపరిచరణార్హం పరిణమయ ముకుందపాదరక్షిణీ ! మాం ॥ 31.20 ॥

970

॥ ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు

శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే నిర్వేదపద్ధతిః ఏకత్రింశీ ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ రంగనాథదివ్యమణిపాదుకాభ్యాం నమః

॥ ఫలపద్ధతిః ద్వాత్రింశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధిత్తాం సదా హృది ॥

ఉపాఖ్యాతాం తథాత్వేన వసిష్ఠాద్వైర్మహర్షిభిః ।

ఉపాయఫలయోః కాష్ఠాం ఉపాసే రామపాదుకాం ॥ 32.1 ॥

971

నివిశేయ నిరంతరం ప్రతీతః

త్రిదశానాం విభవం తృణాయ మత్వా ।

సవిధే తవ దేవి ! రంగభర్తుః

పదలీలాకమలం సముద్వహంత్యాః ॥ 32.2 ॥

972

కిమహం మణిపాదుకే ! త్వయా మే సులభే రంగనిధౌ శ్రియా సనాథే ।

కరణాని పునః కదర్థయేయం కృపణద్వారదురాసికాదిదుఃఖైః ॥ 32.3 ॥

973

సకృదప్యనుభూయ రంగభర్తుః

త్వదుపశ్లేషమనోహరం పదాబ్జం ।

అపునర్భవకౌతుకం తదైవ

ప్రశమం గచ్ఛతి పాదుకే ! మునీనాం ॥ 32.4 ॥

974

అపరస్పరపాతినామమీషాం

అనిదంపూర్వనిరూఢసంతతీనాం ।

భరతవ్యసనాదనూనసీమ్నాం

దురితానాం మమ నిష్కృతిస్త్యమాసీః ॥ 32.5 ॥

975

త్వదుపాసనసంప్రదాయవిద్భిః
 సమయే సాత్త్వతసేవితే నియుక్తాః ।
 భరతవ్రతినో భవాంబురాశిం
 కతిచిత్ కాంచనపాదుకే ! తరంతి ॥ 32.6 ॥

976

అలమచ్యుతపాదుకే ! యథావత్
 భవతీ యచ్చ పదం త్వదేకధార్యం ।
 ఇతరేతరభూషితం తదేతత్
 ద్వితయం సంవననాయ చేతసో నః ॥ 32.7 ॥

977

అనన్యసామాన్యతయా మురారేః
 అంగేష్వవాప్తేషు కిరీటముఖ్యైః ।
 పాదావని ! త్వం నిజమేవ భాగం
 సర్వాత్మసాధారణతామనైషీః ॥ 32.8 ॥

978

సమాశ్రితానాం మణిపాదుకే ! త్వాం
 విపశ్చితాం విష్ణుపదేఽప్యనాస్థా ।
 కథం పునస్తే కృతినో భజేరన్
 వాసాదరం వాసవరాజధాన్యాం ॥ 32.9 ॥

979

విమృశ్య రంగేశ్వరపాదరక్షే !
 వారక్రమం నూనమవారణీయం ।
 పద్మార్హేఽపి స్పృశతీ ప్రతీతా
 స్థూలేన రూపేణ వసుంధరా త్వాం ॥ 32.10 ॥

980

అభిరక్షసి త్వమనపాయనిధిం
 మణిపాదుకే ! మధుభిదశ్చరణం ।
 అత ఏవ దేవి ! తదనన్యధనాః
 శిరసా వహంతి భవతీం కృతినః ॥ 32.11 ॥

981

పదయుగమివ పాదుకే ! మురారేః

భవతి విభూతిరకంటకా త్వయైవ ।

కథమివ హృదయాని భావుకానాం

త్వదనుభవాదుపజాతకంటకాని ॥ 32.12 ॥

982

జ్ఞానక్రియాభజనసీమవిదూరవృత్తేః

వైదేశికస్య తదవాప్తికృతాం గుణానాం ।

మౌళా మమాసి మధుసూదనపాదుకే ! త్వం

గంగేవ హంత పతితా విధినైవ పంగోః ॥ 32.13 ॥

983

రంగేశ్వరస్య యదిదం మణిపాదరక్షే !

పాదారవిందయుగళం భవతీసమేతం ।

పుంసాముపోషితవిలోచనపారణార్థం

క్షీరం తదేతదిహ శర్మరయా సమేతం ॥ 32.14 ॥

984

కామాదిదోషరహితం త్వదనన్యకామాః

కర్మ త్రయోదశవిధం పరిశీలయంతః ।

పాదావని ! త్వదనుషంగవిశేషదృశ్యం

ఏకాంతినః పరిచరంతి పదం మురారేః ॥ 32.15 ॥

985

మౌళా స్థితా మఖభుజామథవా శ్రుతీనాం

తద్రంగరాజచరణావని ! వైభవం తే ।

అస్మాదృశామపి యది ప్రథితం తతః స్యాత్

సౌలభ్యమంబ ! తదిదం తవ సార్వభౌమం ॥ 32.16 ॥

986

స్వప్నేఽపి చేత్ త్వమసి మూర్ధని సన్నివిష్టా

నమ్రస్య మే నరకమర్దనపాదరక్షే ! ।

స్థానే తదేతదిహ దేవి ! యతః సమాధౌ

సంతో విదుస్తమపి తాదృశబుద్ధిగమ్యం ॥ 32.17 ॥

987

బద్ధాంజలిః పరిచరన్నియమేన రంగే
 విశ్రాణితాచ్యుతనిధిం మణిపాదుకే ! త్వాం ।
 కస్యాపి కూణితదృశో ధనినః పురస్తాత్
 ఉత్తానయేయ న కదాఽపి కరం వికోశం ॥ 32.18 ॥

988

త్వయ్యర్పితేన చరణేన సదధ్వభాజః
 పాదావని ! ప్రథితసాత్త్వికభావదృశ్యాః ।
 రంగేశవద్విదధతే ముహురంగహారాన్
 రంగే మహీయసి నటా ఇవ భావుకాస్తే ॥ 32.19 ॥

989

యేన స్థితా శిరసి మే విధినాఽధునా త్వం
 తేనైవ దేవి ! నియతం మమ సాంపరాయే ।
 లక్ష్మీకరిష్యసి పదావని ! రంగనాథం
 లక్ష్మీపదాంబురుహయావకపంకలక్ష్మ్యం ॥ 32.20 ॥

990

హరిచరణసరోజే భక్తిభాజాం జనానాం
 అనుకరణవిశేషైరాత్మనైవోపహాస్యం ।
 పరిణమయ దయార్ద్రా పాదుకే ! తాదృశం మాం
 భరతపరిషదంతర్వర్తిభిః ప్రేక్షణీయం ॥ 32.21 ॥

991

దురితమపనయంతీ దూరతః పాదుకే ! త్వం
 దనుజమథనలీలాం దేవతామానయంతీ ।
 అనితరశరణానామగ్రిమస్యాస్య జంతోః
 అవశకరణవృత్తేరగ్రతః సన్నిధేయాః ॥ 32.22 ॥

992

చరమనిగమగీతే సప్తతంతౌ సమాప్తే
 నిజసదనసమీపే ప్రాపయిష్యన్ విహారం ।
 జ్వలనమివ భవతోః సమ్యగారోపయేన్మాం
 ప్రథమవరణవశ్యః పాదుకే ! రంగనాథః ॥ 32.23 ॥

993

పునరుదరనివాసచ్ఛేదనం సహ్యసింధోః

పులినమధివసేయం పుణ్యమాబ్రహ్మలాభాత్ |

పరిణమతి శరీరే పాదుకే ! యత్ర పుంసాం

త్వమసి నిగమగీతా శాశ్వతం మౌళిరత్నం || 32.24 ||

994

బహువిధపురుషార్థగ్రామసీమాంతరేఖాం

హరిచరణసరోజన్యాసధన్యామనన్యః |

భరతసమయసిద్ధాం పాదుకే ! భావయంత్యాం

శతమిహ శరదస్తే శ్రావయేయం సమృద్ధిం || 32.25 ||

995

తిలకయసి శిరో మే శౌరిపాదావని ! త్వం

భజసి మనసి నిత్యం భూమికాం భావనాఖ్యాం |

వచసి చ విభవైః స్వైర్వ్యక్తిమిత్రం ప్రయాతా

తదిహ పరిణతం మే తాదృశం భాగధేయం || 32.26 ||

996

అజనిషి చిరమాదౌ హంత దేహేంద్రియాదిః

తదను తదధికస్సన్నీశ్వరోఽహం బభూవ |

అథ భగవత ఏవాభూవమర్థాదిదానీం

తవ పునరహమాసం పాదుకే ! ధన్యజన్మా || 32.27 ||

997

త్వయ్యాయత్తౌ భగవతి శిలాభస్మనోః ప్రాణదానాత్

ఆస్త్రీబాలం ప్రథితవిభవౌ పాదపద్మౌ మురారేః |

తామేవాహం శిరసి నిహితామద్య పశ్యామి దైవాత్

ఆత్మాధారాం జనని భవతీమాత్మలాభప్రసూతిం || 32.28 ||

998

కథంకారం లక్ష్మీకరకమలయోగ్యం నిజపదం

నిదధ్యాద్రంగేశః కులిశకరినేఽస్మిన్ననసి నః |

న చేదేవం మధ్యే విశతి దయయా దేవి ! భవతీ

నిజాక్రాంతిక్షుణ్ణస్మరశరశిఖాకంటకతతిః || 32.29 ||

999

క్రీడాలోల్యం కిమపి సమయే పాదుకే ! వర్జయంతీ
 నిర్వేశం స్వం దిశసి భవతీనాథయోః శ్రీధరణ్యోః |
 మామప్యేవం జనయ మధుజిత్పాదయోరంతరంగం
 రంగం యాఽసౌ జనయసి గుణైర్భారతీనృత్తరంగం || 32.30 ||

1000

ఇతి రంగధురీణపాదుకే ! త్వం
 స్తుతిలక్ష్మ్యేణ సహస్రశో విమృష్టా |
 సఫలం మమ జన్మ తావదేతత్
 యదిహాశాస్యమతః పరం కిమేతత్ || 32.31 ||

1001

మాతః స్వరూపమివ రంగపతేర్నివిష్టం
 వాచామసీమని పదావని ! వైభవం తే |
 మోహాదభిష్టుతవతో మమ మందబుద్ధేః
 బాలస్య సాహసమిదం దయయా సహేథాః || 32.32 ||

1002

యే నామ భక్తినియతాః కవయో మదన్యే
 మాతః స్తువంతి మధుసూదనపాదుకే ! త్వాం |
 లప్స్యే గుణాంశవినివేశితమానసానాం
 తేషామహం సబహుమానవిలోకితాని || 32.33 ||

1003

సంఘర్షయంతి హృదయాన్యసతాం గుణాంశే
 సంతస్తు సంతమపి న ప్రథయంతి దోషం |
 తద్రంగనాథచరణావని ! తే స్తుతీనాం
 ఏకా పరం సదసతోరిహ సాక్షిణీ త్వం || 32.34 ||

1004

ఇత్థం త్వమేవ నిజకేళివశాదకార్జీః
 ఇక్ష్యాకునాథపదపంకజయోరనన్యా |
 స్వీయం పదావని ! మయా సుమహచ్ఛరిత్రం
 సీతేవ దేవి ! సహజేన కవీశ్వరేణ || 32.35 ||

1005

పృథుకవదనశంఖస్పర్శనీత్యా కదాచిత్
 శిరసి వినిహితాయాః స్వేన భూమ్నా తవైవ |
 స్తుతిరియముపజాతా మన్ముఖేనేత్యధీయుః
 పరిచరణపరాస్తే పాదుకేఽపాస్తదోషాః || 32.36 ||

1006

యది స్థితా భక్తిః ప్రణయముఖవాణీపరిపణం
 పదత్రాణస్తోత్రం హృది బిభృత రంగక్షితిభృతః |
 నిరున్మాదో యద్వా నిరవధిసుధానిర్ఘరముచో
 వచోభంగీరేతా న కథమనురుంధే సహృదయః || 32.37 ||

1007

జయతి యతిరాజసూక్తిః జయతి ముకుందస్య పాదుకాయుగళీ |
 తదుభయధనాస్త్రివేదీం అవంధ్యయంతో జయంతి భువి సంతః || 32.38 ||

1008

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రే ఫలపద్ధతిః ద్వాత్రింశీ ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||